

NOSZLOPY GÁSPÁR GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2024.

Tartalomjegyzék

TARTALOMJEGYZÉK	2
1 BEVEZETÉS	5
1.1 EGY ISKOLA SZÜLETÉSE ÉS NÖVEKEDÉSE A VESZPRÉMI DÓZSAVÁROSI FENYVESBEN, AZ ISKOLA JELENLEGI KÉPZÉSI STRUKTÚRÁJÁNAK KIALAKULÁSA	5
2 KÜLDETÉSNYILATKOZAT, PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK	8
3 AZ ISKOLA JOGÁLLÁSA	10
4 HELYZETELEMZÉS	11
4.1 AZ ISKOLA ÉPÜLETEINEK LEGFŐBB JEGYEI.....	11
4.2 SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	11
4.3 AZ ISKOLA HAGYOMÁNYRENDSZERE.....	12
4.3.1 Szervezeti hagyományaink.....	12
4.3.2 Kulturális hagyományaink, rendezvényeink, ünnepeink.....	13
4.3.3 Projektnapok	14
4.3.4 Szociális hagyományaink	14
4.4 AZ ISKOLA KÉPZÉSI RENDSZERE	15
4.4.1 Nyelvi előkészítő osztály angol nyelvi előkészítő.....	15
4.4.2 Nyelvi előkészítő osztály német nyelvi előkészítő	15
4.4.3 Köznevelési típusú sportiskola	15
4.4.4 Általános gimnázium	17
4.5 AZ OKTATÁS RENDJE	18
4.5.1 Az elméleti oktatás rendje	18
5 AZ ISKOLA CÉL- ÉS FELADATRENDSZERE	18
5.1 AZ ÉRTELEM KIMŰVELÉSE– TEHETSÉGGONDOZÁS.....	20
5.2 SEGÍTŐ ÉLETMÓDRA NEVELÉS, KÖZÖSSÉGI NEVELÉS.....	20
5.3 EGÉSZSÉGES ÉS KULTURÁLT ÉLETMÓDRA NEVELÉS	22
5.4 SPECIÁLIS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	22
6 A TANULÓI JOGVISZONYHOZ KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSAINK	24
6.1 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	24
6.2 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG.....	26
6.3 A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	27
6.4 A SZABADON VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK.....	28
6.4.1 A választható tantárgyak, foglalkozások esetén a pedagógusválasztás szabályai:	29
6.5 MENTESSÉGEK MEGÁLLAPÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI	29
6.5.1 Igazolt sportolók mentesítésére vonatkozó speciális szabályok	30
6.6 A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ, VALAMINT A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓK ISKOLAI OKTATÁSA	30
6.6.1 A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők	32
6.7 A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	34
6.8 A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓKAT SEGÍTŐ PROGRAM.....	37
6.9 A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS FELADATOK; A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG.....	38
6.9.1 Ifjúságvédelmi tevékenység	38
6.9.2 Az iskola és kollégium drogstratégiai programja.....	41
6.10 A KÖRNYEZETI NEVELÉST CÉLZÓ FELADATOK, KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	43
6.10.1 A program megvalósítása.....	43
6.10.2 A program megvalósításának forrásai	45
6.11 EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM.....	48
6.11.1 Célok, feladatok.....	48
6.11.2 A megvalósítás formái	49
6.11.3 Egészségfejlesztéssel kapcsolatos teendők - koordinációja, mérése, értékelése.....	49
6.11.4 Elsősegély-nyújtás	50

6.12	A BOLDOGSÁGÓRA PROGRAM	50
7	TANULMÁNYI ALAPIDŌN KÍVÜL IGÉNYBE VEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	51
7.1.1	<i>Szakkörök:</i>	51
7.1.2	<i>A kötelező tanulási időn túl igénybe vehető, ingyenes szolgáltatások.....</i>	52
7.1.3	<i>A kötelező tanulási időn túl igénybe vehető, térítés köteles szolgáltatások.....</i>	52
7.2	AZ ISKOLAI KÖNYVTÁR	53
7.3	TESTNEVELÉS ÉS SPORT.....	54
7.3.1	<i>Testnevelés</i>	54
7.3.2	<i>Sportkör</i>	55
7.3.3	<i>Könnyített és gyógytestnevelés</i>	55
7.3.4	<i>A tanulók fizikai és motorikus képességei mérésének rendje</i>	56
7.4	ÉTKEZTETÉS	58
8	AZ ISKOLA KÉPZÉSI RENDJE.....	59
8.1	KÉPZÉSI SPECIALITÁSOK, IRÁNYOK	59
8.2	HONVÉD KADÉT PROGRAM	59
8.2.1	<i>A tanulási alapidőben szervezett tanulói közösség - osztályközösség .....</i>	60
8.3	TANULÓI JOGVISZONY	61
8.3.1	<i>Belépés az iskolába</i>	61
8.3.2	<i>Belépés más középiskolából</i>	65
8.3.3	<i>Továbbhaladás az iskolában, tanulócsoportok közötti átmeneti lehetőségek.....</i>	66
8.3.4	<i>A tanulói jogviszony megszűnése</i>	67
9	AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ – OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE.....	68
9.1	ELLENŐRZÉS.....	68
9.2	ÉRTÉKELÉS.....	69
9.2.1	<i>Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésének szabályai .....</i>	69
9.2.2	<i>A tanulmányi munka értékelése.....</i>	69
9.2.3	<i>A magatartás és szorgalom minősítési rendszere.....</i>	72
9.2.4	<i>A magatartás értékelése .....</i>	73
9.2.5	<i>A szorgalom értékelése.....</i>	74
9.3	VIZSGÁK, MÉRÉSEK	75
9.3.1	<i>Felvételi vizsgák .....</i>	75
9.3.2	<i>Osztályozó, javító, pótló, különbözeti vizsga.....</i>	75
9.3.3	<i>Érettségi vizsga .....</i>	76
9.3.4	<i>Egyéb, nem központi vizsga.....</i>	77
9.3.5	<i>A kompetenciamérés.....</i>	78
9.4	A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	78
9.4.1	<i>Az osztályfőnöki munka tartalma .....</i>	80
10	A TANULÓK JUTALMAZÁSA ÉS FEGYELMEZÉSE	81
10.1.1	<i>Jutalmazás.....</i>	81
10.1.2	<i>Fegyelmezés.....</i>	83
11	AZ ISKOLA KAPCSOLATRENDSZERE	84
11.1	KAPCSOLAT INTÉZMÉNYEKSEL	84
11.2	KAPCSOLAT A SZÜLŐKKEL	85
11.3	KAPCSOLAT AZ INTÉZMÉNYI TANÁCCSAL.....	86
11.4	KAPCSOLAT A TANULÓKKAL	86
11.5	AZ ÉRDEKEGYEZTETÉS, ÉRDEKVÉDELEM FÓRUMAI	90
12	HELYI TANTERV.....	90
13	A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA.....	92
14	VÉLEMÉNYEZÉS, ELFOGADÁS, JÓVÁHAGYÁS	93

1	SZÁMÚ MELLÉKLET A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	95
2	SZÁMÚ MELLÉKLET: SPORTISKOLAI OSZTÁLY ÓRASZÁMAI A 9/NY, 9-12. ÉVFOLYAMON	133
3.	SZÁMÚ MELLÉKLET: ÁLTALÁNOS GIMNÁZIUM, 9-12. ÉVFOLYAM.....	134
4.	SZÁMÚ MELLÉKLET: KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK TANTÁRGYANKÉNT	135
5.	SZÁMÚ MELLÉKLET: OSZTÁLYOZÓ VIZSGA TÉMAKÖRÖK TANTÁRGYANKÉNT	136
6.	SZÁMÚ MELLÉKLET: HELYI TANTERV	137

"Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, hogy megismerje a jól végzett munka örömeit, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, melyet szeretni fog."

Szent-Györgyi Albert

1 Bevezetés

1.1 Egy iskola születése és növekedése a veszprémi Dózsavárosi fenyvesben, az iskola jelenlegi képzési struktúrájának kialakulása

A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése 1991. február 21-én az iskola megépítése mellett döntött.

Az iskola avatására 1992. augusztus 28-án kerülhetett sor.

Az iskola kezdetben szakképző iskolaként ács-tetőfedő tanulók képzésével kezdte meg működését az országban egyedülálló módszerekkel, struktúrával.

Az intézmény sikerességét jelzi, hogy a Szakma Kiváló Tanulója versenyeken tetőfedő szakmából az iskolánk tanulói a legjobbak voltak

Az eredetileg Tetőfedő Szakmunkásképző Iskolának indult intézményben már az első év elteltével kiderült, hogy épületegyüttese és dolgozóiban fellelhető szellemi tőke más területeken is versenyképessé teszi. Veszprém megyében így itt kezdődött el kísérleti jelleggel 1993-ban a szakmunkások szakközépiskolájának nappali tagozatos képzése is a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, valamint a Veszprém Megyei Önkormányzat (mint iskolafenntartó) engedélyei alapján.

1996 novemberében úgy döntött a Megyei Közgyűlés, hogy az iskola elnevezését a jogszabályoknak megfelelően megváltoztatja. A nevelőtestület javaslatára a Tetőfedő Szakmunkásképző Intézet MEDGYASZAY ISTVÁN nevét vette fel. A névadásra 1997. március 14-én került sor.

Az iskola képzési rendszere átjárhatóságot biztosított, a szakmunkásképzőt és a szakiskola 10 osztályát jó eredménnyel végzett növendékeink további három év tanulás után érettségi bizonyt szerezhettek a felnőttek nappali rendszerű gimnáziumában.

2000. szeptembertől indult az informatika tagozatos gimnáziumi osztály.

A jelentkezések száma annyira megnőtt, hogy szükségessé vált az iskola bővítése. A főépület tetőterének beépítésével új számítógéptermetek tudunk kialakítani. Az újabb elkészült

szint avatására a 2001/2002-es tanév őszén került sor. Ma itt két számítógépterem működik a tanterem mellett, szerverszobával.

2004-ben egy másik informatika tagozatos osztály is elindult, amelyik nyelvi előkészítő tanévvel kezdett, így képzési idejük öt év volt.

Az iskolát azonban ismét kinőttük. Több mint háromszáz négyzetmétert építettünk be a kollégium tetőteréből 2005 őszére. Itt négy tanterem jött létre.

2007 őszétől az alapító, Dr. Molnár Attila nyugdíjba vonulása miatt Sándor Mátyás vette át az iskola vezetését, előbb helyettesként, majd igazgatóként.

2011-ben az MKB Veszprém és a fenntartó iskolánkat tartotta a legalkalmasabbnak arra, hogy a regionális utánpótlás-nevelés részeként az iskolai oktatást megszervezze, aminek első, nyelvi előkészítővel kezdődő gimnáziumi osztálya 2012 szeptemberében indult.

2013 szeptemberétől köznevelési típusú sportiskola intézményünk.

2013 szeptemberétől a három éves felnőttek nappali rendszerű gimnáziumi képzése két éves lett.

Az intézmény a profil változása, a szakképzés megszűnése miatt 2016. szeptember 1-től a Noszlopy Gáspár Gimnázium és Kollégium nevet vette fel, így gyakorlatilag egy új, tiszta profilú intézmény született.

2017 júniusában végzett az utolsó olyan osztály, mely a szakiskolások középiskolája képzésbe iratkozott be. Innen kezdődik iskolánk tiszta profilú gimnáziumi élete.

2017. szeptember 1-től elindult általános gimnáziumi képzésünk.

Az iskola így a mai napig a következő osztályokkal működik:

- köznevelési típusú sportiskola, nyelvi előkészítővel, évfolyamonként 2 osztály
- általános gimnáziumi képzés, évfolyamonként 1 osztály

2017 nyarán a tornaterem teteje napcellát és napkollektort kapott, így ma mintegy 23kWp teljesítményű áramtermelő rendszer működik iskolánkban mutatva közösségünk környezettudatos értékrendjét. A napkollektorok képesek az iskola melegvízellátását körülbelül április közepétől szeptember végéig biztosítani. Ezzel egyidőben kollégiumunk teljes külső hőszigetelésen esett át.

A környezettudatosság jegyében az iskola udvarán kültéri tanterem, közösségi terek kerültek kialakításra.

Az iskola sporteredményeit mutatja, hogy a 2022/23-as, valamint a 2023/24-es évben első, illetve második helyezettek lettünk az MDSZ eredményességi versenyén.

A sportélet kiépülése mellett az általános gimnáziumban tanulók számára is alternatívát szeretnénk kínálni, ezért 2024. szeptember 1-től elindul egy csoporttal a Honvéd Kadét Program.

2 Küldetésnyilatkozat, pedagógiai alapelveink

Intézményünk, a Noszlopy Gáspár Gimnázium és Kollégium elsődleges feladatának tekinti tanulói körében a komplex személyiség fejlesztést, tehetségének kibontakoztatását. Ennek megvalósítása során kiemelt fontosságot tulajdonít annak, hogy a diákok szilárd, a kor szelleméhez igazodó alapműveltséget szerezzenek.

Az iskola gimnáziumi profiljainknak megfelelő célul tűzi ki olyan diákok képzését, akik képesek az önálló, kritikus gondolkodásra. A továbbtanuláshoz, a versenysporthoz szükséges kompetenciákkal rendelkeznek. Képesek megállni helyüket felsőoktatási intézményekben.

Fő feladatunk, hogy tanulóink az iskolaközösség aktív tagjaként elsajátítsák az erkölcsi normákat, a társadalom által megkívánt viselkedési formákat, kommunikációs képességeket, és a további tanuláshoz is szükséges tanulási módszereket, amelyek birtokában nem csak az önképzésre lesznek képesek, hanem kapaszkodókat találnak a XXI. század versenyszellemű világában. Rendelkezzenek fejlett azonosságtudattal, amelyben a szülőföldről, az anyanyelvhez, a nemzeti kultúrához és Európához való kötődésük jelenik meg; legyenek érzékenyek a fenntartható fejlődésre, a globális problémákra, törekedjenek az egészséges életmód (testi-lelki egészség) megvalósítására, tartsák tiszteltben az egyetemes emberi értékeket és emberi jogokat.

Fontosnak tartjuk a nemzeti hagyományaink, értékeink, a helyes magyarságtudat kialakítását, az időtálló erkölcsi értékek átadását.

El kell érni, hogy tanulóink váljanak érzékenyebbé az iskolai környezet állapota iránt. Életmódjukban a környezet tisztelete, a rombolás és a károk megelőzésére irányuló törekvés váljon meghatározóvá.

Iskolánk és kollégiumunk tantestülete szakmai felkészültség, pedagógiai elkötelezettség tekintetében céljának tekinti a legmodernebb ismeretek átadását, a folyamatos önképzést, a korhoz igazodó nevelési feladatok teljesítését.

Az optimális tanulási légkör biztosítása érdekében a tanár-diák kapcsolatot a bizalom, a megértés, a tisztelet jellemzi.

Nyilvánuljon meg önmagunkkal és diákjainkkal szemben következetesség és igényesség a tanítás-tanulás folyamatában.

Váljon meghatározó intézménnyé iskolánk regionális (országos szinten), mint a sport utánpótlás nevelés bázisa. Teremtse meg a minőségi sportolás, az utánpótlás nevelés közoktatásra vonatkozó hatékony és a diákok sportteljesítményéhez igazodó hátterét.

Legyen eredményes a pedagógusok, a szülők és a sportiskola esetében a sportegyesületi edzők együttműködése.

A sportot elsősorban eszköznek tekintjük a legfontosabb társadalmi célok elérésében: egészségmegőrzés, nevelés, személyiségfejlesztés, közösségépítés, társadalmi integráció.

A köznevelési típusú sportiskola olyan köznevelési intézmény, amely a sportoló fiatalok iskolai és sportbeli kötelezettségeinek összehangolását a legmagasabb szinten biztosítja.

Legyen képes az iskola gimnáziumi ismeretek átadására a tanulók gyermekéveinek elvétele nélkül. Mindezek mellett a tanulók a lehető legmagasabb színvonalú oktatásban részesüljenek, mind az általános gimnáziumi, mind a sportiskolai osztályok tekintetében.

3 Az iskola jogállása

- **Az iskola neve:** Noszlopy Gáspár Gimnázium és Kollégium
- **Székhelye:** 8200 Veszprém, Tüzér u. 42.
- **Telefon:** 88/560675
- **Honlap:** noszlopy.hu
- **OM azonosító:** 037206
- **Típusa:** közös igazgatású köznevelési intézmény
- **Fenntartó:** Veszprémi Tankerületi Központ
- **Az iskola vezetője:** Intézményvezető, akit a köznevelésért felelős államtitkár határozott időre nevez ki.
- **Felügyeleti szerv:** Klebelsberg Központ
- **Az alapító okirat száma:** .....
- **Az alapító okirat kelte:** 2024.09.01
- **Az intézmény alapításának éve:** 1992

4 Helyzetelemzés

Az iskola beiskolázási körzete: A sport területén országos, az általános gimnázium esetében megyei beiskolázású.

Tanulócsoporthok, osztályok száma: 14

Tanulószobai csoportok száma: 4, - a kollégiumban

4.1 Az iskola épületeinek legfőbb jegyei

Az iskola építését 1992-ben fejezték be.

Főépület hasznos alapterülete: 4750 m²

Tanműhelyeinek alapterülete: 1900 m²

Az iskola zöld övezetben, Veszprémben a dózsavárosi városrészben 32588 m²-es telken helyezkedik el. A terület 20%-a fenyőerdő.

Komfortfokozata: teljes (villany, víz, gáz, csatorna, telefon, internet)

Tantermeinek száma: 16

Csoportszoba: 1

Nem tanterem típusú helyiségek száma: szertár-raktár 11, iroda 11, aula 1, tanulószoba 2, sportterem 1, konditerem 3, szertornaterem 1, öltöző 6.

Nevelőtestületi szobák száma: 3, átlagterületük 25 m², konferenciaterem 1db (50 m²), szertár 2 db, átlagos területük 24 m², a könyvtár alapterülete 36 m², köteteinek, dokumentumainak száma: 26995, a tornaterem 288 m², tornapálya 1200 m².

Az ebédlő kapacitása: 70 m², 100 adag., a főzést külső szolgáltató biztosítja helyben.

4.2 Személyi feltételek

Az iskolában oktató-nevelő munkát végző nagy tapasztalattal bíró tanár egyéniségek nyugállományba vonulása miatt a tantestület kicserélődött fiatal, középkorú, lendületes pedagógusokra, akik dinamikus egyéniségükkel új szint hoztak a nevelő munkába

Az iskolai munkát segítő dolgozók az iskola tisztaságával, a tanulók tanulási, szórakozási feltételeinek megteremtésével teszik otthonossá iskolánkat, ahol a tisztaságot, rendet és a nyugalmat szerető diákok otthon érzik magukat.

4.3 Az iskola hagyományrendszere

Iskolánk korábbi években kialakult hagyományrendszere azt a célt szolgálja, hogy iskolánk diáksága is részt vállaljon a feladatok megoldásából, gazdagítsa az iskolai diákéletet és erősítse iskolánk jó hírnevét.

4.3.1 Szervezeti hagyományaink

Az iskolai oktató-nevelő munka legfontosabb szervezeti egységei a szakmai munkaközösségek.

Iskolánkban a következő munkaközösségek működnek – az Nkt. 71.§ alapján:

- idegen nyelv,
- matematika-fizika-kémia,
- digitális kultúra-földrajz-biológia,
- magyar-történelem-ének (humán),
- testnevelés-vizuális kultúra.
- osztályfőnöki

Az iskola életében fontos szerepe van a munkaközösség-vezetőknek. Ők azok, akik segítenek a döntések hatékony előkészítésében.

Iskolánkban diákönkormányzat működik– az Nkt.48. § alapján. Feladata a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységek megszervezésében és a szabadidő hasznos eltöltésében való közreműködés. A diákönkormányzat munkáját, diákönkormányzatot segítő tanár patronálja.

A tanórán kívüli sportolás, valamint a mindennapos testnevelés lehetőségeit iskolai sportkör segíti. A tanulói igények figyelembevételével szerveződnek.

Iskolánkban az iskolai munkatervben meghatározottak szerint diákügyeletet szervezünk. A diákügyeletet az iskolavezetés az osztályfőnökök és a diákönkormányzat bevonásával állítja össze. Munkáját az ügyeletes tanárok útmutatásai alapján végzi.

A szülői szervezet (szülői munkaközösség) segíti a család és az iskola közötti kapcsolattartást és a nevelő és oktató munkát. Véleményezési és javaslattevési jogköre van.

Az Intézményi Tanácsnak véleményezési joga van az intézmény működésével kapcsolatos kérdésekben.

A felsorolt közösségek munkaterv alapján működnek, működésüket az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ) szabályozza és koordinálja. A felsorolt közösségek segítik és szolgálják az iskola nevelési feladatának megvalósítását, az intézmény fejlesztését.

4.3.2 **Kulturális hagyományaink, rendezvényeink, ünnepeink.**

Az évente megrendezett ünnepélyeink - aktualitásuk mellett - jó alkalmat teremtenek kulturális céljaink megvalósítására és a közösségformálásra.

Nemzeti ünnepeink: március 15-e, és október 23-a.

Emléknapok a tanévben:

- az aradi vértanúk - október 6.
- a kommunista diktatúra áldozatai - február 25.
- a holokauszt áldozatai - április 16.
- a nemzeti összetartozás napja - június 4.

Ezeknek formái általában iskolarádiós műsor, kiállítás vagy tanári kiselőadások.

Iskolánk hagyományőrzése kulturális fejlődése értékeinek megőrzése miatt:

- legfeljebb heti két alkalommal iskolarádió működik;
- minden önként jelentkező tanulónak megteremtjük a rendszeres színházba járás bérleti lehetőségét. A bérletek árát a tanulók térítik;
- évente legalább egy alkalommal hangversenyt szervezünk. A hangversenyek költségét a tanulói fűjság fizeti;
- évente egy tavaszi alkalommal HUMA napot szervezünk;
- évente egy tavaszi alkalommal TATU rendezvénysorozatot tartunk;
- igény esetén biztosítjuk az iskolában a véradás lehetőségét;
- évente egy alkalommal diáknapot rendezünk;
- rendszeresen szervezünk rajzkiállítást, év közben aktuális eseményekhez, témákhoz kapcsolódva, évvégén, a tanév legszebb rajzóriai munkáiból. A rendezvények dekorációs anyagának elkészítésében gyakran segítenek a tehetséges tanulók,
- minden évben részt veszünk a városi sport és rajzversenyeken, bekapcsolódunk a megyei és országos sport versenyekbe és országos rajzpályázatokba,
- az iskolában a tanulói igényeknek megfelelően tánccsoport szervezhető, a részvételért a tanulók térítési díjat fizetnek
- időszakonként alma-mater napot szervezünk.

Az iskola minden tanév ősztől nyílt napokat szervez végzős általános iskolások és szüleik számára. Az akció alapvető célja az iskola minél szélesebb körben történő bemutatása, népszerűsítése az érdeklődők számára. Ebben az időszakban az iskola iránt érdeklődő általános

iskolások, szülei, szaktanáraik „működés közben” is megismerhetik az iskolát, és átfogó képet kaphatnak az intézményről.

Az intézmény általános iskoláknak szóló tájékoztató kiadványát minden évben aktualizálva megküldi a várható beiskolázási területünkön működő általános iskoláknak. Emellett, ha mód van rá személyes tájékoztatót is tart.

A rendezvények időpontjait, felelőseit az iskola éves munkatervében kell rögzíteni.

4.3.3 Projektnapok

4.3.3.1 HUMA

A Humán Nap Keretében a tanulók a humán tantárgyakhoz kapcsolódó elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzése érdekében előadásokon, gyakorlati kiscsoportos foglalkozásokon vesznek részt. Az adott évben a téma meghatározása a tanulók bevonásával a munkaterv alapján a programtervezet elkészítésekor kerül meghatározásra. E napon például interaktív színházi előadás, hangverseny, történelmi előadás, bemutató kerül megszervezésre. A program célja a tanulók számára a humán tárgyak életközeli hozása.

4.3.3.2 TATU

A Tavaszi Természettudományos Nap keretében a tanulók valamilyen előre meghatározott téma alapján az előre rögzített program szerint természettudomány területén a hagyományos oktatási formáktól eltérő módon valamilyen probléma feldolgozásában vesznek részt. Ilyen problémák például környezetvédelem, mesterséges intelligencia, kémia a gyakorlatban stb.

4.3.3.3 Pályaorientációs nap

Az iskola évente egy alkalommal a 11. évfolyamon tanuló diákok igényeinek figyelembe vételével a tanítás nélküli munkanapok terhére pályaválasztási napot tart. A nap keretében a tanulók a felvételi pontszerzési stratégiákat, pályaválasztási lehetőségeket ismerik meg. A programba bevonásra kerülnek az egyetemek. A program célja a helyes, időben történő továbbtanulási cél meghatározása.

4.3.4 Szociális hagyományaink

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók problémáinak kezelése, helyzetük javítása kiemelt pedagógiai feladat. Számukra iskolánk a következő támogatásokat, lehetőségeket nyújtja:

- kedvezményes diákétkeztetés,
- könyvtári tankönyvek biztosítása (segélykönyvtár),

- segítség nyújtás szociális segélyek igénylésében.

Amennyiben valaki szociálisan krízishelyzetbe kerül, számukra is megpróbáljuk biztosítani a fenti kedvezményeket, támogatásokat.

Iskolánk kollégiumi férőhelyet biztosít 88 fő erejéig az azt kérő, - a szabad férőhelyek alapján - nem Veszprémben lakó tanulónak; mérlegelés tárgyává teszi a veszprémiek és Veszprém környékiek felvételét.

A kollégiumi ellátás ingyenes.

4.4 Az iskola képzési rendszere

A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik.

4.4.1 Nyelvi előkészítő osztály angol nyelvi előkészítő

A nyelvi előkészítő osztályban a tanév során két idegen nyelvet tanulnak a tanulók – az első idegen nyelvet angolt heti 14 órában, a második idegen nyelvet németet, spanyolt vagy olaszt heti 4 órában -, heti 3 órában digitális kultúrát, a fennmaradó 10 %-ban alaptantárgyakat, magyar nyelv és irodalmat, matematikát.

A választott nyelvből a tanév végén házi vizsgát kell tenni a tanulóknak.

A választott idegen nyelvből pedig a 10. évfolyam végére középfokú nyelvvizsgára, illetve annak megfelelő szintre készítjük fel tanulóinkat.

A tanulóknak a lehetőség figyelembe vételével biztosítjuk a rendszeres úszásoktatást. Az idegen nyelvi előkészítő osztály folytatódik köznevelési típusú sportiskolai képzéssel.

4.4.2 Nyelvi előkészítő osztály német nyelvi előkészítő

A nyelvi előkészítő osztályban a tanév során két idegen nyelvet tanulnak a tanulók – az első idegen nyelvet a németet heti 14 órában, a második idegen nyelvet (angol nyelv, spanyol nyelv vagy olasz nyelv) heti 4 órában -, heti 3 órában digitális kultúrát, a fennmaradó 10 %-ban alaptantárgyakat, magyar nyelv és irodalmat, matematikát.

A választott nyelvből a tanév végén házi vizsgát kell tenni a tanulóknak.

A tanulóknak lehetőség szerint biztosítjuk a rendszeres úszásoktatást.

Az idegen nyelvi előkészítő osztály folytatódik köznevelési típusú sportiskolai képzéssel.

4.4.3 Köznevelési típusú sportiskola

A sportiskola tanterve a köznevelési típusú sportiskolai kerettantervre épül.

A képzés legfontosabb célja, hogy a Magyar Olimpiai Bizottság, a SIOSZ céljaival összhangban a sportot magasabb szinten űző tanulók gimnáziumi oktatását biztosítsa az alábbi elvek mentén:

- a tanuló az edzéseken részt tudjon venni,
- a hiányzásokból adódó elmaradásokat a sportolók iskolai keretek között tudják pótolni,
- a sportterhelés mellett a tanulók fel tudjanak készülni a nyelvvizsgákra, emelt szintű érettségi vizsgákra,
- a továbbtanulási lehetőségeik a sportolás mellett ne szűküljenek be.
- tanulmányaik a sportkarrier megszakadása esetén is biztosítva legyen

A képzés nyelvi előkészítővel kezdődik, ahol a tanulók a B1 szintig juthatnak el a 9. osztály végére. A tudás mérése év végén vizsgával történik. A tanulók 11. évfolyam kezdetéig eljuthatnak a B2 komplex vizsga szintjére.

A fenti elvek miatt a képzés során az órarend kialakításánál sarkalatos szempont, hogy a tanulók az edzéseken részt tudjanak venni. Mindezek mellett testnevelés (sport) tantárgyból elméleti és gyakorlati ismereteket szereznek, felkészülve a testnevelés érettségi vizsgára. A tanulók a képzés során megállapodás alapján szakági edzéseken vesznek részt. Ezért a tanulók iskolai keretek között heti 3 testnevelés, illetve sportelméleti órákon vesznek részt (az NKT rendelkezései szerint két testnevelésórát sportegyesületnél az edzésekkel, versenyengedéllyel a tanulók kiváltanak, ezt köteles igazolni az iskola által kiállított nyomtatványon a tanév során kétszer – első félév elején és a második félév elején). Az egyesületi igazolással, versenyengedéllyel nem rendelkező tanulók az igazolás bemutatásig testnevelés órákra kötelesek járni

Az iskola együttműködési megállapodással rendelkezik a következő sportágakban:

- kézilabda
- labdarúgás
- futsal
- atlétika
- asztalitenisz
- kosárlabda
- úszás
- vízilabda

- fit-kid
- jégkorong
- küzdősportok

Az oktatás során az iskola tolerálja a versenysport miatt keletkező hiányzásokat, tantervét, tanmeneteit a tanulók órai és órán kívüli terhelését a sportolást, valamint a továbbtanulási szándékot figyelembe véve alakítja ki. Az iskola a képzésben kifejezetten ellenzi az egyéni tanrend alkalmazását, mert az a tapasztalatok szerint nem szolgálják a tanulók érdekeit.

4.4.4 **Általános gimnázium**

A képzés 4 évfolyamos. A cél, hogy a belépéskor határozott továbbtanulási preferenciával nem rendelkező tanulók a 12. év végén az általuk választott felsőoktatási képzésben tovább tudjanak tanulni. Ennek érdekében a képzésben a gimnáziumi kerettanterv alapján készülő helyi tantervben a matematika, az első idegen nyelv (angol) nyelv és történelem oktatása magasabb óraszámokban folyik. A 10. év végén két tantárgyból kötelezően emelt óraszámú érettségi felkészítést kell választani. Ebből a két tárgyból az iskola jogszabály szerint az emelt szintű érettségire felkészít. A tanulók az első idegen nyelvből a 11. év végére érhetik el a B2-es szintet.

4.4.5 **A szabadon felhasználható órák felhasználása**

Mindkét képzési típus esetében a szabadon felhasználható órák az első idegen nyelv, matematika, a magyar nyelv és irodalom, valamint a történelem tantárgy óraszámának emeléséhez kerültek felhasználásra. A nevelőtestület döntésének oka, hogy a továbbtanulási lehetőségek mind humán, mind reál irányú továbbtanulási szándék esetében is megfelelően biztosítottak legyenek.

Az egyes évfolyamok szerin az óraszám emelését az alábbi táblázat tartalmazza:

tantárgy	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	+1*			+1
első idegen nyelv	+1			+1
Matematika		+1	+1	+2
Történelem		+1	+1	+1
Testnevelés és sport (csak sportiskola)*	+1*		+1* (csak kézilabdázók)	

A testnevelés és sport esetében a 9. és 9/NY, 11. évfolyamok esetében a sportiskolai programban a program miatt rendelkezésre álló többletórák terhére (NKT 7§ (6)) is emelkedik az óraszám.

A *-gal jelölt órák, csak a köznevelési sportiskolai osztályokat érintik.

Jelmondatunk:

„Mi nemcsak az életre készítjük fel a tanulóinkat, hanem élni is hagyjuk őket.”

4.5 Az oktatás rendje

4.5.1 Az elméleti oktatás rendje

A tanítási óra 7.10 órakor kezdődhet és délutáni tanítás esetén legkésőbb 20.00 óráig tarthat.

A tanítási óra időtartama 45 perc.

A tanítási idő beosztásakor az iskola a sportiskolai osztályok esetében a legnagyobb létszámban jelen lévő sportágak edzésterveihez igazodik. Az iskola az egyesületekkel előzetesen egyeztet. Ebben az esetben az oktatás egyes napokon 8:55-kor kezdődhet.

Az emelt szintű érettségi felkészítések időszáma főként az első óra.

Az oktatás csak korrepetálás, emelt szintű érettségi felkészítés esetében kezdődhet 8:00 előtt.

Rendkívül indokolt esetben (pedagógiai érdekek esetén) a tanítási órákat tömbösítve is lehet tartani a nevelőtestület egyetértésével, de a tanítási órák számának nagyobb időszakra számítva akkor is meg kell egyezni az óratervi órák számával.

A tanárt és tanulókat az óráról kihívni, vagy az órát más módon zavarni nem szabad. Rendkívüli esetben az igazgató kivételt tehet.

A tanítási órákat 10, illetve 15 perces szünetek közbeiktatásával kell megtartani. 12.30-kor az intézményben az oktatás 25 percig szünetel. Délután indokolt esetben a szünet 5 perc is lehet.

Az óráközi szünetekben a tanulók felügyeletéről gondoskodni kell (külön terv szerint).

5 Az iskola cél- és feladatrendszere

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

Legfontosabb alapelvünk, hogy a NAT-ban megfogalmazott úgynevezett kulcskompetenciák érvényesüljenek:

- Anyanyelvi kommunikáció,

- Idegen nyelvi kommunikáció,
- Matematikai kompetencia,
- Természettudományos és technikai kompetencia,
- Digitális kompetencia,
- Szociális és állampolgári kompetencia,
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia,
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség,
- A hatékony, önálló tanulás fejlesztését segítjük.

Ezek figyelembevételével a nevelőtestület, az iskola közössége, a szülői és a környezeti igényeknek és a fenntartói elvárásoknak megfelelően a következő célokat határozza meg:

5.1 Az értelem kiművelése– tehetséggondozás

Széles látókörű fiatal felnőttek nevelése

- korszerű, sokoldalú általános intelligencia és műveltség biztosítása,
- humán és reál értékek egyenrangúságának biztosítása,
- a tudomány, technika és művészetek újdonságaira való nyitottság kialakítása,
- a folyamatos önművelésre és önálló ismeretszerzésre való igény felkeltése,
- szerezzenek a tanulók hagyományos és modern ismereteket, célunk a piacképes szakmai tudás kialakítása.

Kreativitásra, alkotó gondolkodásra és gondolkodva cselekvésre nevelés

- a tanulóknak ki kell alakítani a logikus összefüggésekben, rendszerben való gondolkodás, a különböző információk közötti eligazodás képességét,
- a diákok probléma-felismerésre, problémafelvetésre és problémamegoldásra való nevelése,
- önálló véleményalkotási képesség kialakítása és a logikus érvelés fejlesztése,
- a megszerzett tudás hasznosítása önálló feladatokban.

Önálló ismeretszerzés képességének kialakítása

- a világ megismerésére való igény felkeltése,
- az ismeretszerzési lehetőségek megismertetése a diákokkal,
- az információk összegyűjtésére, szelektálására és felhasználására való képesség kialakítása,
- önálló feladatmegoldásra való nevelés.

A tanulás és munka, mint érték elfogadása

- a munka, az erőfeszítés és az általa létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése,
- a műveltség és tudás tisztelete,
- tanulás iránti folyamatos motiváció javítása.

A megfelelő kommunikációs képesség kialakítása

- jó helyzetfelismerés és ezen alapuló stílusválasztás,
- két idegen nyelv alkalmazási szinten való elsajátítása,
- kommunikációs eszközök megismerése.

5.2 Segítő életmódra nevelés, közösségi nevelés

A közösség, mint érték elfogadtatása és demokráciára nevelés

A tanuló az iskolának, mint intézménynek a tagja. Ennek sajátos belső struktúrája, belső rendje van, amely a sikeres működéshez megkívánja a résztvevőktől, hogy bizonyos szabályokat betartsanak még akkor is, ha ezek a kötelezettségek az egyén számára erőfeszítést jelentenek. A Házirend szabályainak betartása és betartatása - még kényszer árán is - a szocializáció fontos eszköze.

Kialakítani tanulóinkban a leendő értelmiségtől elvárt olyan legfontosabb emberi tulajdonságokat, mint a munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségtudat, önállóság.

A szakkörök, a diáknap és más délutáni elfoglaltságok – sportversenyek, egyéb versenyek, rendezvények – a közösséget fejlesztik, egyúttal megtaníják a tanulókat arra is, hogy a közösséghez tartozás micsoda erőt jelenthet.

Az iskola a diákok szocializációjának egyik legfontosabb színtere. Az osztályfőnöknek kell vállalnia az integráló és koordináló szerepet. Olyan iskolastruktúrát kívánunk kialakítani, amely nem rombolja szét ezt a nagyon fontos közösséget. Itt nyílik lehetőség az emberi kapcsolatok kialakítására, az együttműködés, a másik ember megértésének megtanulására, az egyéni és a csoportérdek összehangolására.

Pedagógusaink a közösségfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységüket úgy végzik, hogy a tevékenységi területek sajátos foglalkoztatási formáit kihasználva tevékenyen hozzájárulnak a tanulók közösségi magatartásának kialakításához, véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez, a közösségi szokások, normák elfogadásához, a másság elfogadásához, az együtt érző magatartás kialakulásához, a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Célunk, hogy tanulóink elsajátítsák azokat az ismereteket és gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek, ismerjék meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Fontos, hogy tanáraink segítsék a tanulók kezdeményezéseit, járuljanak hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez, ösztönözzék a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárását, ápolását, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységet.

Az iskola pedagógusainak és valamennyi alkalmazottjának kiemelt feladata, hogy a közösségfejlesztés során megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával példaként álljon a diákok előtt.

5.3 Egészséges és kulturált életmódra nevelés

Az emberi személyiség és méltóság tisztelete

- empátia képességének fejlesztése,
- az egymást megbecsülő családi élet tiszteletére történő nevelés,
- alapvető emberi és polgári jogok ismerete és tiszteletben tartása,
- a társadalmilag elfogadott viselkedési normák betartása,
- szociális készségek elsajátítása.

A reális önértékelésre, kritikára és önkritikára való nevelés

- helyes önismeret kialakításának képessége,
- sikerek és kudarcok feldolgozásának segítése,
- objektív véleményalkotás képességének fejlesztése,

A testi, lelki és szellemi nevelés egyensúlyának megteremtése

- a fizikai teljesítőképesség fejlesztése,
- az egészségmegőrzés fontosságának hangsúlyozása,
- optimális szellemi terhelés biztosítása,
- a testkultúrára nevelés.

A kulturált viselkedés elsajátítása

- udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása,
- a tanulók alapvető viselkedési szabályainak kialakítása, megismerése és betartatása,
- a tanulók és az iskola felnőtt dolgozói közötti alapvető viselkedési kultúra kialakítása,
- az iskolán kívüli viselkedés formáinak megismerése.

A környezettudatos nevelés

- a szűkebb és globális környezet iránti felelősségtudat kialakítása,
- a természeti környezet megóvása,
- korszerű ökológiai szemlélet kialakítása.

5.4 Speciális kompetenciák fejlesztése

Tehetséggondozás

- a felismert speciális képességek fokozott fejlesztése csoportos és egyéni, illetve differenciált foglalkozások megszervezésével,

- az egyéni adottságokkal és szorgalommal rendelkező tanulókat városi, megyei vagy országos tanulmányi versenyre készítik fel tanáraik,
- a nyelvek oktatásánál, célunk magas szintű tudás átadása, és felkészítés legalább egy középfokú nyelvvizsgára,
- az életkori és az egyéni sajátosságok figyelembevételével biztosítjuk az eltérő haladási ütemű diákjaink számára az ismeretek megszerzését, alkalmazását, a tanulók fejlődését.

Felzárkóztatás

- a tanulási zavar okának kiderítése a pedagógus, diák, és iskolapszichológus segítségével,
- alapképességek fejlesztése és a tantervi követelmények elsajátítása minden tanulónál,
- egyéni bánásmód alkalmazása a tanulási nehézségekkel küzdő tanulóknál,
- a tanulásmódszertan alapismereteinek megtanítása és felhasználása.

Pályaválasztás, pályaorientáció

felkészíteni tanulóinkat a kétszintű érettségire és tehetségük, képességeik szerint az egyetemi vagy főiskolai szintű továbbtanulásra, illetve az érettségire épülő szakképzésbe való bekapcsolódásra.

6 A tanulói jogviszonyhoz kapcsolódó szolgáltatásaink

6.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A személyiségfejlődés az ember egész életét átszövő, életkori ciklusaitól és életeseményeitől függő, hol gyorsabban, hol lassabban ható folyamat. Személyiségünk alapvetően interperszonális kapcsolataink történései útján fejlődik.

Minden fiatalnak meg kell adni a lehetőséget, hogy elérje teljesítőképességének maximumát, a társadalom, a környezet számára fontos tulajdonságokat birtokolja, egészséges és jól képzett felnőtté váljon, aki hisz és bízik önmagában, képes a környezetével való konstruktív együttműködés, aki felelősséget érez önmaga, környezete és embertársai iránt. Mivel tanulóink általában tizenégy, éves korban kerülnek hozzánk, így feladatainkat, módszereinket, eljárásainkat is az életkori sajátosságokhoz kell igazítanunk, annak megfelelően kell megválasztanunk.

Iskolánk pedagógiai tevékenységének meghatározó *célja* a tanulók személyiségének, a bennük rejlő sokirányú fejlődési lehetőségeknek minél teljesebb kibontakoztatása. A nevelési folyamateszköz, amely áthatja az oktatás teljes rendszerét, személyiségformáló erővel hat. E folyamat egyik sarkalatos pontja az érték közvetítés, amely közösségfejlesztő és individuális fejlesztő funkciót tölt be. A személyiségfejlesztés alapvető *feladata* a személyiség ösztönző funkciójának fejlesztése, a magasrendű szükségletrendszerek kialakítása, az érték közvetítés, amely az iskolában a nevelés és oktatás együttes hatásával valósulhat meg. A személyiségfejlesztés alapvető színtere a gyerekközpontú iskola, ahol az oktatási folyamat minden lehetőségét fel kell használni a nevelési célkitűzések teljesítése érdekében.

Az iskolai nevelés szinte beleágyazódik a gyermeki tevékenység folyamatába, az egyén *konstruktív életvezetésére* irányul, s új, fejlesztő jellegű magatartásformák, kiépítését célozza meg. Ha az iskolai élet képes az egyén tevékenységrepertoárját fejleszteni, akkor a személyiségfejlesztés területén eredményt érhetünk el.

Minden nevelési feladat magatartási követelményeket tartalmaz, a nevelő hatás sokszor indirekt módon érvényesül.

Iskolánk személyiségfejlesztésének lehetőségei és jellemzői

Az iskola széles tevékenységkínálatával, változatos pedagógiai módszereivel, személyiségfejlesztő oktatásával az élményszerzés örömét szeretné megvalósítani.

A nevelőtestület vállalja a pedagógus hatékony modellközvetítő szerepét, mint a személyiségformálás egyik legfontosabb eszközét.

Az iskola pedagógiai tevékenységével fejleszti a tanulók motivációs bázisát, s törekszik az intellektuális tevékenység megszerettetésére, a permanens önképzés szükségletének kialakítására.

Biztosítani kell a hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyermekekkel, tanulókkal való foglalkozás lehetőségét, hogy szociális hátrányaik ellenére egyenlő esélyeik legyenek középiskolás éveik alatt. A tehetséggondozáson túlmenően kiemelten kell kezelni a személyiségfejlesztéssel, a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő, valamint a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő pedagógiai tevékenységeket. Külön figyelmet kell fordítani az etnikai sajátosságokra, és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni problémáira. (Esélyegyenlőség felülvizsgálata az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény figyelembevételével)

Az iskola nevelői tevékenységében törekszik a családi szocializációban mutatkozó hiányok pótlására: a morális magatartás, a társas viselkedési normák elsajátítására, a viselkedési készséggyarapítására, a segítő, karitatív, egymást tisztelő, empátiás magatartás kiépítésére, az illemszabályok betartására.

Az iskola lehetőséget és teret enged a kreatív kezdeményezéseknek, sokoldalúan felkészíti tanulóit a teljesítményhelyzetekhez való alkalmazkodásra (tehetséggondozó szakkörök, tanulmányi versenyek, pályázatok).

Az intézményben folyó nevelés hangsúlyt fektet az önismeret-fejlesztésre (önismereti órák, osztályfőnöki órák, iskolán kívüli lehetőségek formájában).

A különböző szakkörök működtetésével, a színvonalas iskolai ünnepélyekkel a tanórai tevékenységen túl is lehetőség nyílik az intellektuális, esztétikai és érzelmi nevelés fejlesztésére (színjátszó kör, rajz szakkör).

Nevelési rendszerünk - a gyermekvédelem lehetőségeivel is élve - pedagógiai módszereivel segíti a személyiségfejlődésben zavart szenvedő tanulókat.

Az oktatási-nevelési folyamatunknak arra kell irányulnia, hogy

- széles teret adjon a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának, s ezek összhangjának,
- fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, erősítse akarataikat,
- segítse őket életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításában, saját jövőképük megfogalmazásában, tehetségük kibontakozásában,

- nevelje őket hazaszeretetre, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartására, a hazai és egyetemes emberi kultúra kincseinek értékelésére.

A serdülőkori válságok eltorzíthatják a személyiség szerveződését, akadályozhatják a rendszer integrált működését. A személyiség fejlődését célzó tevékenységben a fő figyelem a pszichikus jelenségek felismerésére, tudatosítására irányul. A személyiségfejlesztés legjellemzőbb területei az alábbiak: önismeret, a tanulás tanulása, konfliktuskezelés, lelki egészség, testi egészség, viselkedés kultúra

6.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos tevékenység

Legalapvetőbb közösség a család, amelybe az egyén beilleszkedik. A család meghatározza, alapvetően formálja a gyermek fejlődését, a másokhoz való viszonyát. A család meghatározó kötődéseket alakíthat ki, amelyeket az iskolába kerülve lehet és kell alakítani, fejleszteni.

Pedagógiai céljaink, alapelveink fontos eleme iskolánk közösségének, közösségeinek fejlesztése. Intézményünkben több különböző szintű közösség szerveződik, működik, él együtt. E közösségek részben egymásra épülve szerveződnek, részben egymástól függetlenül alakulnak, működnek, fejlődnek. Közösségeinket a közös célok, feladatok teremtik meg és a közös élmények, eredmények, sikerek (kudarok) fejlesztik, erősítik. Az egyén fejlődése nem választható el a közösségek fejlődésétől, kölcsönösen hatnak egymásra.

Intézményünk két legnagyobb közössége az iskola és a kollégium. Az iskolában a diákok hagyományos osztályokba osztva tanulnak. A közösségfejlesztés talán legfontosabb színtere az osztály. Mivel a tanuló életének tetemes idejét tölti ebben a közösségben, nagyon meghatározó számára annak légköre, szellemisége, hatása, a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszere. A középiskolai osztályközösség az ekkorra már elég jól kialakuló eltérő szokásokkal, szerteágazó alapismeretekkel, különböző szemléletmóddal rendelkező tanulók közössége. Az osztály közösségi munka szervezésében, irányításában kulcsszerep jut az osztályfőnöknek. Az osztályfőnökök tevékenységét az osztály diákbizottsága segíti.

Az osztályközösség számára az osztályfőnök évente egy alkalommal osztálykirándulást szervezhet, melynek időtartama egy nap. Az osztálykirándulás célja a közösségépítés, a közösség fejlesztése a pozitív élményeken keresztül. Az osztálykirándulásra kijelölt munkanapot az iskola munkaterve tartalmazza.

Az osztályfőnök, igény esetén, az iskola udvarán tanítási időn kívül közösségi programokat szervezhet (pl. főzés, beszélgetés stb) A programba igény esetében a szülők is bevonhatók. A programról előzetesen az iskola vezetését tájékoztatni kell.

Félévente legfeljebb egy munkanapon az osztályfőnök az osztályközössége számára tanítási időt érintő iskolán kívüli (színházi, kulturális, ...) programot szervezhet.

Fontos az osztály közös céljainak és szilárd közös értékrendjének meghatározása és elfogadtatása. A közös cselekvés színterei a közös célokból és feladatokból részben következnek, részben pedig az osztályok maguk határozzák meg.

Az osztályközösség az alábbi feladatokban játszhat meghatározó szerepet

- minden egyes tanuló pozitív irányú befolyásolása,
- az egyéni értékek felismerése,
- egymás tiszteletben tartása, a másság elfogadása, tolerancia,
- egymás kölcsönös segítése a tanulásban, az egyéni beilleszkedési problémákban,
- a másik gondjainak felismerése, problémáik megoldásában történő segítése.

A hagyományok szerepe a közösségfejlesztésben

Iskolai hagyományaink őrzése, ápolása és továbbfejlesztése szervesen illeszkedik nevelési elgondolásainkba. A hagyományok ápolásának célja, hogy diákjaink ne csak racionálisan, hanem érzelmileg is kötődjenek iskolájukhoz. A hagyományok őrzése egy sajátos arculatot biztosít az iskolának, és segít megkülönböztetni intézményünket a többi hasonló képzést nyújtó iskolától. Színesíti a diákéletet, tovább bővíti a tanórán kívüli foglalkozási lehetőségeket, a szabadidő egészséges és kulturált eltöltését, fejleszti az együttműködési készséget és segíti a harmonikus emberi kapcsolatok kialakítását.

6.3 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

A tehetségekkel való foglalkozás az iskolai nevelés-oktatás fontos része.

A nevelőtestület által közösen vállalt célok egyik meghatározó eleme a képességfejlesztés. A belépés feltételét, a képességek és ismeretek meghatározott szintjét magával hozta a családból és az általános iskolából, ám a képességek tudatosabb kiaknázása a középiskolában történhet. A képességfejlesztés elszakíthatatlan a tehetséggondozástól.

A sportoló tanulók kérésére a tananyag pótlására egyéni vagy csoportos foglalkozás szervezhető.

A tanulási technikák elsajátíttatása a legjobb képességű tanulóinknál is elengedhetetlen. Ezért vezettük be a tanulásmódszertan tantárgy tanítását a nyelvi előkészítővel induló

gimnáziumunk 9. évfolyamon. Erre egyébként – a tantárgyától függetlenül - minden pedagógusnak törekednie kell.

A művészetek műveltségi terület tantárgyai közül intézményünkben a tanulók Rajz és vizuális kultúra ismereteket tanulnak a 9-10., majd 11. évfolyamon mozgóképkultúra és médiaismeret a 12 évfolyam estében a művészetek tantárgy keretében mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyat tanítunk. Az órákon való részvétel kötelező, kellő létszámú jelentkező esetén szakkör szervezhető, a kötelező tanítási órák után. Az iskola emelt szintű művészeti oktatást nem szervez.

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását teszi lehetővé az utolsó két tanévben fakultációs keretek közötti közép-vagy emelt szintű érettségire való felkészítés. A tehetséges tanulók fejlődése érdekében a fakultációs csoportba azok a tanulók kerülhetnek, akiknek érdemjegye a tantárgyból legalább közepes.

6.4 A szabadon választható foglalkozások

A gimnáziumi oktatás utolsó két tanévében az emelt szintű érettségi felkészítés fakultációs csoportban történik.

A szabadon választható érettségi felkészítés a 11. évfolyamon heti 2-2, a 12. évfolyamon heti 2-2 órában történik. (Ezt az adott osztályok óraszámai tartalmazzák.)

Érettségi felkészítés tantárgyai

Középszint	Emelt szint
<ul style="list-style-type: none"> • Idegen nyelv (Angol, német) • Magyar nyelv és irodalom • Történelem • Matematika • Digitális kultúra • Biológia • Földrajz • Fizika • Kémia • Testnevelés • Vizuális kultúra 	<ul style="list-style-type: none"> • Idegen nyelv (Angol, német) • Magyar nyelv és irodalom* • Történelem* • Matematika* • Digitális kultúra* • Biológia* • Földrajz* • Fizika* • Kémia* • Testnevelés

* érettségi felkészítés választása esetén

Tehetséggondozásra iskolánkban minden évben a kötelező órákon felül finanszírozott szabadon felhasználható órákat használjuk.

A foglalkozások tanulói igények alapján szervezhetők akkor, ha foglalkozásra jelentkezők száma eléri a 6 főt. Országos és nemzetközi versenyre való felkészítés esetén a felkészítés létszámkorlátozás nélkül szervezhető.

A foglalkozásokról a foglalkozást vezető tanár szakköri naplót köteles vezetni.

A foglalkozások színterei:

szakkörök – tantárgyi, művészeti,

sportkörök – a tanulói igények felmérését követően a testnevelő tanárok döntése alapján szerveződik,

fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások,

előkészítő foglalkozások.

Az indítandó csoportok száma a fenntartó által az adott tanévre jóváhagyott tantárgyfelosztás és az aktuális tanulólétszám függvénye.

6.4.1 A választható tantárgyak, foglalkozások esetén a pedagógusválasztás szabályai:

Az intézményben csoportbontás és nem szabad pedagógusválasztás van, ennek megfelelően a pedagógus kiválasztásának szempontjai a szaktanár kijelölésére vonatkoznak. Abban az esetben amikor a tanulók száma indokolttá teszi, a csoportbontás a képességek szerint vagy osztályhoz igazodva történik.

Az igazgató tanárválasztásának szempontjai:

- elsősorban az adott évfolyamon tanító pedagógus,
- az emelt szintű érettségi vizsgáztatásban részt vevő,
- nem tölti gyakornoki idejét,
- a hosszabb felkészülési idő miatt a tantárgyfelosztás és az egyéb pedagógusi feladatokat figyelembe véve az egyenletes leterheltség elvét igyekszünk érvényesíteni.

6.5 Mentességek megállapításának szabályai

A sajátos nevelési igényű tanulókat a szakértői, illetve rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján az intézményvezető mentesítheti egyes tantárgyakból,

tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól (Nkt. 55. § (1)). Az intézményvezető ebben az esetben egyéni foglalkozást ír elő egyéni fejlesztési terv alapján. Ezeket a pedagógus azért tartja, hogy segítse a tanuló felzárkózását a többiekhez. A mentesítés tanévente a tanuló, fiatalkorú tanuló esetében a szülő írásbeli kérelmére a szakértői vélemény javaslatai alapján történik. A mentességi határozatban a javaslatban foglaltaktól nagyobb kedvezményt adni nem lehet.

A tanuló vagy fiatalkorú tanuló esetén a szülő kérelmére mentesülhet a szabadon választott tanítási óra alól az, aki sikeres középszintű érettségi vizsgát tett. A kérelemben nyilatkozni kell arról, hogy a tanuló emelt szinten a tárgyból nem kíván érettségit tenni. Amennyiben a tanuló nyilatkozata ellenére mégis emelt szintű vizsgára jelentkezik, a tárgyból felkészítése nem az iskola feladata.

A tanuló vagy fiatalkorú tanuló esetén a szülő kérelmére mentesül egy tantárgy értékelése és minősítése alól, amennyiben a tantárgyból sikeres legalább középszintű érettségi vizsgát tett.

6.5.1 Igazolt sportolók mentesítésére vonatkozó speciális szabályok

Az igazolt sportolókat, ha az edzések, a sportból adódó elfoglaltság indokoltá teszi az igazgató, a szülő és tanuló kérelme alapján az órák egy részének látogatása, a készségtárgyak tanulása alól az NKT 55§ alapján mentesítheti. A kérelemhez csatolni kell az sportoló edzésbeosztását, az egyesület javaslatát. A tanuló köteles ilyen esetben figyelemmel kísérni érdemjegyeit, gondoskodni arról, hogy a szabályoknak megfelelő mennyiségű és minőségű jeggyel rendelkezzen. A jegyek hiányára a pótlás szükségességére a szaktanár rendszeres időközönként a tanuló figyelmét felhívja. Az egyéni tanrend megállapítását az iskola csak különösen indokolt esetben támogatja. Az egyéni tanrend megállapítása az Oktatási Hivatal feladata.

A sportoló az edzés elmaradás, sérülés esetében köteles a tanórákon részt venni érvényes mentesítésétől függetlenül.

6.6 A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai oktatása

A Köznevelési törvény 4. § 23. alapján: „Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság

együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges, vagy teljes körű módosulását
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges, vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és alacsonyabb szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé. A foglalkozások célja, hogy csökkentse a sajátos nevelési igényéből eredő hátrányt – vagyis ennek keretében kerülhet sor azokra a fejlesztésekre, terápiákra, amely(ek)re a pszichés fejlődés zavarával küzdő tanulóknak sikeres tanulmányaikhoz, előrehaladásukhoz szükségük van.

1. Az iskola az alapító okiratban meghatározott alaptevékenységnek megfelelően integrált formában látja el a sajátos nevelési igényű, valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat.
2. A Nkt. 55. § alapján: A sajátos nevelési igényű tanulót, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót – jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint – a szakértői bizottság vagy a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Ha a tanulót egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítik az értékelés és minősítés alól, az iskola – az e törvény 27. §-ának (5) bekezdésében meghatározott időkeret terhére – egyéni foglalkozást szervez részére. Az egyéni foglalkozás keretében – egyéni fejlesztési terv alapján – segíti a tanuló felzárkóztatását a többiekhez. Az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett a tanuló – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhat. A tanuló részére a felvételi vizsgán, az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán, az érettségi vizsgán, biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (pl. számológép stb.) alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló

szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő kiváltását.

A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részére a szakvéleményben meghatározottak szerint – egyéni fejlesztési terv alapján - pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs órákat szervez. Ezek megtartásához az iskola a megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel rendelkezik.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység céljai, feladatai:

- a.) A hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- b.) Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- c.) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- d.) Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

6.6.1 A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A fogyatékoság típusa, súlyossága
- b) A fogyatékoság kialakulásának, felismerésének ideje
- c) A sajátos nevelési igényű tanuló életkora, pszichés és egészségi állapota, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei
- d) A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, pályaválasztás, önálló életvitelre történő felkészítés.

Iskolánkba elsősorban pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók integrált nevelése-oktatása jellemző. A tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn.

Pszichés fejlődési zavar

A fejlesztés feladatai

Diszlexia

olvasási képesség zavara

- a rövid és hosszú távú emlékezet,
- az olvasási készség folyamatos fejlesztése,
- valamennyi tantárgy tanulása során a kompenzáló technikák alkalmazása,

	<ul style="list-style-type: none"> • az élő idegen nyelv oktatása egyénre szabott módszerekkel, • az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése
Diszortográfia helyesírási zavara	<ul style="list-style-type: none"> • a helyesírási készség és anyanyelvi kompetencia fejlesztése, • a rövidtávú emlékezet fejlesztése, • a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása, • a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése
Diszgráfia írászavar	<ul style="list-style-type: none"> • a mozgáskoordináció fejlesztése, • különböző technikák alkalmazása (másolás, önálló írás kivitelezés), • az íráskép javítása
Diszkalkulia a számolási specifikus zavar	<ul style="list-style-type: none"> • a matematikai készségek és kompetencia fejlesztése, • matematikai törvények és szabályok ismerete és alkalmazása, • a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése, • az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák alkalmazása
Hiperaktivitás és figyelemzavar	<ul style="list-style-type: none"> • tartós figyelem növelés, • feladatok strukturális tervezése, • önkontroll fejlesztése

A tanulók fejlesztésének minden tantárgy esetén meg kell valósulnia. Pedagógusainknak magas szintű pedagógiai-pszichológiai (pl. tolerancia, empátia) képességekkel kell rendelkezniük. Ezek fejlesztésére az iskolavezetés kiemelt figyelmet fordít, lehetőség szerint belső és külső továbbképzéseken való részvétellel támogatja.

A fejlesztés eszközei, módszerei

- a tanulóra jellemző tényezők figyelembevételével lassabb haladási ütem biztosítása,
- differenciált feladatmegoldás,
- hosszabb felkészülési idő,
- egyéni értékelés (pl. dolgozatnál kevesebb feladat),
- a számonkérés módjainak alakítása a tanuló képességeihez.

Célunk tanulóink motiválása, sikerélményhez juttatás, a pozitív attitűd formálása.

A testi, érzékszervi fogyatékos tanulók integrált oktatásánál elsődleges célunk, a pedagógiai munka során a meglévő funkciókra támaszkodva, azokat fejlesztve kompenzáljuk a hiányokat.

A látássérült tanulók eredményes neveléséhez-oktatásához elengedhetetlen az innovatív szemlélet és az együttműködésre épülő pedagógiai munka. Törekednünk kell arra, hogy a tanórába bevonjuk a vak tanulót is. A tanulási folyamat során a legmegfelelőbb módszerek alkalmazására törekszünk. Külön is figyelmet kell fordítani a tantárgyi segédeszközök használatára és biztosítani kell a speciális tankönyveket.

Az ismeretek elsajátításánál kiemelt szerepe van a szóbeli kommunikációnak. Pedagógusaink a szókincs, kifejezőképesség bővítésére törekednek.

A fejlesztés feladatai:

- az ép érzékszervek működésének intenzív fejlesztése,
- intenzív mozgásfejlesztés és az esetleg felmerülő testtartási hibák javítása (pl. fejlőgatás, túlmozgások korrigálása),
- életviteli technikák,
- a speciális tan- és segédeszközök használatának gyakoroltatása,
- a személyiségzavarok megelőzése (helyes önértékelés, önelfogadás, alkalmazkodási képesség fejlesztése, megfelelő társas kapcsolatok kialakítása),
- a hivatalos helyeken követendő helyes viselkedéskultúra kialakítása.

A fejlesztés eszközei, módszerei:

- a meglévő érzékszervek fejlesztése (tapintás, hallás),
- speciális tantárgyi szemléltető eszközök alkalmazása és ezeken gyakorlás (pl. domború térkép),
- a logikus gondolkodást fejlesztő feladatok nagyobb arányú szerepeltetése,
- a hallás utáni nyelvtanulás hangsúlyosabb szerepet kap,
- rehabilitációs, rehabilitációs órák biztosítása, szervezése,
- a hatékony, önálló tanulás segítése (jaws program),
- hosszabb felkészülési idő,
- differenciált feladatmegoldás biztosítása.

6.7 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Iskolánk nevelőtestülete különös odafigyeléssel kezeli a magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulókkal való odafigyelő törődést, a beilleszkedést, a felzárkóztatást.

Tapasztalataink szerint tanulóink beilleszkedési, magatartási problémái sokféle kiváltó okra vezethetők vissza. Jellemzőek az életkori sajátosságokra, a nehéz szociális körülményekre, a tanulási, illetve részképesség-zavarokra visszavezethető problémák.

A beilleszkedési, magatartási zavarok enyhítését, leküzdését segítő pedagógiai munkát az osztályfőnökök koordinálják, a feladatokban az iskolavezetés, a tantestület, az osztályfőnöki munkaközösség, az ifjúságvédelmi felelős, az iskolapszichológus, illetve súlyos probléma esetén külső szakintézmények (pl. Pedagógiai Szakszolgálat) is részt vesznek.

A tanuló személyiségének és környezetének megismerése osztályfőnöki megfigyelés, a tanulókkal folytatott beszélgetés alapján történik. Az első osztályfőnöki órák, beszélgetések, ismerkedési játékok, az elsősavatóra való közös műsorkészítés és szereplés során kiderül, kik vállalkoznak önként, vannak hatással társaikra, kik a gátlásosabbak, nehezebben oldódnak, illetve kik azok, akik viselkedésükkel zavarják társaikat.

A tanév folyamán az osztályfőnök a szaktanárok véleményét, tapasztalatait, együttműködését és segítségét felhasználva tesz lépéseket, hogy segítsen a problémákkal küzdő gyerekeknek. Az osztályfőnöki órákon feldolgozásra kerülő témák kapcsolódnak személyiségfejlesztéshez, helyes viselkedés és beszédkultúra kialakításához, az egészséges életmód fontosságához, a káros szenvedélyek következményeihez. Az induló évfolyamokban rendszeresen tartanak osztályfőnöki órákat külső szakemberek: rendőr, pszichológus, és védőnő. Az aktuális osztályproblémák megbeszélése, az egy-egy időszak értékelése során minden tanuló képet kap elért eredményeiről, de arról is, miben kell változnia.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység fontos eleme a szülőkkal, ezen túl kollégista tanulóink esetében a kollégiumi nevelőtanárokkal való együttműködés, hisz a problémákat okozó tényezőket csak az ő segítségével sikerülhet feltárni, s azokra megoldást találni is közös erőfeszítésekkel lehet. A szülőkkal való kapcsolattartás színterei az évi 2 szülői értekezlet, 4 fogadó óra, előzetes egyeztetés alapján egyéni beszélgetés, illetve a 2 megválasztott Szülői Munkaközösségi tag által a többi szülő is képet kap az egész iskolát érintő feladatokról. A szülők segítenek az osztályprogramok, kirándulások megszervezésében is, látogatják az iskolai rendezvényeket, sok esetben szakmájukkal kapcsolatos előadásokat tartanak osztályfőnöki órák keretein belül. Így maguk is segíthetik gyermekeiket az osztályba és az iskolába való beilleszkedésben, az elvárt tanulási és viselkedési szint elérésében.

A feltárt problémák enyhítését segíthetik az osztálykirándulások, az iskolai műsorok, a sportversenyek stb., hiszen ilyenkor az osztályfőnök és a szaktanárok tanulóik új arcaival,

adottságaival ismerkedhetnek meg, amelyek változtathatnak megítélésükben, s javuló tendenciát eredményezhetnek.

Munkánkban fontos szerepe van a határozott, következetes, kiszámítható nevelői magatartásnak is. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy a fegyelmező intézkedések végrehajtásánál egységesek, következetesek legyünk. Az iskolai élet bármely területén (tanulmányi, kulturális, sport stb.) a kiemelkedő teljesítményeket jutalmazzuk; a szabályok ellen vétkezőket figyelmeztetjük, szükség esetén büntetjük. A fegyelmező intézkedéseket a Házi rend tartalmazza.

A magatartási problémák megelőzésében fontos szerepe van a szeretetteljes, vidám, elfogadó iskolai légkör kialakításának. Törekszünk a pozitív tulajdonságok, képességek felkutatására, továbbfejlesztésére, ezek elismerésére, biztatásra, közös, kedvelt tevékenységek szervezésére (pl. versenyek, diáknap). Fontos a tanulók sikerélményhez juttatása, a másság elfogadása, a problémákkal való bánás megtanulása. A tantestület minden tagjának feladata a demokratikus fegyelmezés megtanulása, a folyamatos önértékelés, önképzés, szaktudományos ismeretek bővítése, továbbképzéseken való részvétel. Az iskola felzárkóztató tevékenysége, korrepetálás, differenciált képességfejlesztés eredményre vezet annak érdekében, hogy a tanuló ne magatartási zavarokkal reagáljon a számára teljesíthetetlen követelményekre, szülői és iskolai elvárásokra. Fontosnak tartjuk a bukás miatt többször közösséget váltó, iskolai kötődéssel nem rendelkező gyerekekre való külön odafigyelést.

Tapasztalatunk szerint a problémák jelentős része a felsorolt pedagógiai tevékenységek alkalmazásával megoldható. Súlyosabb esetekben az osztályfőnök, ill. az ifjúságvédelmi felelős kezdeményezésére külső szakintézmény segítségét is igénybe vesszük.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása,
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.
- Az iskola részéről nyújtott szolgáltatások:
- az osztályközösség odafigyelő folyamatos segítése,
- a kollégiumi nevelő és diákközösség támogatása,
- szakkörök az érdeklődésnek megfelelően,

- ifjúságvédelmi tanácsok, az igénybevétel lehetőségének ismertetése,
- pedagógiai beszélgetések a szaktanárok és az osztályfőnökök részéről,
- a diákvezetők speciális támogatása, feladatokkal való megbízás, segítség, értékelés,
- a sport és könyvtári órák irányított látogatásának biztosítása,
- a nevezett témában érintett tanulók szüleivel való egyéni beszélgetés a nevelői és igazgatói fogadó órákon,
- a szülői munkaközösség osztályszintű vezetőségének támogató tevékenysége,
- tanulmányi kirándulásokon való részvétel biztosítása, felkarolás, feladattal való megbízás, a teljesítés értékelése, dicséret, elmarasztalás.

6.8 A tanulási kudarcnak kitett tanulókat segítő program

Iskolánkban figyelmet kell fordítani a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatására. A magas sportterhelés, fáradtság miatt a tanulási kudarc kockázata esetenként nagyobb.

Tanulási kudarcnak tekintjük, ha a tanuló a tanév végén vagy félévkor egy vagy több tantárgyból megbukik, illetve tanév végi vagy félévi osztályzata az előző tanév végi osztályzatához képest jelentősen romlik.

A kudarc elkerülése érdekében a veszélyeztetett tanulók esetében az osztályfőnök az érintett szaktanárok, a szülő és tanuló bevonásával intézkedési tervet készít, melynek eredményeit havonta felülvizsgálja. Az eredményekről a szülőt és az iskola vezetését értesíti.

Az iskolába tanulmányi hiányosságokkal, kulturális hátrányokkal érkező tanulóknak joguk van rá, hogy hátrányaikat iskolai segítséggel leküzdhessék.

Ennek elősegítésére fontos feladat a tanuló megismerése, a tanulási kudarc okának feltárása (munkafegyelemmel, szorgalommal, egyéni képességekkel kapcsolatos probléma, sajátos nevelési igényből eredő hátrány, stb.). A problémák kezelése a szaktanár és osztályfőnök szoros együttműködését igényli.

A tanulási kudarcok megelőzése érdekében minden pedagógusunk a továbblépéshez szükséges tudásszint felmérésével kezdi minden tanév elején a tantárgya oktatását – ha ennek tananyaga korábban oktatott ismeretekre épül –, és az eredményektől függően ismétlő, szintre hozó, felzárkóztató foglalkozásokat épít be a tanmenetébe a szükség szerinti óraszámban, illetve szükség szerint tervezi és alkalmazza a felzárkóztatás egyéb formáit.

Felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások, egyéb foglalkozások szervezhetőek kötelező óraszámom felül finanszírozott szabadon felhasználható órák terhére.

A foglalkozásokat igényelhetik tanulók, tanulóközösségek, szaktanárok, szakmai munkaközösségek. A foglalkozás indítását az igazgatónak minden esetben jelezni kell.

A foglalkozásról korrepetálási ívet kell vezetni, amely megőrzendő pénzügyi és oktatási dokumentum.

A felzárkóztatás formái

- tanórai ismétlő, szintre hozó, felzárkóztató foglalkozások (tanév eleji ismétlés);
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése differenciált osztálymunkában;
- tanórán kívüli egyéni vagy csoportos felzárkóztatás (korrepetálás).

6.9 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok; a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

6.9.1 Ifjúságvédelmi tevékenység

A tanintézetek ifjúságvédelmi munkáját a köznevelési törvény és a nevelési-oktatási intézmények működését szabályozó miniszteri rendeletek határozzák meg.

E dokumentumok célja, hogy anyagilag megfelelően ellátott, mentálisan megfelelően gondozott és felkészített tanulók, biztonságos és egészséges iskolai körülmények között vegyenek részt az oktató-nevelő munkában.

Az ifjúságvédelmi munka feladata: a fenti területeken előforduló hiányosságok, hátrányok pedagógiai módszerekkel történő megelőzése, feltárása, megszüntetése.

A jogszabályok alapján (Nkt. 69. § (2) f) iskolánkban az ifjúságvédelmi munka irányítója: az igazgató, ellátói: a pedagógusok, mint közreműködők, és az ifjúságvédelmi felelős, aki az ifjúságvédelmi munka ellátásáért felel.

A program a kötelezően ellátandó feladatokat tartalmazza, összhangban az iskola munkatervével.

- a. A köznevelési törvény utasítása alapján a tanulókat és a szülőket tájékoztatni kell azokról a lehetőségekről és intézményekről, amelyekhez az adott területen felmerült problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.

E tájékoztatás formái: intézmények, címek, telefonszámok kifüggesztése mindenki által jól látható helyen.

A fenti tartalmú tájékoztatást az osztályfőnököknek az e-naplón keresztül a szülők tudomására hozni.

Minden tanteremben tabló formájában ki kell függeszteni a fenti tájékoztatót.

Az ifjúságvédelmi felelős kötelessége: személyes, egyéni tanácsadást biztosítani a tanulóknak, szülőknek – a fogadóóra időpontját az e-naplón keresztül kell közzétenni.

Az itt kapott bizalmas szülői és tanulói közléseket hivatali titokként kezeli a törvényi előírásoknak megfelelően.

- b. A tanulók adatainak védelmét, és azokba való betekintés jogát az Nkt. 41. § (4) bekezdésének értelmében kell biztosítani.
- c. Minden tanévben október 1-jei adatok alapján el kell készíteni a hátrányos és veszélyeztetett helyzetben lévő tanulókról szóló nyilvántartást október 15-ig, ezt a tanév során szükség szerint ki kell egészíteni.

A nyilvántartás alapján intézkedni kell, hogy az arra rászoruló tanulók és családjuk részesüljenek az iskola és az önkormányzatok által nyújtható – az anyagi hátrányokat csökkentő – kedvezményekben.

A nyilvántartás alapján fel kell hívni a szülők figyelmét a gyermek és ifjúságvédelemmel foglalkozó hatóságok eszközeinek igénybevételi lehetőségére. Ezek közül a legfontosabbak: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, gyermekintézményi térítési díj támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

Az ezzel kapcsolatos adminisztrációnak naprakésznek kell lennie.

Ha a szülő a támogatási lehetőségeket nem venné igénybe vagy nem a gyermek szükségleteire fordítaná, akkor a területileg illetékes Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot kell értesíteni.

Végső esetben, a gyermek érdekében az ifjúságvédelmi felelősnek kell elkészítenie a megfelelő beadványt.

- d. A tanulók hátrányos és veszélyeztetettségi állapotának megszüntetésére együtt kell működni: a területileg illetékes járási hivatalokkal, Veszprém (Vár)Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervével, a területileg illetékes egészségügyi intézményekkel, az ifjúsági- és iskolaorvossal, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokkal, a Pedagógiai Szakszolgálatokkal, a tanulási képességeket vizsgáló szakértői bizottsággal, a rendőrséggel, bírósággal,

ügyességgel, gyámhivatallal, pártfogó felügyelői szolgálattal, alapítványokkal, civil szervezetekkel.

- e. Tanévenként meg kell szervezni a tanulási nehézségek enyhítését és a tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását segítő korrepetálási programot.
A tehetséges, érdeklődő fiatalok számára szakköri foglalkozásokat kell biztosítani.
- f. Mozgási és sportolási igényeik kielégítéséről az iskola pedagógiai programja által kötelezően előírt mindennapos testnevelési program gondoskodik.
- g. Az intézmény diákönkormányzatának működését segíteni kell. E szervezet egyik fontos színtere annak az iskolai kötelezettség teljesüléséneknek, hogy a tanulók megismerjék jogaikat, és véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben. A diákközgyűlésen a tanulók közvetlenül beszélhetik meg elképzeléseiket, problémáikat az igazgatóval, az illetékes tanárokkal és az iskola dolgozóival.
- h. Folyamatosan biztosítani kell az iskolaorvosi rendelést az iskola épületében.

Minden tanévben, minden osztályban meg kell szervezni:

az iskolaorvos és a védőnő közreműködésével az egészségvédő osztályfőnöki órákat,

a drogvédelmi felvilágosító foglalkozásokat,

a közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési órákat (iskolarendőr program),

Megvalósításukat az iskola drogvédelmi programja tartalmazza.

- i. Az osztályfőnöki órák keretében történik a tanulók családi életre felkészítése.
A megfelelő végrehajtást elősegítik az intézményünk könyvtárában megtalálható segédanyagok.
- j. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az ifjúságvédelemmel kapcsolatos pályázatokat, és ezek segítségével tovább kell javítani az ifjúságvédelmi munka és a tanulók lehetőségeit.
- k. Az ifjúságvédelmi munkának figyelemmel kell kísérnie a tanulók pályaválasztását, és minden segítséget meg kell adni a tanulóknak a sikeres pályaelemzés és pályakorrekciós munkához.

1. Törekedni kell rá, hogy az iskolában pszichológus foglalkozzon a mentális problémákkal küzdő tanulókkal. Az ifjúságvédelmi felelős támogatja a szükséges mértékben a pszichológus munkáját.

6.9.2 Az iskola és kollégium drogstratégiai programja

A társadalom alapvető óvó-értékközvetítő egysége a gyermekeket nevelő család.

A mai család ennek a feladatnak egyre kevésbé tud megfelelni. Ezért e téren is az iskola felelőssége nőtt meg, hiszen az iskola a tanulók egészséges személyiségfejlesztésének megkerülhetetlen intézményes színtere.

Napjaink személyiségfejlesztő pedagógiai munkájának fontos feladata egyrészt, hogy a tanulók életvezetési stílusát úgy alakítsuk, hogy képessé váljanak az antihumánus szenvedélyek tudatos elutasítására. Kiemelt nevelési célunk a testi-lelki egészség megőrzése és az ehhez szükséges gyakorlati ismeretek átadása. A sport és a mozgás szerepének erősítése, pozitív példamutatás. Másrészt minden nevelési helyzetben biztosítani kell, hogy a segítségre szorulóknak, támogatást igénylők megkapják a szükséges odafigyelést, törődést.

E konkrét pedagógiai feladat szervezési-végrehajtási gyakorlatát, kivitelezését az iskolai drogstratégiai program határozza meg.

A program végrehajtásának résztvevői és feladataik:

Az iskolavezetés, akik formálisan és informálisan támogatják a program végrehajtását, hozzájárulnak a tantestület egységes prevenciós szemléletének kialakításához, döntenek az egyes tantárgyak helyi tantervébe beépülő prevenciós lehetőségekről.

Az ifjúságvédelmi felelős a program szervezője és koordinálója.

Tevékenysége:

- Szervezi a szakemberek (külső előadók) által tartott osztályfőnöki órákat, szakanyagokkal, tájékoztatókkal, kérdőívekkel látja el a tantestületet.
- Együtt kell működnie a szaktanárokkal és osztályfőnökökkel, és támaszkodnia kell az osztályfőnökök, szaktanárok és az iskola minden dolgozójának jelzéseire.
- Meg kell szerveznie a segítő partnerek hálózatát: biztosítani az iskolaorvos, a drogambulancia, a védőnő, a Pedagógiai Szakszolgálat, a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat, a szülői munkaközösség, a rendészeti szervek, a témában illetékes alapítványok, karitatív szervezetek és az egyházak együttműködését az iskolával a célok eléréséhez.

Az iskolai drogstratégia célja: a prevenció. E megelőzési folyamat kétszintű:

1. Elsődleges prevenció

Olyan egészségszemlélet és életmódi szokásrendszer kialakítása, amelyek hatására a fiatalok társadalmilag elfogadott módon értékelik és viszonyulnak a szerfogyasztáshoz. Képessé kell tenni őket az elutasításra.

2. Másodlagos prevenció

A szerfogyasztók ártalomcsökkentő hatású megóvása, a változtatási törekvés kialakítása, a döntési helyzet egyértelművé tétele.

Az iskolai drogstratégia végrehajtása

Állapotfelmérés tanévenként az iskolapszichológus és a védőnő segítségével:

diákok

tanárok

szülők

egészségügyi, prevenciós szervek

rendészeti szervek szintjén.

Célok, eszközök, módszerek meghatározása a felmérések tükrében.

A végrehajtás színterei:

Tanórai foglalkozások: osztályfőnöki és szaktárgyi órák

Tanórán kívüli foglalkozások: délutáni szabadidős programok

- egészségnap (testnevelés-vizuális kultúra munkaközösség szervezésében)
- igény és lehetőségek szerint:
  - drogprenációs nap, rendezvény /esetleg más iskolával együtt/,
  - tematikus szülői értekezlet,
  - szakmai tanácskozások, tréningek, előadások nevelőknek, diákoknak,
  - könyvtári foglalkozások,
  - filmvetítések.

Iskolán kívüli rendezvények:

- szakmai szervezetek rendezvényein, konferenciáin való részvétel /nevelők, DÖK tagok, tanulók/,
- kortárs-segítő képzésben való részvétel.

6.10A környezeti nevelést célzó feladatok, környezeti nevelési program

A környezeti nevelés célja: korszerű környezeti alapkultúra és környezettudatos magatartás – a középiskolás korosztálynak megfelelő szinten történő – kialakítása.

A környezeti nevelés tartalma:

- az ökológia alapvető törvényszerűségeinek és összefüggéseinek megismertetése révén az ember és a természet kapcsolatának megértetése;
- az ökológiai ismeretekre alapozva a természet- és környezetvédelem lényegének; problémáinak, feladatainak, hazai helyzetünknek és a globális állapotoknak megismertetése;
- az egészséges életvitel kialakításához szükséges alapvető ismeretek és szabályok elfogadtatása, mely által a tanulók képessé válhatnak életvezetésük tudatos irányítására, az esetleg helytelen életmódbeli szokásaik korrigálására.

6.10.1 A program megvalósítása

El kell érni, hogy a tanulók

- ismerjék a természetvédelem, a környezetvédelem lényegét, szükségszerűségét
- a természetvédelem céljait, feladatait
- a természetvédelem védett értékeit, védett területeit ne rongálják, pusztítsák, hanem aktívan vegyenek részt azok védelmében
- ismerjék meg az erdők biológiai értékét, valódi jelentőségét a bioszférában, és mindannyiunk életében
- felismerjék a talaj, a termőföld, a természetes vizek védelmének fontosságát
- a levegőszennyezés legfontosabb forrásait ismerjék és a maguk lehetőségeinek megfelelően igyekezzenek azt elkerülni
- a kommunális hulladék szelektív gyűjtésében aktívan vegyenek részt, környezetüket is erre ösztönözzék, életvitelükbe építsék be
- a zaj és a rezgés negatív hatásait ismerjék, tudatosan kerüljék azok keltését
- legyen ismeretük a hulladékban lévő veszélyes anyagokról, vegyszerekről
- a környezetbarát termékeket a megfelelő jelzések alapján ismerjék fel és az újrahasznosított termékekkel együtt vásárlásaik során azokat részesítsék előnyben

- legyenek képesek életük folyamán egészséges életmóddal és környezetbarát magatartással a veszélyek csökkentésére.

A környezeti nevelés szinterei, formái:

Az alapvető ökológiai törvényszerűségeket **biológia órákon** kell a tanulókkal megismertetni.

A kémia órákon a szaktanár a témának megfelelően a környezet- és természetvédelmi vonatkozásokra hívja fel a tanulók figyelmét.

Minden tantárgy oktatási óráin a szaktanár vegye figyelembe, és térjen ki tudatosan, az adott óra tananyagában rejlő környezetvédelmi lehetőségekre. A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Például: történelem és földrajz órákon rá kell ébreszteni a tanulókat a környezet gazdaságot, társadalmat, történelmet meghatározó szerepére. Készítsenek madáretetőket, odukat, helyezték ki az iskola parkjába, gondoskodjanak osztályonként egy-egy madáretető táplálékkal való ellátásáról!

Az osztályfőnöki nevelési munkatervekben, évfolyamonként, egy-egy meghatározott környezetvédelmi feladatot jelöljenek ki az osztályfőnökök, a tanulókkal való megbeszélés után. E munkatervekben meglévő környezetvédelmi, környezet-alakítási témákra a tanulók önálló kutatómunkával készüljenek. Az órák keretében meg kell beszélni a közvetlen helyi, és globális környezeti eseményeket, felhívni a tanulók figyelmét saját felelősségükre. Ismerkedjenek meg a környezetbarát termékekkel, a szelektív hulladékgyűjtés előnyeivel, a kényelmetlenségükkel szemben. Ismerjék fel a tudatos fogyasztói magatartás jelentőségét.

Az osztályfőnöki órák során, gyakorlati példák gyűjtésével, ismerjék meg, majd a mindennapok életében ismerjék fel és kerüljék el a környezetből eredő civilizációs ártalmakat.

Szakmai szervezetek előadóinak segítségét kérhetik az osztályfőnökök a fenti témák feldolgozásához.

Tudatosan figyeljenek tanulóink szűkebb és tágabb iskolai környezetük tisztaságára és rendjére. A szemetet az arra kijelölt tárolóba-tartóba dobják, erre figyelmeztessék társaikat is! Óvják és védjék az iskola eszközeit, felszereléseit. Vigyázzanak saját és társaik testi épségére, egészségére.

Válják mindennapossá és természetessé az iskola aulájában felszerelt, elhasznált elemek és akkumulátorok gyűjtésére alkalmas tárolók használata. Az otthon keletkezett, ilyen jellegű veszélyes hulladékot is hozzák ide!

A szelektív hulladékgyűjtés tudatosítása, havi szinten az osztályok értékelése.

Évente kétszer, az első tavaszi hetekben - az iskolaudvar, és az iskola környékének megtisztítására- „tisztasági napot” rendezünk, melynek keretében osztályonként megválasztott területen a tanulók rendet tesznek. /szerszámokat az iskola biztosít /

Az iskolai könyvtár- anyagi lehetőségeinek keretein belül- járasson középiskolásoknak megfelelő ökológiai, környezetvédelmi sajtót, az ökológiai problémákról, megoldásokról szóló filmeket szerezzon be, s azok az adott esetekben a környezeti ártalmak, megelőzésük, felszámolásuk illusztrálását segítik.

Amennyiben mód van rá, iskolai vagy osztály keretben, gyalogtúrát tenni a környék természeti szépségeiben gazdag kiránduló helyeire, vagy felkeresni a megye valamelyik természetvédelem alatt álló területét.

Biológia-környezetvédelem szakkör is szervezhető az érdeklődő tanulók számára, ahol a gyakorlatban és kísérleteken keresztül ismerkedhetnek e kérdésekkel.

6.10.2 A program megvalósításának forrásai

Környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

6.10.2.1 Nem anyagi erőforrások

Tanárok. Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését. Azoknak a

kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak. A közös munka áttekintése igazgatóhelyettesi feladat, a koordinátori szerepet a biológia tanár látja el.

Diákok. Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.

Tanárok és diákok. A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg. A tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek áttekintése igazgatóhelyettesi feladat lehet.

Tanárok és szülők. Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét – a lehetőségeiket figyelembe véve – a családok maguk is biztosítják.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak. Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentjük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószereket használunk. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés továbbfejlesztéséhez a takarítók aktív, környezettudatos munkájára is szükségünk van.

Iskolán kívüli együttműködés. Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a

fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények. A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok, környezetvédelmi területek. Látogatásokat a tanórákon készítjük elő. Iskolai tanulmányai során, minden tanulónak legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson részt kell vennie.

Civil szervezetek. A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. Szükséges, hogy több, az egész tantestületet érintő környezeti témájú előadás és foglalkozás legyen a jövőben.

Szakmai szervezetek. Szakmai segítséget adnak a pedagógusoknak –előadások, programok szakszerű vezetésével. Célunk, lehetőség szerint a meghirdetett programokba való bekapcsolódás.

Hivatalos szervek. A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Iskolai büfé. Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Fontos, hogy továbbra is megőrizzük ezt a helyzetet, hogy a büfé iskolánkra szabottan működő önálló egység. Kívánatos, hogy bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermék- és gyümölcskínálat. Minden tanév elején időszerűvé vált annak felmérése, hogy az egészséges táplálkozás érdekében mi legyen a büfé kínálata. A tanulók és a tanárok körében ezt az iskolai diákönkormányzat, a szülők közt az iskola szülői munkaközössége végzi el. Az eredmény ismeretében az iskolavezetés megbeszélést folytat a büfé működtetőjével.

6.10.2.2 **Anyagi erőforrások**

Saját erőforrások

Költségvetés. A környezeti nevelési munkához szükséges kisebb eszköz-szakkönyv- és folyóirat vásárlásra kell költségvetési pénzt fordítani.

Az iskolai költségvetésből minden évben olyan felújításokat kell végezni, amelyek a környezetbarát és kulturált környezet megteremtését, továbbá a környezetkímélő működtetést szolgálják.

Külső erőforrások

A környezetnevelési célok elérésének anyagi fedezetére ki kell használni az esetleges pályázati lehetőségeket.

6.11 Egészségnevelési és egészségfejlesztési program

A felnövekvő nemzedék egészség-magatartásának formálása, a jövő egészséges felnőtt társadalmának nevelése meghatározó fontosságú feladat. Az egészséges életmód és magatartásformák kialakításának színtere az iskola, mely a családi neveléssel összhangban az ismeretek bővítésével segíti a harmonikus személyiség kialakítását.

6.11.1 Célok, feladatok

A tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének kialakítása. Az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a fejlesztik a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását.

Minden pedagógus feladata, hogy személyes példaadással, a tantárgyak és tantárgyközi ismeretek átadásával készítsék fel a tanulókat arra, hogy legyenek képesek önálló, felnőtt életükben

- helyes döntéseket hozni,
- egészséges életvitelt kialakítani,
- konfliktusokat megoldani,
- a fogyasztóvédelmi és bűnmegelőzési ismereteket alkalmazni,
- beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást gyakorolni,
- a természeti és a mesterséges környezet megóvására,
- felismerni az egészséget veszélyeztető tényezőket.

Kiemelt szerepe van ebben a feladatban az ifjúságvédelmi felelősnek, a biológia, kémia, földrajz, vizuális kultúra (művészetek) és testnevelés tantárgyak tanárainak, valamint az osztályfőnököknek.

Az iskolavezetés és a nevelőtestület szorosan együttműködik az iskolai egészségügyi szolgálattal (iskolaorvos, védőnő, pszichológus), ha szükséges más egészségügyi szervekkel és a szülőkkel. A célok megvalósításában meghatározó szerepe van az iskola diákétkeztetés szervezőjének és a büfé üzemeltetőjének. Az egészségnevelés olyan komplex folyamat, mely csak az előbb említettek együttműködésével érheti el célját.

A következő témaköröket soroljuk az egészségneveléshez, egészségfejlesztéshez:

- fizikai egészség - egészséges életmód (helyes táplálkozás, rendszeres testmozgás, testi higiéné stb.) alapjai,
- szociális egészség – társas kapcsolatok, konfliktuskezelés, káros szenvedélyek és hatásuk a szocializációra,
- felkészülés a családi életre – párkapcsolat, sexualitás, értékorientáció,
- harmonikus személyiség – reális önismeret, énkép,
- környezet és az egészség kapcsolata – összhangban a környezeti nevelési programmal.

6.11.2 A megvalósítás formái

Az egészséges életmód jegyében évente 1-2 alkalommal tematikus rajzkiállítás szervezése. Az osztályfőnöki és biológia órákon a tananyagba építetten történik a megvalósítás.

6.11.3 Egészségfejlesztéssel kapcsolatos teendők - koordinációja, mérése, értékelése

Év elején és év végén a testnevelő tanárok kérdőívet állítanak össze a diákok életviteléről - naponta mennyi gyümölcsöt fogyasztanak, dohányzás és energiatartalom fogyasztása, napi intenzív, tudatos testmozgás stb. Ezt osztályfőnöki óra keretei között töltetjük ki (anonim formában). A kétszeri mérés lehetőséget ad a tanévi tevékenység ellenőrzésére és mérésére, hogy történt-e pozitív elmozdulás az egészséges táplálkozás, sportolás és mozgás iránti igény növekedésében. A testnevelő tanárok minden tanévben – a jogszabályi előírásoknak megfelelően - elvégzik a tanulók fizikai állapotának mérését.

A tanórán kívüli szabadidős tevékenységeknek pl. sportkörök és a mindennapos testnevelésnek a helyes életmód kialakításában van szerepe.

Az iskolapszichológusi, a védőnői tevékenység – osztályfőnöki órákon témakörök feldolgozása pl. gyermekvállalás, konfliktuskezelési technikák, közösséghez tartozás - a szociális, mentális egészség megőrzését, a családi életre való felkészítést segítik.

Az egészségvédő- és megőrző programokon való részvétel, ezek kibővítése.

Az iskolavezetés minden tanévben elkészíti az egészségügyi szolgálatokkal együttműködve a kötelező vizsgálatok, szűrések tervét. A megvalósításnál fő cél, hogy lehetőség szerint a tanítási órákat ne zavarják.

Tanulóinknál a folyamatos ismeretátadással igyekszünk elérni, hogy minél kevesebb egészségre ártalmas szenvedélynek hódoljanak (dohányzás, energiatartalom fogyasztás, édességek nassolása stb.). Ebben a diákönkormányzat, a szülői szervezet együttműködésére is számítunk.

Fokozott figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű tanulók egészségfejlesztésére és pályaválasztásuk támogatására. Ezeken túl lehetőség szerint a speciális étkezési igények felmerülésekor igyekszünk ezeket kielégíteni.

6.11.4 Elsősegély-nyújtás

Az elsősegély-nyújtás ismeretek alapjai a testnevelés, biológia, osztályfőnöki órák tantárgyi programjának is részét képezik. A köznevelési típusú sport gimnáziumi osztályok önálló tantárgyként is tanulják. Tervezzük elsősegélynyújtó tanfolyamok szervezését – külső előadók, szervezetek pl. Vöröskereszt segítségével - tanárok és diákok számára. Itt elsődleges, hogy olyan ismereteket szerezzenek a tanulók, melyet a gyakorlatban alkalmazni is tudnak, és az automatikus segítségnyújtás veszélyhelyzetekben nem okoz problémát. Az ismeretek közvetítésében felhasználjuk a XXI. század kommunikációs lehetőségeit pl. internet is. Távlati célunk, hogy az elsősegély-nyújtási ismeretekkel rendelkező fiatalok között vetélkedőket szervezzünk, hogy tudásuk naprakész maradjon. A belépő osztályainknál pedig segítségükkel alakítsuk ki a tanulói motivációt.

6.12 A Boldogságóra program

Iskolánk a 2020-2021-es tanévben pályázott először a Boldog iskola cím elnyerésére.

A pályázat egyik feltétele a Boldogságóra program/ Boldog Iskola program szerepeljen az iskola pedagógiai programjában.

A másik feltétel boldogságórák tartása legalább egy osztályban a tanév során, ez több osztályban az osztályfőnök döntése alapján valósul meg.

A program kiemelt célja, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez és a kihívások, a nehézségek könnyebb megoldásához az iskolás korosztály számára.

Magyarországon a Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében a Boldogság Intézet szakmai csapata egy teljes programot dolgozott ki ehhez. Számos vizsgálat bizonyítja, hogy a Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolában is jobban teljesítenek. A program kész segédanyagot biztosít a résztvevő iskolák, pedagógusok számára.

A Boldogságóra program célja

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témakörből áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

1. A hála gyakorlása

2. Optimizmus gyakorlása
3. Társas kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömelek élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

Fontosnak tartjuk az értelmi nevelésen túl – mottónk: „Mi nemcsak az életre készítjük fel tanulóinkat, hanem élni is hagyjuk őket.” - a középiskolás korosztály érzelmi nevelését.

Szeretnénk, hogy megfelelő megküzdési stratégiák álljanak a diákok rendelkezésére problémás helyzetekben.

Hiszünk abban, hogy a pozitív pszichológia kihat az önismeret egészséges fejlődésére, a tanulói teljesítményre, a szociális kapcsolatokra.

A program keretében minimum havi egy óra és egy feladat elvégzése a választott osztállyal, de ez nem zárja ki, egy-egy témára több órát szánjunk, hogy beépüljön a tanulók mindennapjaiba a technika. A havi téma feldolgozása játékos, vidám, kreatív formában történik. A távlati cél, hogy a megismert módszertant a pedagógusok és a tanulók más tantárgyaknál is alkalmazzák.

7 Tanulmányi alapidőn kívül igénybe vehető szolgáltatások

7.1.1 Szakkörök:

Továbbra is fontosnak tartjuk az iskolánkban kialakult kulturális és művészeti szakkörök működtetését, tanórákon kívül is tanulóink személyiségfejlesztését.

1. A kórusmuzsika megszerettetése és a kórusirodalom alapvető műveinek megismertetése és reprodukálás céljából igény esetén iskolai vegyeskart működtetünk.
2. Az érdeklődő tanulók számára a klasszikus- és mai irodalom feldolgozására a vers- és prózamondás alapfokú ismereteinek elsajátíttatására igény esetén irodalmi és színjátszó szakkört működtetünk. A szakkör feladatát képezi a társadalmi- iskolai ünnepek színvonalas megünneplésének elősegítése

3. A tanulók esztétikus mozgásának, valamint az illetan alapkérdéseinek elsajátítása céljából igény esetén lehetőséget biztosítunk az évenként megrendezendő kezdő és haladó tánc- és illetan tanfolyamok megszervezésére.
4. Az iskolánkban kialakult hagyományt folytatva segítjük a végzős tanulók táncszakkörének működését. A szakkör a szalagavató bálon mutatja be tevékenységét.
5. Sportszakkörök szervezése – általában igény szerint: például röplabda, asztalitenisz, floorball, labdarúgás.

7.1.2 **A kötelező tanulási időn túl igénybe vehető, ingyenes szolgáltatások**

A délutáni szabadidő hasznos eltöltéséhez tanulóinknak a következő lehetőségek állnak rendelkezésére, mely lehetőséggel való élest pedagógusainknak szorgalmazni kell, illetve oda kell hatni, hogy tanulóink ezekkel a lehetőségekkel adottságaiknak megfelelően éljenek.

Látogatható a **könyvtár**, a könyvek kölcsönzése folyamatosan megoldható.

Ígénybe vehetők az iskola sportlétesítményei, sporteszközei.

A **tornatermet** a tanórai foglalkozások után a szakkörök, majd önállóan szervezett sportcsoporthok - labdarúgás, kosárlabda, tollaslabda - is igénybe vehetik.

Az **erősítőtermet** (legalább két tanulónak kell egy időben ott lenni) szintén használhatják.

Ugyanúgy délutáni sportfoglalkozásokhoz felhasználható az **aula**, ahol asztaliteniszezhetnek. A kollégiumban található sakk készleteket is igénybe vehetik tanulóink.

A **kézilabdapályán** labdajátékok folytatása megengedett.

Iskolánk e feltételek biztosítását is fontos nevelési feladatnak tartja, mert a tanulók ezúton is kötődnek az alma materhez.

A felsorolt sporthelyeket és felszereléseket iskolánk minden tanulója és dolgozója azzal a kitéttel veheti igénybe térítésmentesen, hogy az esetleges kárt meg kell téríteni.

A felügyeletet a kollégiumi nevelők látják el.

7.1.3 **A kötelező tanulási időn túl igénybe vehető, térítés köteles szolgáltatások**

A nem iskolai tanulókra és dolgozókra a 7.1.2 pontban felsoroltak természetesen nem vonatkoznak. Sportlétesítményeink, sportszereink számukra is rendelkezésre állnak, de teljesen más feltételekkel és amennyiben az igényelt időben nem sérti az iskola tanulóinak érdekeit.

Az iskola objektív feltételeinek, valamint objektumainak biztosítása csak a tanulók és az iskola dolgozói részére térítési díj mentes. Ez alól kivételt képeznek a szórakoztató kedvtelési céllal igénybevett szolgáltatások, amelyek térítés kötelesek. A térítési díj alkalmanként kerül meghatározásra, nevezetesen: diszkó, bál, stb.

Amennyiben a működési költségek a szolgáltatások biztosítását nem fedezik a hiányzó költségeket elsősorban

- pályázatok útján, állami- és társadalmi szervek támogatásából,
- az iskolai munka segítségét célzó alapítványtól,
- az iskolai társadalmi szervezetek bevételeiből lehet fedezni.

A szolgáltatások igénybevétele az alábbi területeken térítésköteles:

- a klasszikus és moderntánc, illemtan, valamint a rajzsakkör költségei teljes egészében a részt vevőkre hárul,

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók a térítéses szolgáltatásokat ingyenesen vehetik igénybe.

7.2 Az iskolai könyvtár

Az intézményben a nevelő-oktató munka elősegítése érdekében iskolai könyvtár működik. Használói az iskola dolgozói és tanulói, ingyenesen vehetik igénybe a könyvtár szolgáltatásait.

A könyvtár a C szárnyban található, alapterülete 36 m². Itt négy tanulói asztal, két számítógép és e-bookok állnak a tanulók rendelkezésére. A könyvtáros munkáját egy számítógép segíti. Az állomány gyarapítása a költségvetési lehetőségek alapján a szakmai munkaközösségekkel egyeztetve történik. Az információhordozók feldolgozása, nyilvántartásba vétele, katalogizálása, kölcsönzése, visszavétele a SZIRÉN könyvtári programmal történik. Az iskolai könyvtárak számára kiírt pályázati lehetőségeken többször sikeresen vettünk részt. A pályázatok mellett partnereinktől és az ágazati szervektől ajándékként kapott információhordozókkal is gyarapodik az állomány.

Minden tantárgy része a könyv- és könyvtárhasználati ismeretek szerepének, használatának megismertetése. A nevelőtestület közös ügye az önművelés, az információszerzés e formájának erősítése.

A szak- és szépirodalmi állomány nagy része szabadpolcon, a tankönyvek külön raktárban vannak elhelyezve. A tanulói igényeknek megfelelően az iskola könyvtára a tanítási órák után lehetőséget nyújt a szabadidő hasznos eltöltésére és az önálló tanulásra. A könyvtár

szolgáltatásai: helyben olvasás, kölcsönzés, internetezési lehetőség, fénymásolás. Ez utóbbi térítéses szolgáltatás.

Kiemelt pedagógiai feladatunk, hogy a kritikus gondolkodást, a reális önértékelést, az anyanyelvi kommunikációt a könyveken keresztül segítsük.

A könyvtár használatának szabályait az iskola dolgozóinak és tanulóinak be kell tartani (ezt az SZMSZ tartalmazza).

„A könyv: nagytőőveg. Az olvasók általuk önmaguk olvasóivá válnak.” (Proust)

7.3 Testnevelés és sport

7.3.1 Testnevelés

Fontos alapelvünk az egészséges életmódra nevelés, melynek egyik meghatározó közvetítője a sport. Az iskolai sporttevékenység célja: a tanulók széles tömegének bekapcsolása az egész tanévre meghatározott (háziversenyek, bajnokságok) vagy kötetlen sportfoglalkozások rendszerébe, hogy a sport által egészségesebb szervezetük segítse személyiség fejlődésüket.

A mindennapos testnevelést a törvényi előírásoknak megfelelően (Nkt. 47. § (11)) intézményünk biztosítja. Kerete heti öt testnevelés óra, heti két óra igazolt sportegyesületi tagsággal rendelkező tanuló esetén - kérelem alapján - a sportszervezeténél megszervezett edzésen való részvétellel kiváltható

A tanulók az igazolást a félév első napjától számított ötödik munkanapon kötelesek leadni, ellenkező esetben az órarendben szereplő mindennapos testnevelési foglalkozás látogatása kötelező.

Tartalma: a tantervben előírt testgyakorlati ágak közül az iskola osztályai számának megfelelően az atlétika, torna és legalább egy-két labdajátékban, valamint a helyi lehetőségek és a tanulóközösség kezdeményezésének megfelelően - pl. asztalitenisz, sakk, floorball, stb. sportágban - iskolai kiválasztó versenyek, háziversenyek, bajnokságok lebonyolítása több csoportban. Egy sportágban egy osztályból vagy tanulócsoporthól (a versenykiírásban rögzített formában) több csapat is indítható.

A háziversenyek bajnokságok lebonyolításán kívül az iskolai sportszakköri foglalkozás időkeretében célszerű megrendezni:

- az iskolák között (körzeti, megyei) csapatbajnokságokra a kijelölt tanulókat felkészíteni és a versenyeken elindítani,

- a megyei iskolák közötti versenyeken, bajnokságokon részt venni,
- a lehetőségektől függően azok számára, akik a házi versenyeken, bajnokságokon nem vesznek részt - kötetlen formában – sportdélután szervezhető oly módon is, hogy két vagy több tanár egy időben két vagy több gyakorlőhelyen vezet foglalkozást, főleg a sakk, asztalitenisz, valamint a játékos kötetlen foglalkozás beindításával. Az iskolán belüli versenyen, házi bajnokságon minden tanuló részt vehet egyesületi hovatartozásra való tekintet nélkül.

7.3.2 Sportkör

Az iskolában diáksportkört működtetünk.

A diáksportkörnek alapszabállyal kell rendelkeznie.

Az alapszabály tartalmazza a diáksportkör (továbbiakban DSK) tagságára vonatkozó döntéseket, a DSK szervezetét, gazdálkodását, s tartalmazhat egyes rendelkezéseket.

A diáksportkör feladata a tanulók szervezett színvonalas sportolási lehetőségének biztosítása. Ennek keretében igény szerint a 7.1.2 pont szerint sportfoglalkozásokat szervezünk. A foglalkozásokhoz az iskola a sportszereket lehetősége szerint biztosítja.

7.3.3 Könnyített és gyógytestnevelés

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja – a törvényi előírásoknak megfelelően - az iskolaorvos gyógytestnevelésre vagy könnyített testnevelésre osztja be. Ebben az esetben is érvényesítjük a mindennapos testnevelés megvalósítását a 7.3.1. pontnál ismertetett formában. A könnyített testnevelést testnevelés óra keretében biztosítjuk. Ezek a tanulók, az egészségi állapotuknak megfelelő gyakorlatokat végzik a normál testnevelés óra keretében.

A gyógytestnevelést a Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Veszprémi Tagintézményének gyógytestnevelői látják el. A tanórákon való részvétel kötelező.

Azokat a tanulókat, akiknek orvosi vélemény alapján egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés órán való részvételt sem, felmentjük.

A felmentés a tanuló, fiatal korú tanuló esetén a szülő kérelmére szakorvosi igazolással, az iskolaorvos javaslata alapján adható meg. A mentességet határozatba kell foglalni, mely tartalmazza a mentesítés kezdő és záró időpontját. A határozatot a KRÉTA rendszerbe rögzíteni kell. A mentesített tanuló köteles a testnevelés órán jelen lenni, felügyeletét a tanóra alatt a testnevelőtanár biztosítja.

Egyes egészségi problémák esetében a testnevelő saját mérlegelési körében egy-egy óráról, de legfeljebb egy hét időtartamig mentesítheti a tanulót az órán egyes feladatok elvégzése alól.

Az iskola tanulóit az iskolaorvos sorolja az egyes kategóriákba - vizsgálat, vagy kezelőorvosi javaslat alapján.

Iskolánk tanulói a testnevelésben fizikai és egészségi állapotuk alapján a következő kategóriákba osztva vesznek részt:

I/A kategória

Órarend szerinti testnevelés órán, tantervi követelmények gyakorlati anyagát végezve. Teljesítményüket érdemjeggyel kell értékelni.

I/B kategória könnyített testnevelés

Órarend szerinti testnevelés órán, adottságaiknak megfelelő tantervi gyakorlati anyagot végezve, az egészségükre, fizikai állapotukra káros hatást gyakorló feladatokat nem kell végezniük.

Teljesítményüket érdemjeggyel kell értékelni.

II/A és II/B kategória gyógytestnevelés

Iskolai gyógytestnevelés órákon egészségkárosodásuk gyógyítását, javítását elősegítő gyakorlatokat végeznek, gyógytestnevelő tanár irányításával.

Teljesítményüket érdemjeggyel kell értékelni.

III. kategória felmentett

Az ebbe a kategóriába sorolt tanulók nem vesznek részt az iskolai testnevelés órák munkájában, de ott meg kell jelenniük.

Testnevelés tantárgyból nem kapnak osztályzatot.

7.3.4 A tanulók fizikai és motorikus képességei mérésének rendje

Iskolánk a nappali rendszerű középiskolai képzésben kötelezően elvégzi valamennyi évfolyamban a tanulók fizikai és edzettségi állapotának mérését. Ebből a tavaszi alkalom a Köznevelési törvény értelmében a fizikai állapotfelmérés (Nkt. 80.§ (1), 20/2012. EMMI rendelet 81. §).

A mérést a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok végzik, január és április hónap között. A mérésnél a fittségi módszertani anyagokat használjuk fel.

A méréseket fizikai és motoros tesztek végrehajtásával végezzük. A tesztek gyakorlatanyagának meg kell felelni a következő kritériumoknak:

- végrehajtásuk semmilyen egészségkárosodást nem válthat ki,
- feleljenek meg a tudományos kritériumoknak,
- nemzetközileg összehasonlíthatók legyenek,
- elsősorban az egészségben meghatározó szerepet játszó képességeket,
- kardio-respiratorikus állóképességet,
- erőt,
- izomerő állóképességet mérje,
- egyszerűen végrehajthatók legyenek, minimális eszközt igényeljenek.

7.3.4.1.1 A tesztgyakorlatok végrehajtásának szervezési feladatai:

a tesztek nem részei a testnevelés tantárgy keret- és helyi tanterveinek
a tesztgyakorlatokat nem szabad betanítani, és a felmérések előtt gyakoroltatni
a méréseket testnevelés órán kell végezni, vezetője a testnevelő tanár
ügyelni kell a gyakorlatok szigorúan pontos végrehajtására

7.3.4.1.2 A mérések tartalma, gyakorlat anyaga:

1. az OM által 2000-ben kiadott "Útmutató a tanulók fizikai állapotának méréséhez, minősítéséhez" c. kiadvány tesztjei közül választott gyakorlatsor

a./ a Testnevelési Bizottság által alkotott tesztek

b./ a NETFIT tesztsora

A mérés tartalmi elemei:

- ingafutás, vagy 2000 m,
- 60 m, vagy 100 m-es síkfutás,
- távolugrás,
- saját testsúllyal végezhető gyakorlatok (húzódzkodás, tolódzkodás, felülés, törzsemelés).

A mérés eredményét tanulónként, osztályonként, évfolyamonként fel kell jegyezni. A kapott eredményeket a testnevelő tanár a tantárgyat tanító többi pedagógussal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

A mérések során kapott eredmények, és a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál egyéni és közösségi felzárkóztató programok készítéséhez. A felzárkóztató

programok biztosítják a tanulók egészségileg hátrányos helyzetének megszüntetését, általános fizikai teherbíró képességeik fokozatos fejlesztését, hogy elérjék a szükséges szintet, és azt megtartsák.

Az eredmények nem osztályozhatók, csak a kimutatható eredményjavulás értékelhető érdemjeggyel!

A testnevelés-vizuális kultúra munkaközösség évente a mérés eredményeiről, tapasztalatairól beszámol.

7.4 Étkeztetés

Valamennyi iskolánkba tanuló diák igény esetén a megállapított nyersanyagnorma figyelembevételével a jogszabályokban meghatározott módon számított költségtérítés ellenében menza ellátásra jogosult.

A kollégiumban lakó diákok a fenti térítési költség megállapítás mellett napi háromszori étkezésre jogosultak (reggeli, ebéd, vacsora).

Az étkezés külső szolgáltató szervezésében működik.

Az étellel szembeni kifogás jelzése írásban az iskola igazgatójánál történik. A panaszt az igazgató 5 munkanapon belül juttatja el a szolgáltatóhoz. A válaszról az érintettet a KRÉTA rendszeren keresztül értesíti.

Az iskolában, az órák közötti szünetben igénybe vehetik az iskolai büfé szolgáltatásait.

8 Az iskola képzési rendje

8.1 Képzési specialitások, irányok

Az iskola oktatási szerkezete:

a. Közös igazgatású közoktatási intézmény:

Nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás, 9-12. évfolyamon

- Gimnázium (köznevelési típusú sportiskola) nyelvi előkészítővel
- Általános gimnáziumi oktatás
- Honvéd Kadét Program (minden képzési típus számára elérhető)

b. Az intézmény alaptevékenysége: nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás.

8.2 Honvéd Kadét Program

Intézményünk 2023. augusztus 27-én együttműködési megállapodást írt alá a Magyar Honvédség Klempa Kálmán 7. Területvédelmi Ezredével. Ezzel az eseménnyel csatlakozott a Magyar Honvédség Honvéd Kadét programjához, azaz HKP I-es iskola lett. Támogató katonai szervezetünk a MH Klempa Kálmán 7. területvédelmi ezred 31. területvédelmi zászlóalja.

Iskolánk vállalta, hogy a támogató katonai szervezettel együttműködve elkészíti hazafias és honvédelmi nevelési programját. Ami a nemzeti ünnepekhez és történelmi eseményekhez kapcsolódó előadásokat, közös programokat, laktanya látogatásokat és rendezvényeken való közös megjelenést jelent. A tanórán kívüli programokon való részvétel önkéntes.

A programok nevelési koncepciója a következő tulajdonságok kialakításában eredményes: egyéni felelősség, egymás iránti elkötelezettség, tisztelet, bajtársiasság, fegyelmezettség, közösségi felelősségtudat, együttműködés, csapatszellem és az interaktív konfliktuskezelés szándéka és képessége. Közös célunk képzett, sokoldalú, életerős, hazáját szerető és tisztelő fiatalság szemléletformálása, a fiatalok egészséges életre, fegyelemre nevelése, a honvédelem, a katonai pálya megismertetése és kapcsolatteremtés az iskola arra nyitott tanulóival.

Az intézmény vállalta, hogy lehetővé teszi a honvédelmi alapismeretek közismereti érettségi tantárgy tanulását.

Iskolánk azon tanulói, akik heti 1 órában hazafias és honvédelmi nevelésben vesznek részt, a Kormány 462/2021. (VIII. 5.) Kormányrendelet értelmében a honvédelemmel összefüggő köznevelési ösztöndíjra, Béri Balogh Ádám ösztöndíjra jogosultak.

A programban való belépés önkéntes. A belépés a szülő kérelme alapján a 9. évfolyam kezdetét megelőző tanév június 30.-ig van lehetőség. A jelentkezők elbírálása a nyelvi előkészítőbe járó tanulók esetében a tanulmányi átlag, a 8. évfolyam után jelentkező tanulók esetében a központi felvételi alapján történik oly módon, hogy évente 18 fő tanuló vehet részt a programban. Amennyiben a jelentkezők száma a 18 fő legalább háromszorosa az intézmény a fenntartó egyetértésével 2 csoportot indíthat.

8.2.1 **A tanulási alapidőben szervezett tanulói közösség - osztályközösség**

E szervezetek keretein belül valósulnak meg a személyiség fejlesztésével és a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, valamint a tehetséggondozás, az alábbiak szerint.

Az osztályközösség kialakításáért, a közösség fejlesztéséért, az itt tanuló diákok személyiségének jó irányú fejlődéséért elsősorban az osztályfőnök felel, természetesen az osztályban tanító tanárok segítségével.

Kialakításánál a legáltalánosabb pedagógiai szempontokat kell figyelembe venni.

Maximális létszám: gimnázium 9-12. évfolyamán 34 tanuló/osztály.

E formában folyik az oktatás minden olyan tantárgyból, amely nem igényli az osztály megbontását.

Iskolánkban speciális szempontok alapján is szervezhetőek osztályok:

egyes tárgyakat (pl. idegen nyelv) 100%-ban tanuló osztály

egyes tárgyakat egyáltalán nem tanuló osztály.

8.2.1.1 **Csoportbontás**

Az egyes tantárgyak tanításának eredményessége érdekében a tanítási folyamatban az osztályok csoportokra bonthatók. A következő esetekben valósítjuk meg a csoportbontást:

- A sport gimnáziumnál a **sportági ismereteket**, az **edzéselmélet**, **testneveléselméletet** sportágak szerint, de legfeljebb 4 csoportban.
- Az **digitális kultúrát**, az informatika terem lehetőségei szerint (18 fő felett),

- A **testnevelést** lehetőség szerint lány-fiú bontásban, a csoportok életkor (sport osztályok esetében sportág) szerint összevonhatók, azzal a kitételrel, hogy egyetlen csoport létszáma sem haladhatja meg a 22 főt.
- Az **idegen nyelvet** (nyelveket) úgy, hogy 1 csoportban 18-nál több tanuló csak különösen indokolt esetben a nevelőtestület egyetértésével lehet,
- **matematikát** A csoportbontás szempontja elsősorban évfolyam szinten, a legjobb képességű tanulók külön csoportba sorolásával történik.
- A **magyar nyelv és irodalmat** a nyelvi előkészítő évfolyamon, valamint a 12 évfolyam egy órájában, ha az osztály létszáma a 22-öt meghaladja.
- Az **emelt szintű érettségi felkészítés tárgyait**, ha azokban a tanulói létszám a 22-öt meghaladja

Iskolánkban a nevelőtestület döntése alapján csoportbontásban lehet tanítani minden olyan tantárgyat, amelyben adottak a csoportos oktatás objektív és szubjektív feltételei (pedagógiai és gazdasági feltételek).

A további csoportbontásokat az iskola éves munkatervében kell meghatározni, és a tantárgyfelosztásban meg kell jeleníteni.

8.3 Tanulói jogviszony

8.3.1 Belépés az iskolába

Intézményünkbe a nyelvi előkészítővel induló emelt szintű sport osztályoknál az egész ország területéről, az általános gimnáziumba elsősorban Veszprém megye területéről várjuk a tanulókat. A távolabbról érkező tanulóknak kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A kollégiumi felvétel elvei: Az iskola felvételnél az alábbi szintek szerint rangsorolja a tanulókat

- 1 szint: iskola tanulói
- 2. szint igazolt sportoló
- 3. szint bejárás lehetőség, iskolától való távolság, a közlekedés figyelembevételével
- 4. szint a tanuló szociális helyzete
- A más iskolából jelentkező tanulók csak a fenti lista végére kerülnek az alábbi sorrend szerint
- 1. szint igazolt sportoló
- 2. szint bejárás lehetőség

- 3. szint szociális helyzet
- A házirendet súlyosan megsértő - fegyelmi vétséget elkövető - tanuló a következő tanévi jelentkezés elbírálásakor a felvételi lista végére kerül.
- A korábbi évben az iskola kollégiumában lakók előnyt élveznek. Ez alól kivételt a házirendet súlyosan megsértő tanulók jelentenek.

Az iskola igazgatója a jogszabályi előírásoknak megfelelően minden évben október 31-ig elkészíti a felvételi tájékoztatót és ezt a honlapon is nyilvánosságra hozza. Az iskolánkban évenként induló szakokat, tagozatokat, osztályokat az iskola honlapján, valamint lehetőség szerint az „**Iskola után – Iskola előtt**” című kiadványban is meghirdetjük.

8.3.1.1 A tanulók felvétele során alkalmazott eljárások, követelmények:

8.3.1.1.1 Köznevelési típusú sportiskola

A gimnázium 9/NY. osztályába felvételi vizsgával lehet bekerülni. A központi írásbeli felvételi eljárásban két tantárgyból: matematika és magyar nyelvből vizsgáznak a tanulók. A felvételi pontszámok 25 %-át az általános iskolából hozott jegyeik alapján (hozott pontok), 50 %-át a felvételin a jelzett tantárgyakból elért eredményeik alapján, 25 %-át a sportban elért eredmények és a fizikai és sport alkalmassági vizsga alapján kapják a tanulók (szerzett pontok). Hozott pontok: az általános iskola 7. év végi, valamint a 8. osztály félévi magyar nyelv és magyar irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv, testnevelés jegyek. Tantárgyanként maximum 10 pont szerezhető, így az általános iskolából maximum 50 pontot lehet hozni. A felvételi pontként a két tanévben szerzett érdemjegyek összegének fele, vagyis maximum 25 pont szerezhető. Szerzett pontok: a két tantárgyból az írásbeli felvételin elért pontszám. Mindegyik tantárgyból maximum 50 pont érhető el. Az írásbeli pontok számítása: a két írásbelin elért százalékok átlagának a negyede.

Mindezek mellett az iskola testnevelésből - a 20/2012. EMMI 28. § (1) bekezdés értelmében - sportegészségügyi és fizikai alkalmassági vizsgát szervez. A feladatok leírása és esetleg bemutatása az iskola honlapján közzétételre kerülnek. Ezen maximum 15 pont szerezhető.

Pontok számítása:

Hozott pontok	Szerzett pontok
Tantárgyak jegyei pl. magyar nyelv és irodalom: $4,4 = 8$ matematika: $5,4 = 9$ történelem: $5,5 = 10$ idegen nyelv: $4,5 = 9$ testnevelés: $5,5 = 10$ felvételi pont: $8+9+10+9+10 = 46/2 = 23$ pont (max. 25 pont)	Írásbeli felvételi eredménye pl. magyar nyelv: 38 pont matematika: 42 pont felvételi pont: $38 + 42 = 80/2 = 40$ pont (max. 50 pont)
	sportegészségügyi és fizikai alkalmassági vizsga: maximum 15 pont
	versenyeredmények: maximum 25 pont

A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezők esetében az esélyegyenlőség elvét az intézmény minden esetben érvényesíti. Amennyiben a tanuló élni kíván az Nkt. 51. § (5) bekezdésben biztosított jogával, a jelentkezési laphoz csatolnia kell az erre vonatkozó kérelmét és a szakértői bizottság véleményét. Az igazgató dönt a kérelemről, döntését határozatba foglalja. A határozat tartalmazza az írásbeli vizsga során a tanuló által igénybe vehető kedvezményeket.

Amennyiben a tanuló valamely felvételi tantárgyból menetességet élvez, helyette a felvételi eljárásban más tantárgy nem választható.

A sportversenyen elért helyezések figyelembevétele a következők szerint történik:

Versenyek	Pontok
nemzetközi verseny (szakszövetségi szervezéssel) 1-10. helyezés. <i>A tanuló mentesül a sport alkalmassági vizsga alól.</i>	25 pont
országos verseny I-III. helyezés	10 pont
megyei verseny I-III. helyezés	5 pont
igazolt sportoló	3 pont
NB I. vagy azzal egyenértékű bajnokság	5 pont
NB II. vagy azzal egyenértékű bajnokság	4 pont

NB III. vagy azzal egyenértékű bajnokság	3 pont
NB III. alatt	2 pont
Válogatottság	5 pont

Egyéni sportágnál az igazolás NB I-nek felel meg.

A versenyeredmények közül a legmagasabbat vesszük figyelembe, az így szerorzhető pontok összege maximum 10 pont lehet.

Pontazonosság esetén, a következő sorrendben vesszük figyelembe az egyéb körülményeket:

1. előnyt élvez az egyesületben sportoló tanuló,
2. spotfelvételi eredménye,
3. központi felvételi eljárásban szerzett pontszám,
4. szociális helyzet.

Amennyiben a tanuló a központi felvételi vizsgát önhibáján kívül nem írta meg (pl. egyesületet vált, a korábban megjelölt, választott iskola nem kéri a központi felvételi eredményét) az egyesület javaslatára a 7. év végi, valamint a 8. osztály félévi magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv, testnevelés jegyek kerülnek duplázásra. Ugyanez érvényes arra a tanulóra, aki a tanulmányait nem Magyarországon végezte.

8.3.1.1.2 A második idegen nyelv választására vonatkozó szabályok.

A második idegen nyelv, az angol főnyelv esetében német, a német főnyelv esetében angol. Az iskola tanévenként egy csoport legfeljebb 18 fő tanuló számára biztosítja a spanyol, illetve olasz nyelv oktatását. A nyelv tanulására az igényt a jelentkezés lapon kell jelezni, azt a felvétel visszaigazolásokor meg kell erősíteni. A 18 főt meghaladó jelentkezés esetében az iskola rangsort állít fel a tanuló magyar nyelv központi felvételi alapján. A listán szereplő első 18 jelentkező kerül a spanyol (illetve olasz) csoportba. A csoportba nem bekerült tanulók automatikusan az alapértelmezett második idegen nyelvet tanulják.

Spanyol, illetve olasz csoport nem indítható, ha a jelentkezők száma a 14-et nem éri el.

8.3.1.1.3 Általános gimnázium

A tanuló a központi felvételi eljárásban szerzett anyanyelvi és matematikai feladatlap százalékos eredményeinek és a tanulmányi eredmények alapján kerülnek besorolásra. Mindkét rész 50%-os súllyal szerepel. A központi felvételiből maximum 50 pont, a 7. év vége 8. félév pontjaiból maximum 50 pont szerorzhető.

A bizonyítványból figyelembe vett eredmények: matematika, magyar, történelem, idegen nyelv, választott természettudományos tárgy, melyet a tanuló két évig legalább átlag 1,5 órában

tanult. (pl. 1 év heti 2 óra, 1 év heti 1 óra megfelelő). Amennyiben a tanuló nem jelöli választását, az iskola automatikusan a tanuló számára legkedvezőbbet veszi figyelembe.

Pontazonosság esetén, a következő sorrendben vesszük figyelembe az egyéb körülményeket:

1. központi felvételi eljárásban szerzett pontszám.
2. szociális helyzet,

8.3.2 Belépés más középiskolából

A tanév során más középiskolából is fogadunk tanulókat. A felvételtől az igazgató dönt a tanuló jogszabályban előírt iratainak áttekintésével, az átvételkor különbözeti és/vagy osztályozó vizsgát is előírhat. A különbözeti vizsgára felkészülési időt és szaktanári segítséget biztosítunk. Az osztályozó vizsga letétele a belépés feltétele, a tanuló csak annak sikeressége esetében iratkozhat be.

Az igazgató az átvételnél az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- Egyesület ajánlása
- A tanuló korábbi tanulmányi eredményei, azok illeszkedése az évfolyamhoz
- A tanuló iskolaváltásának oka
- A tanuló életkora az adott évfolyamhoz viszonyítva

Ha a tanuló külföldön is folytatott és nem fejezte be tanulmányait, akkor a 20/2012. EMMI rendelet 92. § (9) bekezdés értelmében a felvételtől az igazgató dönt. Ha a tanulmányok beszámításáról nem tud dönteni, akkor a 20/2012. EMMI rendelet 92. § (10) bekezdés alapján jár el. Ha a tanuló külföldi tanulmányai miatt osztályozó vizsga letétele válik szükségessé, akkor az igazgató méltányosságból, annak letételére legfeljebb a tanév június 10-ig határozatban haladékot adhat azzal a kitételrel, hogy sikertelen vizsga esetében a tanulói jogviszony megszűnik.

A beiratkozás

A tanév rendje miniszteri rendeletben meghatározott időpontban a felvételt nyert tanulók beiratkoznak az iskolába. Ezzel egy időben megtörténik a diákigazolvánnyal és a tankönyvekkel kapcsolatos ügyintézés is.

Az iskolánkban már tanulói jogviszonnal rendelkező, más tagozatra felvett tanulóknak beiratkozni nem szükséges.

Fellebbezések

A felvétel elutasítása ellen a Nemzeti Köznevelésről szóló törvény 37§ (3) bekezdése alapján

lehet fellebbezni a Veszprémi Tankerületi Központhoz címzett, de az iskola igazgatójához benyújtott irattal.

8.3.3 Továbbhaladás az iskolában, tanulócsoportok közötti átmeneti lehetőségek

A magasabb osztályba lépés feltételei:

A nevelőtestület határozata alapján a szaktárgyi követelmények legalább elégséges szintű teljesítése.

A nyelvi előkészítő évfolyamon, aki nem teljesíti a tantárgyi követelményeket a sportiskolai osztályban tanulmányait nem folytathatja, automatikusan az általános gimnáziumi osztályba kerül átsorolásra. Tekintettel arra, hogy ebben a képzéstípusban nincs spanyol vagy olasz nyelv, így ezzel a két tanult idegen nyelv az angol és német lesz.

Magasabb évfolyamon az intézménybe lépés feltételét mivel valamennyi iskola egyedi tanterv alapján működik, esetenként kell elbírálni, megvizsgálva az átlépés lehetőségét, különbözeti vizsga előírását.

A 2011. CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről alapján a tanuló teljesítményét félévkor és a tanítási év végén az év közbeni érdemjegyek vagy a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell értékelni.

Az igazgató a tanulót kérelmére részben vagy egészben felmentheti a tantárgyi követelmények teljesítése alól, ha a felmentést a tanuló egyéni adottságai vagy sajátos nevelési igénye indokoltá teszi. (NKT 55§ (1)) Ebben az esetben a tanulónak az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon kell számot adnia tudásáról. Ez iskolánkban elsősorban osztályozó vizsgát jelent.

Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanítási évben együttesen meghaladja a 250 órát (20/2012. EMMI rendelet 51. §.(7)), illetve az igazolt és igazolatlan mulasztása egy adott tantárgyból egy tanítási évben a tanítási órák harminc százalékát és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

A tanuló érdemjeggyel akkor értékelhető, ha a témazáró dolgozatok több mint 50%-át megírta, és a szükséges számú jeggyel rendelkezik.

A nevelőtestület, (amennyiben méltányolható körülmény nem merül fel) az osztályozó vizsga letételét csak abban az esetben engedélyezi, ha a tanuló igazolatlan mulasztása a 20 tanórát (késésekből számított igazolatlan hiányzásokkal együtt) nem éri el.

Ha a tanuló mulasztása már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket és emiatt teljesítménye nem volt értékelhető, félévkor osztályozó vizsgát kell tennie.

A tanulmányok alatti vizsgák közül – osztályozó, különbözeti, pótló - két vizsgaidőszakot jelölünk ki (január, június). A tanulónak a vizsgára nem kell jelentkeznie, a vizsga időpontjáról a tanulót, illetve szülőt a KRÉTA rendszeren keresztül írásban tájékoztatjuk.

A tantárgyi követelményeket a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az iskolában csoportbontás és nem szabad tanárválasztás történik. A csoport vagy osztály váltására csak különösen indokolt esetben az adott szaktanár egyetértésével, pedagógiai szempontok mentén, az igazgató döntése alapján van lehetőség. A döntés során csak objektív szempontok vehetők figyelembe, az fegyelmezési célokat nem szolgálhat.

8.3.4 **A tanulói jogviszony megszűnése**

1) A tanulmányok befejezése előtt

- a) áthelyezéssel másik iskolába (a másik iskola és a szülő vagy nagykorú tanuló esetén a tanuló írásos kérésére)
- b) kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésekor,
- c) kimaradással
nem tanköteles tanuló esetén
  - a 20/2012. EMMI rendelet 143. § (9) bekezdése alapján (igazolatlan hiányzás),
  - ha azt a tanuló írásban kéri,
  - fizetési hátralék miatt (többszöri felszólítás ellenére sem rendez),
  - az évfolyam követelményeit másodszor sem teljesítette

2.) A tanulmányok befejezésekor

Megszűnik a tanulói jogviszony a végzős tanulók esetében: az érettségi vizsga letételével (sikertelen vizsga esetén is) az első vizsgaidőszak utolsó napján.

9 Az iskolában folyó nevelő – oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

9.1 Ellenőrzés

A célok teljesülésének ellenőrzési területeit az iskolavezetés részéről a második fejezet már tartalmazta. A nevelő, oktató munka belső ellenőrzési rendjét az alábbiak szerint szabályozzuk:

1. Az ellenőrzés legyen:

- tervszerű (éves munkatervet tartalmazzák),
- folyamatos,
- igényes,
- tényszerű, objektív,
- kritikus,
- segítő szándékú,
- előre mutató.

Ki kell terjednie a különböző nevelési terekre a nevelő, oktató munkát végző tevékenységére és a tanulók teljesítményére. Vegye figyelembe a pedagógus önállóságát és módszertani szabadságát.

2. Az ellenőrzést végzik:

- igazgató,
- igazgatóhelyettes I., II.,
- munkaközösség-vezetők,
- felkért pedagógusok.

3. Az ellenőrzést végzők tanévenként ellenőrzési tervet kötelesek készíteni.

4. Az igazgató, igazgatóhelyettesek, munkaközösségek vezetői és félévenként legalább 5 órát kötelesek meglátogatni.

5. A pályakezdő pedagógus óráját a gyakoronoki szabályzatban előírt módon ellenőrizzük.

6. Az elvégzett ellenőrzésről feljegyzést kell készíteni, a tapasztalatokat értékelni kell és útmutatást kell adni a munka további végzésére. A feljegyzést az ellenőrzött pedagógussal alá kell írni.

7. Az ellenőrzés tapasztalatairól a nevelőtestületet tájékoztatni kell.

8. Az ellenőrzés további színterei:

- vizsgaeredmények értékelése (érettségi vizsga évente),
- versenyeredmények értékelése (évente),
- külső szakértők értékelése tantárgyanként (szükség esetén),
- iskolavezetés értékelése a PP-ban meglévő területek szerint (félévente),
- továbbtanulási statisztikák elemzése (évente).

9.2 Értékelés

Kiterjed az iskolai élet egészére. Az értékelés nyilvános és ismertetett, nyilvánosságra hozott követelmények alapján zajlik.

9.2.1 Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésének szabályai

Az iskola a KRÉTA tanulmányi rendszert működteti. A szülő-tanár, tanár-diák kommunikáció elsődleges terepe a tanulmányi rendszer. Ennek érdekében az iskola tanárai legkésőbb az érdemjegy közlését követő 3. munkanapon az érdemjegyet rögzítik a KRÉTA rendszerben. Érdemjegy a szóbeli közlést megelőzően csak különösen indokolt esetben írható be (pl. a tantárgy óraszama, jellege a javítási lehetőség biztosítása szükségessé teszi). A KRÉTA rendszer beállításai értelmében az érdemjegy a beírás után 12 órával jelenik meg, biztosítva a tanulók számára a szülők személyes tájékoztatását.

9.2.2 A tanulmányi munka értékelése

Az értékelés alapelvei

- Az iskolai követelményrendszerre épüljön
- Személyre szóló legyen
- Legyen hiteles, tárgyilagos, megbízható és igazságos
- Nem lehet megtorló, sértő jellegű
- Félelemmentes légkörben történjen
- Legyen tárgyyszerű

- Az értékelés a tanulás tárgyára irányuljon, ne a személyre
- Fejlesztő, ösztönző jellegű legyen
- A folyamatosságot biztosítsa

Biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés megfelelő arányát

Megfelelőképpen alkalmazza a tanár a diagnosztikai, szummatív és formatív értékelést

Az értékelés formái:

Személyes, szóbeli értékelés

- A tanítási órákon, ahol a tanár folyamatosan megerősít, korrigál, tanácsot ad
- Tanórákon kívüli lehetőségek
- Szaktanárok által az évközi érdemjegyek megállapításakor
- Fogadóórán
- Szülői értekezleten
- Az osztályfőnök a magatartás szorgalom minősítések megállapításakor a szaktanárok véleményét is közvetíti
- Osztályfőnök által az e-napló felülvizsgálatakor
- Az iskola által szervezett programok értékelésekor (műsorok, versenyek, szereplések, stb.)
- Igazgató vagy igazgatóhelyettes által (kiemelkedő eredmények, fegyelmi vétségek, stb.)
- *Szöveges, írásbeli értékelés*
- Szaktanárok vagy az osztályfőnök által (kiemelkedő teljesítmények, problémás tanulók)
- Dicséretes, elmarasztalások beírása az e-naplóba.
- Szaktanárok a dolgozatokra írott véleményei
- Külső felkérésre készített minősítések, vélemények (gyermekvédelem, rendőrség, stb.)

Értékelés és minősítés

A munkaközösségek minden év tanév elején megállapodnak az adott évben a tantárgy értékelésekor alkalmazott egységes elvekről, az írásbeli számonkérések értékelési elveiről.

A szaktanárok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket, a hiányzások és mulasztások következményeit, a pótlási és javítási lehetőségeket. Az értékelési rendszert elektronikus üzenet formájában a KRÉTA rendszerben is közlik a tanulóval.

A minősítés célja a szülő és tanuló tájékoztatása a tanuló előmeneteléről. A tájékoztatás szaktanári és osztályfőnöki feladat.

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje:

- Témazáró dolgozat (a tanmenetben meghatározottak szerint), a dolgozat íratását a tanár köteles legalább egy héttel korábban bejelenteni)
- Röpdolgozat
- Tesztfeladatok
- Írásbeli dolgozat-alkalmanként
- ...
- Írásbeli házi feladat.

Osztályozás

A tanulóknak adott osztályzatok súlya különböző aszerint, hogy milyen jellegű volt a számonkérés. Az elektronikus napló bevezetésével az érdemjegyek súlyozását az alábbi táblázat mutatja azzal a kiegészítéssel, hogy a táblázatban nem szereplő értékelési típusok 100%-os súllyal szerepelnek:

Számonkérés típusa	Érdemjegy súlya	Számonkérés típusa	Érdemjegy súlya
Kisérettségi, szóbeli, írásbeli év végi vizsgák	300%	Beszámoló	50%
Írásbeli témazáró dolgozat	200%	Gyakorlati feladat	
Atlétika	100%	Házi dolgozat	
Írásbeli dolgozat		Házi feladat	
Küzdősport		Írásbeli röpdolgozat	
Labdajáték		Másik intézményből hozott értékelés	
Szóbeli felelet		Órai munka	
Torna		Projektmunka	
Úszás		Sportverseny	
Szódolgozat	100%		

Egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat iratható.

A szaktanárok a tanulók teljesítményét tanév közben érdemjegyekkel értékelik (1-5 terjedő skálán). Az érdemjegyek súlyát színnel jelölik. Félévkor és a tanév végén osztályzatokkal minősítik (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) a tanulók teljesítményét. A félévi értékelés az e-naplóba, az év végi a bizonyítványba kerül. A tanév végén, az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük.

A tanulói motivációt, a tanuló fejlődését segíti, ha

- az érdemjegyekhez és az osztályzatokhoz szóbeli értékelés is társul
- a szóbeli feleletek értékelésénél a kifejezőkészséget is értékeljük
- a tanórai aktivitást is értékeljük
- lehetőséget biztosítunk az osztályzat kijavítására (pl. elégtelen témazáró dolgozat egy alkalommal).

Az érdemjegyek száma félévente legalább a tantárgy heti óraszámára plusz egy, minimum 2; negyedévente legalább 1. Ettől eltérni nem lehet.

Otthoni felkészülés

A tanulók otthoni felkészülése nem lehet több mint a tantárgy napi átlagóraszámának a fele. A hétvége és a szünidők sem tartalmazhatnak több felkészülési időt. A hosszabb felkészülést igénylő otthoni feladatokhoz (pl. házi dolgozat, kötelező olvasmányok) pedig legalább két hét felkészülési időt kell adni, hogy a diák saját elképzelése szerint ossza azt be. A kérdés pontosítása a tantárgyi programok, a tantervek feladata.

Az értékelés nyilvános fórumai

- versenyek, vetélkedők
- bemutatóórák
- vizsgák (érettségi vizsga)
- speciális tantárgyi felmérések – külső és belső szervezésben
- értékelés a nevelőtestület előtt (tantestületi értekezlet, egyéb iskolai események)
- értékelés a diákközösség előtt (tanévnyitó, tanévzáró ünnepély, egyéb iskolai események, tanulói hirdetőkönyv által)
- szakköri munkák, egyéni és osztálytermékek kiállítása
- iskolai kiadványok (Évkönyv, iskolaújság stb.)
- a belső vizsgák (pl. idegen nyelvi házi vizsga) kritériumait a munkaközösség munkatervé tartalmazza
- nyelvvizsga
- iskolai statisztika.

9.2.3 A magatartás és szorgalom minősítési rendszere

Alapelvek

- Segítse az iskola nevelési és oktatási céljának elérését
- Segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre is

- Az értékelés a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon
- Mindig legyen személyre szabott

A magatartás és szorgalom értékelésének módja

Az osztályfőnök félévenként összegzi a tanulók, az osztály és a kollégák javaslatait. Vitás esetben a végleges javaslatot az osztályfőnök hozza. A végleges döntést a nevelőtestület hozza a félévi és év végi osztályozó értekezletén.

A tanulók magatartását és szorgalmát félévkor és év végén osztályzattal minősítjük. Az év végi minősítés az egész tanévre szól.

9.2.4 A magatartás értékelése

Az értékelés szempontjai

1. Megfelelés az iskolai követelményeknek.

Követelmények:

a házirend, az iskolai követelmények ismerete, azok betartása és betartatása, szükség esetén aktív kiállás a rendbontók, fegyelmezetlenek ellen, az iskolai viselkedési szabályok megtartásáért

2. A közösség és annak tagjaihoz való viszony

Közösségi követelmények:

beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének elősegítése
aktív szerepvállalás a közösség előtt álló feladatok megoldásában
segítőkézség a problémák feltárásában és megoldásában

3. Megfelelés az általános viselkedési normáknak

Követelmények:

udvarias, figyelmes és kulturált magatartás minden körülmények között

Az értékelés módja

Példás a tanuló magatartása, ha

az elbírálás minden szempontjának következetesen megfelel –a Házirend szabályait betartja, példát mutat.

Jó a tanuló magatartása, ha

a követelményeknek kisebb hiányosságok, kifogások mellett felel meg. Nem részesült osztályfőnöki szintű büntetésnél súlyosabb fegyelmező intézkedésben. Igazolatlan mulasztása nem haladja meg a 4 órát.

Változó a tanuló magatartása, ha

nem képes a követelményeknek *folyamatosan* megfelelni. Nem részesült igazgatói megrovásnál súlyosabb fegyelmező intézkedésben. Igazolatlan mulasztása nem éri el a 10 órát.

Rossz a tanuló magatartása, ha

a tanuló a követelményeknek folyamatosan nem felel meg, vagy magatartásával kapcsolatban olyan súlyos kifogás merült fel, hogy igazgatói megrovásban vagy fegyelmi eljárás utáni büntetésben részesült. Igazolatlan mulasztása 10 óránál több.

9.2.5 A szorgalom értékelése

A szorgalom értékelésének szempontjai

1. A motiváltság

Követelmények:

- a tudás megszerzésének igénye
- az egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény

2. A tanulási folyamat

Követelmények:

- jó idő- és munkaszervezés
- kötelességtudó, pontos, megbízható, önálló munkavégzés
- fegyelmezett, aktív tanórai tevékenység

3. Többlet - tanulmányi versenyeken, szakkörökön, pályázatokon való részvétel

Az értékelés módja

A tantárgyi elégtelen osztályzat nem kizáró oka (a példás kivételével) egyetlen szorgalmi minősítésnek sem, az osztályfőnök mérlegeli a bukás körülményeit.

Az osztályfőnök, a szaktanárok és az osztályközösség véleményét meghallgatva és egyeztetve azt, javasolja a tanuló szorgalmi minősítését, amit az osztályozó értekezleten a tantestület hagy jóvá.

Kettő vagy több tantárgyi elégtelen osztályzat esetén a szorgalom minősítése változónál jobb nem lehet.

Példás (5) a tanuló szorgalma, ha

az ismertett követelményeknek maradéktalanul megfelel.

Jó (4) a tanuló szorgalma, ha

a követelményeket általában teljesíti, de képességei alapján néhány területen még fejlődnie kell.

Változó (3) a tanuló szorgalma, ha

nem képes a követelményeknek folyamatosan megfelelni.

Hanyag (2) a tanuló szorgalma, ha

nem is próbál megfelelni a követelményeknek.

9.3 Vizsgák, mérések

9.3.1 Felvételi vizsgák

Az intézményünk által meghirdetett képzések közül a nyelvi előkészítővel induló sport osztályba a jelen programban meghatározott felvételi eljárás alapján lehet bejutni.

9.3.2 Osztályozó, javító, pótló, különbözeti vizsga

Ezek a tanulmányok alatti vizsgák a jogszabályi előírásoknak megfelelően (20/2012. EMMI 64-65. §) a helyi tantervek követelményei szerint folynak.

Osztályozó vizsga május végén és/vagy június első két hetében és augusztus utolsó hetében, javítóvizsga augusztus utolsó hetében, különbözeti vizsga – egyéni elbírálás alapján – ezektől eltérő időpontban is szervezhető. Itt a vizsgaidőszakot a vizsgát megelőző három hónapon belül kell kijelölni.

A vizsgákra jelentkezni 8.2.2. pontban rögzített eljárási szabály szerint kell. A vizsgabizottságot az igazgató jelöli ki.

A tanulmányok alatti vizsgák követelményei ennek a Pedagógiai Programnak a mellékletét képező helyi tanterv tantárgyi követelményeivel egyeznek meg, kivéve, ha a sajátos nevelési igény mást nem indokol.

A vizsgák részei: írásbeli és szóbeli, csak gyakorlati. A vizsgabizottság döntése alapján, ha a tanuló tudása legalább elégségesre értékelhető nem kötelező a szóbeli vizsga, kivéve a kötelező érettségi vizsgatárgyakat. A vizsgarészek együttesen kerülnek értékelésre.

Az értékelés a tantárgyi követelmények, munkaközösségi gyakorlat szerint történik.

Tantárgy	Vizsgarészek
Biológia	írásbeli, szóbeli

Ének	írásbeli, szóbeli
Fizika	írásbeli, szóbeli
Földrajz	írásbeli, szóbeli
Idegen nyelv	írásbeli, szóbeli kötelező
Digitális kultúra	írásbeli, szóbeli
Kémia	írásbeli, szóbeli
Magyar nyelv és irodalom	írásbeli, szóbeli kötelező
Matematika	írásbeli, szóbeli kötelező
Mozgókép- és médiaismeret	írásbeli, szóbeli
Testnevelés	gyakorlati
Testnevelés elméleti tárgy	írásbeli, szóbeli
Történelem	írásbeli, szóbeli kötelező
Vizuális kultúra, művészetek	írásbeli, szóbeli

(A választott érettségi vizsgatantárgyból a szóbeli vizsga kötelező)

A vizsgára letételére elutasítására, elrendelésére vonatkozó szabályokat a Pedagógiai Program 8.2.3. pontja tartalmazza.

9.3.3 Érettségi vizsga

Az érettségi vizsga állami vizsga, melyet országosan egységes vizsgakövetelmények szerint tartunk (Nkt. 6. §). Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele a 2016. május-júniusi érettségi időszaktól ötven óra közösségi szolgálat teljesítésének igazolása. Térítési díj ellenében fogadjuk azon diákok jelentkezését az intézmény által szervezett vizsgatárgyak érettségijére, akiknek a tanulói jogviszonya már nem áll fenn. (100/1997. Korm. rendelet 12. § (4) az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról)

Az érettségi vizsgákra felkészítő 11. és 12. évfolyamon folyó pedagógiai munka előkészítése megköveteli, hogy diákjaink már a tízedik évfolyamon alaposan megismerkedjenek a kétszintű érettségi rendszerrel, és megfelelő önismerettel rendelkezzenek ahhoz, hogy választásuk reális legyen.

Arról, hogy az iskolában folyó tanórai keretek között mely tárgyakból nem tud a diák felkészülni az érettségire, mi ilyenkor a teendője az osztályfőnök és a szaktanárok is tájékoztatást adnak (100/1997. Korm. rendelet 4 - 6.§).

A kétszintű érettségi témájával minden szaktanárnak kötelessége tanórán és azon kívül is foglalkozni a helyi tantervben is rögzítettek alapján, az osztályfőnöknek pedig fontos koordináló szerepe van.

Az iskola igazgatója a 100/1997. kormányrendelet 4. §-a alapján az iskolai lehetőségek alapján a munkaközösség-vezetők, a diákönkormányzat és a szülői szervezet véleményének kikérésével közzé teszi, hogy mely tantárgyakból biztosítjuk a kötelező tárgyakon túl az emelt szintű felkészítést a 11-12. évfolyamon.

Ha a tanuló sikeres előrehozott érettségi vizsgát tesz, - az igazgatónak beadott kérvény alapján – az igazgató mentesíti az adott tantárgy értékelése és minősítése alól, valamint a tanóra látogatása alól. Ha az adott tanóra nem a tanítási nap elejére vagy végére esik a tanuló felügyeletét az adott tanórán a határozatban meghatározott módon látjuk el. A tanuló minden esetben a KRÉTA rendszerben technikai csoportba kerül besorolásra, hogy osztályozó vizsgán megszerzett érdemjegye az adott tanítási évben megjelenjen.

A kötelező érettségi tantárgyak

Magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv tantárgyak.

A kötelező és kötelezően választandó vizsgatárgyak mellett más tárgyakból is tehető érettségi vizsga.

Választható érettségi tantárgyak

A fizika, kémia, biológia, földrajz, digitális kultúra, rajz és vizuális kultúra, testnevelés, ének-zene, második idegen nyelv tárgyak közül lehet választani a kötelező érettségi tárgyak mellé legalább egyet.

A kétszintű érettségi vizsga szintjeinek követelményeit ez a Pedagógia Program mellékletben tartalmazza.

9.3.4 Egyéb, nem központi vizsga

A szaktárgyi követelményeket a tantárgyak részletes tanterve tartalmazza.

9.3.4.1 Próbaérettségi

A végzős évfolyam tanulói, valamint az előrehozott érettségit tenni kívánó diákok az iskola munkatervében rögzített időpontban próbaérettségit írnak minden olyan tantárgyból, mely az érettségi jelentkezésükben szerepel. A vizsga az érettségi lebonyolítási szabályai szerint kerül megszervezésre. A tanuló teljesítményét 300%-os érdemjeggyel, egységes értékelés alapján állapítjuk meg. A ponthatárok megállapítása az egyes munkaközösségek feladata, mely

ponthatárok a tanulók számára minden tanév március 1. napjáig kerülnek kihirdetésre. Minden érettségi vizsgát tenni szándékozó tanuló számára a próbaérettségi teljesítése kötelező.

9.3.4.2 Tanév végi diagnosztikai mérések, vizsgák

A nyelvi előkészítő és a 9. évfolyam tanulói az első idegen nyelvből írásbeli és szóbeli, a 10. és 11. évfolyam tanulói magyar nyelv és irodalom, illetve történelem tantárgyból az érettségi vizsga szóbeli szabályai szerint lebonyolított próbavizsgán vesznek részt. A vizsga teljesítése előzetes beosztás alapján minden tanulónak kötelező. Az értékelés az egyes munkaközösségek által megállapított egységes értékelési rendszer alapján történik, a mérés az idegen nyelv esetében 300%-os, a magyar nyelv és irodalom, valamint a történelem tantárgy esetében 200%-os érdemjeggyel kerül értékelésre. A vizsga célja, hogy a tanuló éles környezetben szerezzen az érettségi vizsgához szükséges rutint. A vizsga segíti a munkaközösséget abban, hogy a követelmények, értékelési rendszerek egységesítése minél jobban megvalósulhasson. A nyelvi vizsga esetében a szülő írásban a KRÉTA rendszeren keresztül kerül kiértékelésre.

9.3.5 A kompetenciamérés

Az iskola diákjai részt vesznek a rendeletben meghatározottak szerint a mérésekben. A részvétel minden tanuló számára kötelező. A mérés elektronikusan kerül lebonyolításra. A tanuló kötelessége a mérést legjobb tudása szerint teljesíteni. Az iskola nevelőtestülete a mérést az eredmények megjelenését követően a lehető legmélyebben elemzi, a következtetéseket levonja, azt a következő év munkatervébe munkaközösségi szinten beépíti. Az iskola közösségéhez képest alulteljesítő diákok esetében a tanulók számára kötelező jelleggel a kérdéses tárgyból megsegítés rendelhető el, annak érdekében, hogy teljesítményük, kulcskompetenciájuk javuljon, tanulási kudarcuk esélye csökkenjen. A tanulók kompetenciamérés eredményeit az iskola érdemjeggyel semmilyen formában nem minősíti.

9.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladataikat a szóló 2011. CXC. törvény a nemzeti köznevelésről és az intézmény alapidokumentumaiban foglaltak alapján végzik.

A pedagógusok legfontosabb feladatai:

A tanuló személyiségének, képességeinek, tárgyi tudásának folyamatos fejlesztése, tanítványainak az érettségi vizsgára, illetve szakmai vizsgákra való sikeres felkészítése.

A főbb tevékenységek:

- megtartja a tanítási órákat,
- feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,
- munkaidejének beosztását az SZMSZ megfelelő szakaszai részletezik,
- legalább 10 perccel a munkaidő, ügyeleti idő, illetve tanítási órája kezdete előtt köteles a munkahelyén tartózkodni,
- a tanítási órára való érkezéskor figyelmet fordít a tanterem állapotára, ha az osztály elhagyja a tantermet, akkor –ellenőrizve az állapotokat –utolsóként távozik,
- a zárt termeket, szaktantermeket az óra elején nyitja, az óra végén zárja,
- tanítási óráján vezeti az adminisztrációt - bejegyzi az óráról hiányzó vagy késő tanulókat,
- rendszeresen értékeli a tanulók tudását, félévente legalább a heti óraszám (de legalább félévi 2 osztályzatot) ad minden tanítványának,
- a házirend szabályainak megfelelően megírhatja, kijavítja az iskolai dolgozatokat,
- a tanulóknak adott osztályzatokat szóbeli értékeléskor azonnal, írásbeli dolgozatnál a kiosztáskor ismerteti a tanulókkal,
- tanítványai számára az osztályzatokon kívül visszajelzéseket ad előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról,
- részt vesz a tantestület értekezletein, megbeszélésein, a szakmai munkaközösség megbeszélésein és értekezletein,
- fogadóórát tart az általa kijelölt időpontban,
- megszervezi a szükséges szemléltető eszközök, tanítási segédanyagok órai használatát,
- az igazgató beosztása szerint részt vesz az érettségi, szakmai, felvételi, osztályozó és különbözeti vizsgákon, iskolai méréseken,
- helyettesítés esetén szakszerű órát tart,
- rendkívüli esemény bekövetkezésekor közreműködik az épület kiürítésében, menti az általa használt legfontosabb dokumentumokat,
- felelősséggel tartozik a szakmai munkájához szükséges szemléltető eszközök, könyvek, stb. rendeltetészerű használatának biztosításáért,
- előkészíti, lebonyolítja és értékeli az iskolai házi tanulmányi versenyeket,
- folyamatosan végzi a tanítványai felzárkóztatásával, korrepetálásával, versenyeztetésével, tehetséggondozásával kapcsolatos feladatokat,

- részt vesz a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladatokban és segíti a tehetség, képesség kibontakoztatását,
- szükség szerint kapcsolatot tart a tanított osztályok osztályfőnökeivel és a szaktanárokkal,
- beosztása esetén részt vesz a tanulmányi kiránduláson, szükség esetén ellátja a tanulók versenyre való kíséretét,
- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában.

Különleges felelőssége

- felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat,
- a hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az osztályfőnöknek, illetve az igazgatóhelyettesnek vagy az igazgatónak.

9.4.1 Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnöknek alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét és az iskola pedagógiai elvei szerint kell nevelnie osztályának tanulóit. Megteremti a differenciált személyiségfejlesztés feltételeit, hogy a diákok érdekeit, szükségleteit képviselhesse.

- a.) Az iskola általános céljai ismeretében – az iskolai értékek és normák átadása, közvetítése – kiemelt szerepet kap:
- a gyermeki személyiség fejlesztésére, a helyes önismeret kialakítására, a mentális-lelki egészségre irányuló nevelőmunka,
  - a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődésének, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítására, azok betartására irányuló pedagógiai tevékenység,
  - egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
  - a jövőre, az állampolgári szerepre való felkészítés az iskolaközösség aktív tagjaként,
  - a nemzeti identitás és a világban elfoglalt helyünk tudatának együttes kezelése,
  - a privát létszféra szerepeire történő felkészítés /tolerancia, empátia, feszültségek, konfliktusok kezelése/,
  - az egészségmegőrzésre és egészségfejlesztésre történő hatékony nevelés,
  - a kultúra iránti igény szint, az ízlés tudatos alakítása.
- b.) Az iskolában – hagyományosan – az osztályfőnököt tartják a nevelés kulcstényezőjének. Munkájának eredményessége az osztályban tanító pedagógusok tevékeny segítségével, a

szülői házzal való folyamatos kapcsolattartással (fogadó óra, szülői értekezlet), az őszinte, kölcsönös tiszteletre alapuló légkör (osztályközösség) megteremtésével biztosított.

Elsődleges feladata az osztály tanulmányi előmenetelének, magatartási és munkafegyelmi helyzetének nyomon követése, az osztályprogramok szervezése, lebonyolítása, az iskolai programok szervezése.

Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát. Munkájával fejleszti az osztályközösség minőségét.

- c.) Az osztályfőnöki munkaközösség által ajánlott nevelési tevékenységből az iskola pedagógiai programjából, a Házirend, a diákönkormányzat munkatervének figyelembevételével a tanulók javaslatait felhasználva rugalmasan tervezzük munkánkat. Az osztályfőnöki órák (heti egy) jelentős hányada tematikus óra legyen, melyek a kijelölt célok elérését segítik. Emellett feladata az aktuális iskolai ünnepek, emléknapok előkészítése, lehetőség szerint a közösségformálás elősegítésére közös programok szervezése.

Az iskolánk egységes nevelési tevékenységének érdekében a tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése egységes alapelvek szerint történik.

A célok, a feladatok ismeretében az osztályfőnöki nevelési tevékenységünk a Tervezés – Szervezés – Ellenőrzés – Értékelés pedagógiai-logikai útját követi a tartalmas és színes közösségek és a testi-lelki harmóniában élő egyének érdekében az osztályfőnökök személyes példája alapján.

10 A tanulók jutalmazása és fegyelmezése

A tanulót a tőle elvártnál jobb teljesítmény esetén jutalmazni kell. Ennek formái az alábbiak.

10.1.1 Jutalmazás

Nevelőtestületi dicséret illeti meg:

- az OKTV-n első 20 helyezést elért tanulót,
- az Oktatási Közlönyben meghirdetett versenyek 1 – 10. helyezést elért tanulót,
- az országos sportversenyeken elért 1-10. helyezést szerzett tanulót.
- **Igazgatói dicséret illeti meg:**
- az OKTV megyei döntőjébe bekerült tanulót,
- az Oktatási Közlönyben meghirdetett versenyek megyei fordulóján résztvevő tanulót,
- egyéb országos versenyeken 1 – 10. helyezést elért tanulót,

- a területi sportversenyen elért 1 – 6. helyezést elért tanulót,
- a megyei sportversenyeken elért 1 – 3. helyezést elért tanulót,
- az iskolai Diákönkormányzatban, az iskola életében eredményesen dolgozó tanulót.

Osztályfőnöki dicséret:

az osztályközösségben kiemelkedő munkát végző tanulót.

Kirándulási nap:

a legjobb tanulmányi eredményt elérő osztályt minden tanévben egy plusz kirándulási nap illeti meg, ha a tanulmányi eredmény átlaga a 4,30-et az év végén meghaladja.

Könyvjutalom:

- kimagasló tanulmányi eredményt elérő tanulót,
- jó tanulmányi eredményű és egy vagy több tantárgyból kimagasló teljesítményű,
- diákkörben, öntevékeny művészeti csoportban kiemelkedő színvonalon szereplő tanulót,
- kiemelkedő sportteljesítményt elért tanulót,
- minden olyan tevékenységet végző tanulót, aki az iskola hírnevét öregbíti.

A jutalmazás formái:

Írásbeli:

szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, tantestületi dicséret

Az egész tanévben végzett kiemelkedő munkáért a bizonyítványba is beírt dicséret (tantárgyi vagy általános).

Pénzjutalom

Tárgyjutalom

Könyvjutalom

Emlékplakett

Oklevél

Jutalomnap tanulmányi kiránduláshoz

Noszlopy-díj – évente több végzős diák részére.

Egyéb egyéni és csoportos jutalmak (pl. háziversenyeknél).

10.1.1.1 **A Noszlopy díj**

A Noszlopy díjat évente azok a végzős tanulók kapják, akik tanulmányaik során folyamatosan kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végeztek. A díj évente több tanulónak is odaítélhető.

Az odaítélés feltételei:

- A tanuló tanulmányai alatt minden tanévben kiemelkedő 4,5-öt meghaladó tanulmányi eredménnyel rendelkezik.
- A tanuló az odaítélés pillanatában legalább B2 komplex nyelvvizsgával rendelkezik
- A tanuló tanulmányai alatt az iskolai közösségben munkát végez
- a tanuló a közösség aktív tagja
- A tanuló az iskola hírnevének öregbítése érdekében tevékenységet végzett (pl versenyeredmények, ...)
- A tanuló magatartása, szorgalma a tanulmányok alatt végig példás volt.

10.1.2 **Fegyelmezés**

A tanuló, ha tanulmányi kötelességeit, a házirend előírásait megszegi, igazolatlan mulasztást követ el vagy társai és a pedagógus emberi méltóságát megsérti fegyelmező intézkedésben lehet részesíteni.

Iskolánkba alkalmazott fegyelmező intézkedések formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki megrovás,
- osztályfőnöki szigorú megrovás,
- igazgatói megrovás,
- igazgatói szigorú megrovás,
- nevelőtestületi megrovás
- nevelőtestületi szigorú megrovás.

A fegyelmező intézkedés kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni. A felsorolt fegyelmező intézkedések kiszabására az iskola bármely pedagógusa javaslatot tehet. A büntetés adásáról az erre jogosult pedagógus, igazgató illetve a nevelőtestület, fegyelmi bizottság dönt.

A fegyelmező intézkedést írásba kell foglalni, és azt az e-naplóba be kell jegyezni és ezen keresztül a szülő tudomására kell hozni.

A tanuló, ha kötelességeit súlyosan megszegi fegyelmi eljárás alapján fegyelmi büntetésben részesül. A büntetés megállapításánál a nevelőtestület mérlegeli és figyelembe veszi a tanuló életkorát, értelmi fejlettségét, az elkövetett cselekmény súlyát. A fegyelmi eljárás során a diákönkormányzat képviselője véleményezési jogot gyakorol.

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, illetőleg megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától (tanköteles tanulóval szemben csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható),
- kizárás az iskolából (tanköteles tanulóval szemben csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható).

11 Az iskola kapcsolatrendszere

A sikeres oktató-nevelő munkánk feltétele, hogy partnereinkkel – más oktatási intézményekkel, cégekkel, szülőkkel – az együttműködést fenntartsuk és kapcsolatainkat ápoljuk. Véleményüket, javaslataikat mérlegelést követően a pedagógiai folyamatunkba beillesszük.

11.1 Kapcsolat intézményekkel

A nevelési-oktatási intézmények közül az iskola a megyei középfokú és alapfokú intézményekkel alakított ki szorosabb kapcsolatot.

A külföldi iskolák közül szorosabb kapcsolat alakult ki a Szlovákiában, Dunaszerdahelyen található Sportiskolával és a lengyelországi Puszczykowoban található középiskolával

A sportiskolai programhoz kapcsolódva szorosabb kapcsolatot alakítottunk ki a veszprémi sportági egyesületekkel: Veszprém Handball Team Zrt., Veszprém FC USE, VEDAC, Veszprémi Asztalitenisz SE. Együttműködünk még a következő egyesületekkel: Futsal Club Veszprém, Balatonfüredi FC, DEVM Alapítvány, Alba Regia Kézilabda SE, Veszprém kosárlabda Kft., Futball Club Ajka, Kézilabda Klub Ajka, Balaton Vízilabda Klub, Kid Rock and Roll SE, Domony SE, Tapolcai Ifjak Atlétika Club, Bajnok DSE, Jéglovagok. Az iskola, amennyiben az intézményben tanuló előmenetele, sporttevékenysége miatt szükséges, a felsorolásban nem szereplő egyesületekkel is együttműködést alakít ki.

11.2 Kapcsolat a szülőkkel

Iskolánkban az iskolaszék megszűnésével Iskolai Szülői Munkaközösség működik. Iskolánk Szülői Munkaközössége gyakorolja az iskolaszékre vonatkozó jogokat is. Tagjai az osztályközösségek szülői munkaközösségének tagjai. Kapcsolataink a szülőkkel:

- az egész iskolát érintő ügyekben az iskolai szülői munkaközösségen keresztül
- osztályérdekeket érintő kérdésekben az osztály szülői munkaközösséggel
- egy-egy tanuló érdekeltsége esetén az illetékes tanuló szüleiivel.

A panaszkezelés részleteit a házirendünk tartalmazza.

A szülői szervezet véleményezési jogkörrel rendelkezik az alábbi esetekben:

- az intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben
- az iskolai és kollégiumi munkaterv mellékletét képező iskolai és kollégiumi tanév helyi nevelési év rendje
- az intézményben szervezett hit és vallásoktatás idejének és helyének meghatározása
- adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál
- a tanulók jogainak érvényesítésével kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben a nevelési oktatási intézmény által hozott döntések intézkedések ellen benyújtott kérelmek elbírálásakor
- a Házirend elfogadásakor
- az első tanítási óránál legfeljebb 45 perccel korábban kezdett órák szervezése esetén.

Egyetértési jog illeti meg:

az iskolai büfé nyitvatartási idejének és áruautomata működtetési időszakának meghatározásakor.

Döntési jog illeti meg a szülői szervezetet

- a saját működési rendjének meghatározásakor
- munkatervének elfogadásakor
- tisztségviselőinek megválasztásakor
- a tanulóknak adott szociális kedvezmények odaítéléséről
- ki látja el a szülők képviselőt más iskolai szervezetekben

Fenti feladatok ellátásáért az iskolai szülői munkaközösség vezetője, illetve az igazgató felel, akik egymással folyamatos kapcsolatot tartanak.

A kapcsolattartás formái:

- iskolai munkaközösség megbeszélései,
- osztályszülői munkaközösség megbeszélései,
- szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- e-naplón keresztül.

11.3 Kapcsolat az intézményi tanáccsal

A Nemzeti köznevelésről szóló törvény 73. § alapján felállítása kötelező. A tanácsot a szülők, a nevelőtestület és az önkormányzat delegáltjai alkotják, azonos arányban.

Az intézményi tanács

- a) jogi személy, amely hatósági nyilvántartásba vétellel jön létre, a hatósági nyilvántartást a hivatal vezeti,
- b) székhelye azonos az érintett iskola székhelyével,
- c) tagjait az intézményvezető bízza meg a delegálásra jogosultak véleménye alapján a feladat ellátására,
- d) elnökének az választható meg, aki életvitelszerűen az intézmény székhelyével azonos településen lakik,
- e) ügyrend alapján működik, az ügyrendet az intézményi tanács dolgozza ki és fogadja el azzal, hogy az elfogadott ügyrendet az intézményi tanács elnöke legkésőbb az elfogadást követő tizenötödik napon megküldi a hivatalnak jóváhagyásra,
- f) ügyrendjének a hivatal által történt jóváhagyását követően az intézményi tanácsot a hivatal felveszi a hatósági nyilvántartásba,
- g) az intézményi tanács az iskola működésének támogatására alapítványt hozhat létre.

Az igazgató félévenként egy alkalommal beszámol az intézmény működéséről az intézményi tanácsnak, amely az intézmény működésével kapcsolatos álláspontját megfogalmazza és eljuttatja a fenntartónak.

11.4 Kapcsolat a tanulókkal

A tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata

A diákönkormányzat a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről rendelkezései alapján a tanulók érdekeinek képviselőjére alakult meg.

1. A diákönkormányzat tagjai: Az egyes osztályok képviselői, akiket az osztály tanulóinak több mint ötven százaléka választott. A diákönkormányzat munkáját az iskolában tanító tanár segíti.
2. A diákönkormányzat tagjainak megbízatása egy tanévre szól. Az új választást a tanév elején osztályonként, az osztályfőnök szervezi és irányítja.
3. Megszűnik a diákönkormányzat tagsága annak, akit a választásra jogosultak 25 %-ának kezdeményezését követően választói visszahívnak. A visszahívással, vagy bármilyen egyéb ok miatt megüresedő helyeket szabályos választásokkal egy hónapon belül kötelesek betölteni. Rendkívüli esetben kétharmados többségű szavazással maga a diákönkormányzat is kezdeményezheti valamelyik tagjának visszahívását.
4. A diákönkormányzat tagjaiból elnököt és társelnököt választ. A választás titkos és kétharmados többséget igényel.

A diákönkormányzat tagjai közül további tisztségviselőket választ a következő tisztségre: gazdasági felelős, kultúrfelelős, tanulmányi felelős, sport felelős. Tagjai közül a későbbiekben bármikor további témafelelősöket, esetenként kisebb csoportokat választhat. Egyes határidős feladatok elvégzésével meghívhat egy-egy tagot. Ezen átmeneti esetekre kapott jogkör az ügy lezárását követően megszűnik. A tisztségviselő, vagy belső megbízások választása a diákönkormányzat egyedi döntése alapján lehet szótöbbséggel vagy kétharmados többséggel.

5. A diákönkormányzat képviselőjére az elnök jogosult. A társelnök az elnököt távollétében teljes joggal helyettesíti.
6. Az elnök és a társelnök visszahívásának kezdeményezéséhez minősített többségre van szükség. Az elnököt és a társelnököt a diákönkormányzat tagjainak kétharmados többsége bármikor visszahívhatja.
7. A diákönkormányzat ülései általában nem nyilvánosak, de egyes esetekben közös döntéssel nyilvánossá tehetők. Az üléseken állandó meghívottként részt vesz a diákönkormányzat munkáját segítő tanár. Kérésre, illetve a diákönkormányzat döntése alapján az iskola igazgatója vagy megbízottja, illetve az ügyben érintettek

részvételét is biztosítani kell. A meghívottak tanácskozási joggal vehetnek részt a munkában.

8. A diákönkormányzat üléseit az elnök, távollétében a társelnök vezeti. Az adott alakuló ülést az elnök és a társelnök megválasztásáig a diákönkormányzatot segítő tanár vezeti.
9. A diákönkormányzat üléseit általában kéthavonta tartja. Összehívását kezdeményezheti a tagok egynegyede, az elnök vagy társelnök. Ilyenkor egy héten belül össze kell hívni a diákönkormányzatot. Az ülések napirendjét, várható témáit a tagokkal az elnök az ülés előtt két nappal köteles közölni. A testület akkor határozatképes, bármilyen állásfoglalása akkor érvényes, ha a tagok 51 %-a jelen van. Ellenkező esetben az ülést eredménytelennek kell tekinteni, újra össze kell hívni. A diákönkormányzat döntéseit szavazással hozza.
10. A diákönkormányzat döntéseit, javaslatait írásba kell foglalni. Ezeket az elnök és a társelnök is aláírja. Jegyzőkönyvet kell vezetni.
11. A választott tagok kötelesek választóikat (osztálytársaikat) rendszeresen tájékoztatni a diákönkormányzat döntéseiről, munkájáról.

A diákönkormányzat – a nevelőtestület véleményének kikérésével – dönt:

1. Saját működéséről,
2. A működéshez rendelkezésre álló anyagi eszközök felhasználásáról,
3. Hatáskörei gyakorlásáról,
4. Egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
5. A diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének működtetéséről,
6. Az iskolaújság, az iskolarádió felelős tanulószervezőjének és munkatársainak megbízásáról.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit.

A diákközgyűlést a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi. A diákközgyűlést évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. A diákközgyűlésen a tanulók évfolyamonként diákképviselőket választanak, akik ellátják a tanulók érdekképviselői feladatát az iskola vezetői és a nevelőtestület előtt. A diákközgyűlés témáját az elmúlt időszak elemzése és

a feladatok adják. Tájékoztatást kell adni a tanulóifjúság egészét érintő kérdésekben, és lehetőséget kell biztosítani a tanulóknak a véleménynyilvánításra. A közgyűlés napirendjét az összehívó szervezetek határozzák meg.

Rendkívüli diákközgyűlés összehívását kezdeményezheti az igazgató, a diákönkormányzat vezetője, illetve a tanulók nagyobb közössége.

Az ifjúsági szervezetek végzik a tanulóifjúság kisebb közösségeinek (osztály, szakmai csoport, ifjúsági szervezeti csoportja) folyamatos tájékoztatását, javaslatok, vélemények közvetítését. A kisebb közösségek fóruma: az ifjúsági szervezetek csoportértekezlete, az osztály és szakmai csoportgyűlés és az osztályfőnöki óra.

A Diákönkormányzat véleményezési joggal rendelkezik az alábbi esetekben:

- az intézményben szervezett hit és vallásoktatás idejének és helyének meghatározása,
- az iskola érdekében végzett munkáért adandó elismerésnél,
- a tanulókat érintő igazgatói megrovásnál magasabb büntetést maga után vonó fegyelmi ügyekben,
- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a tanulók helyzetét elemző értékelő beszámolók elkészítésénél, elfogadásakor,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításánál,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásánál,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításánál,
- az első tanítási óránál legfeljebb 45 perccel korábban kezdett órák szervezése esetén,
- választható tantárgyak és az érettségi felkészítés szintjeinek igazgatói ismertetése előtt,
- az iskolai házirend elfogadása előtt.

Döntési jogkörrel rendelkezik (a nevelőtestület véleményének kikérésével):

- a saját működési rendjének meghatározásakor
- a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- munkatervének elfogadásakor

- egy tanítás nélküli munkanap programjáról
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről (a szerkesztőség tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról)
- tisztségviselőinek megválasztásakor
- ki látta el a tanulók képviselőjét más diákszervezetekben.

11.5 Az érdekegyeztetés, érdekvédelem fórumai

- Pedagógus Szakszervezet
- Tanulói Diákönkormányzat vezető testülete
- Iskolai Szülői Munkaközösség (az iskolaszék megszűnt)

12 Helyi tanterv

A helyi tanterv a Pedagógiai Program Helyi Tanterv fejezetében megjelölt műveltségi területekre, tantárgyakra, óraszámokra építetten minden tantárgy (munkaközösség) elkészíti a tantárgyi programját és a tantervét. (Ezek alapján készülnek évente a tantárgyankénti tanmenetek). A helyi tanterv a tantárgyi programok és tantárgyi tantervek összessége.

A tantárgyi programok és tantervek összesítő listája táblázatban található a Pedagógiai Program 16. mellékletében. A tantárgyi programok minden esetben a Pedagógiai Program alapján és a Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény előírásai alapján készültek, figyelembe véve a NAT-ot (A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló többször módosított 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, valamint a 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról illetve az Oktatási Hivatal honlapján közzétett közlemény az egyes érettségi vizsgatárgyak részletes követelményeit.

A helyi tanterv elkészítéséhez a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletében szereplő ajánlások közül az alábbiakat használtuk:

- 2.. melléklet - kerettanterv a köznevelési típusú sportiskolai neveléséhez-oktatásához 9/NY-12. évfolyam
- 3. melléklet – kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát a helyi tantervek tartalmazzák.

A helyi tantervek az iskola honlapján elérhetőek.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit az idegen nyelv, természettudomány, magyar-történelem-ének, testnevelés-vizuális kultúra munkaközösség egységes alapelveket alkalmazva a tantárgyi helyi tantervekben rögzítette. A tantárgyi helyi tantervek rögzítik a szabadon felhasználható 10 %-os órakeret felhasználási módját.

13 A pedagógiai program legitimációja

1. E pedagógiai program 2024. szeptember elsejétől lép hatályba.
2. E pedagógiai program elődjét a Medgyaszay István Szakképző Iskola és Kollégium nevelőtestülete 1997. november 10-én fogadta el, majd 1998. február 19-én módosította. A 2004-es módosított tervezetet az iskola Szülői Munkaközössége, illetve Diákönkormányzata 2004. április 22-én fogadta el, a Nevelőtestülettel együtt. A 2006-os módosítást 2006. április 20-án, a 2011. évi módosítást augusztus 25-én, a 2013. évi módosítását február 28-án fogadta el a nevelőtestület. A 2016. évi módosítást 2016. augusztus 29-én, a 2017. évi 2017. december 07-én, a 2018. évi 2018. augusztus 31-én, a 2019. évi 2019. augusztus 30-án, a 2020. évi 2020. augusztus 31-én, a 2021. évi 2021. augusztus 31-én, a 2022. évi 2022. augusztus 31-én, a 2023. évi 2023. augusztus 31-én fogadta el a nevelőtestület.
3. A programot a Veszprémi Tankerületi Központ fogadta el.
4. A programot módosítani, aktualizálni minden év december 20-ig lehet és kell a jogszabályok betartásával. A módosítási indítványt minden évben az iskola áprilisi nevelőtestületi értekezletéig kell megtenni.
5. A program nyilvános, egy példányát az iskola könyvtárában kell elhelyezni, ahol azt mindenki rendelkezésére kell bocsátani ottani olvasásra.
6. A Pedagógiai Program az iskola honlapján, a www.noszlopy.hu oldalon elérhető.

14 Véleményezés, elfogadás, jóváhagyás

Az intézmény főigazgatója a nevelőtestület bevonásával a Pedagógiai Program módosítását 2024. április 11. napján elkészítette.

Veszprém, 2024. április .

Sándor Máttyás
igazgató

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése alapján a **Noszlopy Gáspár Gimnázium és Kollégium** pedagógiai programját mint az intézmény fenntartója az alábbi záradékkal jóváhagyom.

Veszprém, 2024. augusztus 30.

Szauer István
tankerületi igazgató

Záradék

A pedagógiai programban foglaltak megvalósítását engedélyezem, a fenntartóra többletkötelezettséget hárító feladatok tekintetében az adott évi költségvetés függvényében és terhére az alábbi elvek szerint támogatom.

1. Az iskola helyi tantervében a tanulók számára a NAT szerint meghatározott kötelező óraszámok, a tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, tehetséggondozó, fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások, érettségi felkészítések), valamint a csoportbontások finanszírozása a fenntartó által az adott tanévre jóváhagyott tantárgyfelosztás alapján, az aktuális tanulólétszám figyelembe vételével történik.
2. A tankerület a mindennapos testnevelés keretében megvalósuló úszásoktatáshoz a kerettanterv alapján biztosít fedezetet.
3. A fenntartó a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 183. §-a alapján a Belügyminisztérium által az adott tanévre meghirdetett, és az Oktatási Hivatal illetékességébe tartozó versenyekhez pénzügyi támogatást nyújt.
4. A diákolimpiai versenyek anyagi támogatásának alapja a Magyar Diáksport Szövetség adott tanévre szóló versenykiírása.
5. A kiemelkedő tanulmányi, sport- vagy művészeti eredményt elérő tanulók év végi jutalmazásához, az intézmény által alapított díjak adományozásához a tankerület erre a célra külön keretet határoz meg.
6. A pedagógiai programban szereplő, adott tanévre vonatkozó, munkatervben rögzített, fenntartóra többletkötelezettséget hárító programok esetében a fenntartó a költségvetési keretek függvényében az intézmény vezetőjének előzetes kérelme alapján dönt.

1 számú melléklet A kollégium pedagógiai programja

1. Bevezető

A kollégiumi nevelés programja meghatározza és kijelöli a Noszlopy Gáspár Gimnázium és Kollégium kollégiumban folyó szakmai pedagógiai tevékenység fő területeit, a szakmai fejlesztés irányait.

A nevelési program a Nat kulcskompetenciáit, fejlesztési feladatait, az iskolai nevelés-oktatás közös értékeit figyelembe véve, valamint alapvető céljaihoz igazodva meghatározza a kollégiumi nevelés céljait és feladatait, alapelveit, általános kereteit, a működéssel és a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos feltételeket, elvárásokat.

A kollégium nevelési programja azokra a magyar és európai pedagógiai értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, a nemzeti, a közösségi értékekre, a tudás- és kultúráközvetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítésében, az esélyteremtésben elért eddigi eredményekre.

Kulcskompetenciák

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

2. A pedagógiai program összeállításánál alapul vett főbb szempontok

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény.

- A Kormány 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020 (I. 31) Korm. rendelet.
- A Kollégiumi nevelés országos alapprogramja
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet. a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- Tradíciók, partneri igények.

2.1 A Pedagógiai Program hatálya

A Pedagógiai Programban leírtakat be kell tartani a kollégiumban lakó tanulóknak, a tanulók szüleinek, pedagógusoknak. Az előírások a kollégiumban folyó munkára vonatkoznak.

2.2 A Pedagógiai Program nyilvánossága

A Pedagógiai Program előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek ismernie kell. A Program egy példánya megtekinthető:

- Az iskola igazgatójánál és a kollégiumi intézményegység-vezetőnél,
- A kollégium nevelőszobájában,
- Az iskola honlapján.

3. *A kollégium társadalmi szerepe*

A kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulóknak számára, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzetiségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és

képességek, a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium – megfelelő pedagógiai környezet biztosításával – elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

4. A kolégiumi nevelés

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul a nevelési-oktatási rendszer egészére kitűzött célok megvalósulásához, a Nat-ban meghatározott feladatok megoldásához, az abban megfogalmazott értékek alapján.

4.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- az alapvető erkölcsi normák érvényesítése
- a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség
- az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- a nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;

- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

A kollégium pedagógiai tevékenysége során kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget nyújt. Az intézmény a megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti - a diákok önszerveződése során kialakuló „mikro-társadalomban” - az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak elsajátítását, gyakorlását. Ezzel segítséget nyújtunk a sikeres társadalmi beilleszkedéshez. A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a diákok számára - lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül - biztosítja a minőségi tudáshoz történő hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében.

4.2. A kollégiumi életrend szervezésének pedagógiai elvei

A kollégiumi életrend kialakításában a következő elvekre törekszünk:

- A lakhatási feltételek folyamatos javítása, közösségi és egyéni komfort növelése.
- A fejlődés-lélektani sajátosságok figyelembe vétele, a terhelés és a rekreáció megfelelő arányának biztosítása.
- Magas színvonalú épített, alakított, szakmai szellemi környezet valamint humánus bánásmód és pedagógiai kultúra biztosítása.

4.3. Kollégiumi tanulás pedagógiai elvei

A kollégiumi tanulás alább felsorolt pedagógiai elvei alapján biztosítjuk a tanulás pszichés feltételeit:

- Az irányított iskolai munkát elmélyítő, ismereteket közvetítő tanulás.
- Tapasztalás, gyakorlás, ismétlés.
- A megismerő funkciókat fejlesztő tanulás.

- A készségek kialakulását és a képességek fejlődését segítő tanulás.

Az eredményes tanulás objektív feltételeinek biztosítása:

- az eszközök, helységek, a könyvtár, állandó szaktanári segítség.

Az eredményes tanulási típusok következetes alkalmazása:

- tananyaghoz kötött, pótló, elmélyítő, kiegészítő, érdeklődésen alapuló, homogén, heterogén összetétel.

A napi- heti ciklusra tervezett tanulás feltételeinek biztosítása:

- tematikus, tartalma és ideje elrendezett műveltségi területek szerint.

A tanulási módszerek differenciált alkalmazása:

- frontális, csoportmunka, vegyes, verbális és szemléltetett felkészülést igénylő vagy spontán egyéni.

4.4. *A kollégiumi szabadidő- szervezés*

A kollégiumi szabadidő szervezés legyen belső napirendbe illesztett tervszerű, azonban elképzelhető spontán, az aktuális tevékenységektől függően.

4.5. *Az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei*

Alapelvünk, hogy a képzési idő végére a kollégisták rendelkezzenek a konstruktív életvitel ismeretével, és ezt meg is tudják valósítani. A felkészülésben biztosítjuk a reális énkép kialakulását, a pozitív életvitelre alkalmas személyiségjegyek fejlesztését. A családi és munkahelyi szerepek bemutatásával felkészítjük a felelősség vállalásra, a konfliktus helyzetek megoldására és a helyes döntések meghozatalára a tanulókat. Az önálló életvitel gyakorlásának szinterei a kollégiumi csoportfoglalkozások.

4.6. *Egészségnevelési, és környezeti nevelési elvek*

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosít, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. Környezeti feltételei révén hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

4.7. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek

A kollégiumi közösség nevelési- oktatási folyamatában meghatározzuk a következetesen megvalósítható funkciókat, amely tevékenységkeretek az elvek megvalósítását biztosítják.

Szociális funkció: a kollégium minden igénybe vevő számára azonos esélyt, lehetőséget kínál, minden tanuló a teljes feltételrendszert igénybe veheti.

Szocializációs, életmódmintát adó funkciók: az eltérő családi közösségekből, kultúrákból hozott szokásokra épít (kommunikáció, tárgyalástechnika, életmódkultúra, életvitel, életkeret, életstílus vonatkozásában) a pozitív tendenciák felerősítésével.

Felzárkóztató funkció: a tanulási nehézségekkel küzdők differenciált pedagógiai szakmai segítséget kapnak (egyéni tanulás ütem, tanulási készségfelmérés, korrepetálás, tantárgyi, szaktanári segítség). A felzárkóztatás legfontosabb gondolatköre a tanulás tanítása.

Tehetséggondozó funkció: a valamilyen tantárgyból vagy valamilyen készségből jobban terhelhető, nagyobb érdeklődéssel, céltudatosabb jövőképpel rendelkező diákoknak differenciálpedagógiai módszerekkel lehetőséget ad az ütemesebb előrehaladásra.

Pályaorientációs funkció: tudatos szaktanári segítséggel támogat, pótol, kiegészít olyan ismeretanyagot, amelynek nincs minden szülő birtokában.

4.8. A kollégiumi közösségi élet színterei, fórumai

Csoport: a kollégium legkisebb szervezeti egysége, amelyet csoportvezető tanár irányít, s amelynek önálló diák csoportvezetője van. A csoport választott tanulója tagja a diákönkormányzatnak. A csoport saját programot készít, ami része a kollégium éves munkatervének. A csoportok összetétele lehetőség szerint homogén.

Fórumok:

- csoportfoglalkozások hetente,
- kollégiumi közgyűlés (tanévnyitó, félévi, tanévzáró),
- munkatársi értekezlet havonta (valamint igény szerint),
- Kulturális tevékenység (szereplések, színházlátogatás, kiállítás, múzeum-, mozi látogatás)

- Sporttevékenység (mindennapi testedzés, mozgás, szervezett házbajnokság, iskolai és egyesületi versenyeken való részvétel)

4.9. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit iskolai könyvtárban, a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges

- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a szexuális nevelés kérdéseivel is.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös

elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.
- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékosággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.

- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt. Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelem fontossága.

- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét.
- Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott

szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.

- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Alakuljon ki a mérlegelő gondolkodás a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

5. A kollégium működése

5.1. Személyi feltételek, elvárások

Nevelőinkre jellemző az állandó továbbképzés és tanulás. A tantárgyakat nevelőink a végzettségük vagy érdeklődési körük alapján tudják korrepetálni. A kollégiumban a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősi feladatokat az iskolával közösen végezzük.

A kollégiumban a nevelési feladatokat – az Nkt.-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott – kollégiumi nevelőtanár látja el, aki

- a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,

- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A feladatokhoz keressük a megfelelő embert, ennek ellenére elkerülhetetlen a képzés, átképzés, amely alkalmassá tesz bennünket újabb és más feladatok elvégzésére is. A jogszabályok által meghatározott továbbképzéseket a pedagógusok részére pályázati úton igyekszünk finanszírozni. A támogatások odaítélésénél első a kollégium érdeke és ezt követi a kollégium dolgozójának egyéni ambíciója.

A kollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

5.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

5.3. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a tanulói, a szülői és az iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

Gyermekeink jelentős része iskolánkból érkezik. Kollégistákat fogadunk más veszprémi általános, és középiskolából iskolánk szervezeti és működési szabályzatában, illetve a kollégiumi házirendben a kollégiumi felvételre vonatkozó részletes szabályok szerint.

A csoportok kialakításánál a Nemzeti Köznevelésről szóló törvényben előírt létszámhatárokat vesszük figyelembe.

Tanulóink változatos háttérének, iskolai előképzettségének megfelelően differenciált módszertani kultúrára van szüksége a kollégiumban dolgozó nevelőknek, hogy a feladataikat el tudják látni.

5.4. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégiumi nevelőtanárok, csoportvezetők, a kollégiumvezető a bázis iskola osztályfőnökeivel, szaktanáraival, heti rendszerességgel kölcsönösségi alapon tartja a kapcsolatot. Részt vesznek az iskolai szülői értekezleteken, fogadó órákon és a tanulók félévi és év végi magatartás és szorgalom jegyeinek kialakításában.

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a fenntartóval, a működtetővel, a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, érintettség esetén a helyi nemzetiségi önkormányzatokkal, továbbá minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kapcsolattartás helyi szabályozása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

6. A kollégiumi tevékenység szerkezete

A kollégium – igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

6.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív, aktív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, egyénre szabott tanulási utak támogatására a

kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez. A kollégium tevékenységi rendszerének kialakításakor figyelembe vettük a ránk vonatkozó törvények, rendeletek és azok módosításainak előírásait. Abból a nevelési alapelvből indultunk ki, hogy a tanulók személyisége csak az általuk végzett tevékenység rendszeren keresztül fejleszhető a legeredményesebben. A kollégium - igazodva a közoktatási törvény rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi meg. Külön figyelmet fordít a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire, valamint a fogyatékkal élő tanulók egyéni problémáira.

6.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

Tanulást segítő foglalkozások:

- rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,
- tematikus csoportfoglalkozás.

A tanulói létszámtól és összetételtől függően az éves munkatervben határozzuk meg a csoportok számát és összetételét, a felkészítés helyszínét.

A napi felkészülést megfelelő tárgyi környezetben és tanári segítség mellett biztosítjuk.

A szilencium naponta kétféle tanóra, idejét a házirend tartalmazza. A szilenciumi munka irányítását, segítségét, ellenőrzését és értékelését a nevelőtanár a csoportfelelős tanuló bevonásával végzi. A középiskolásoknál lehetőség van az esti tanórákra is. A felsőbb éves középiskolások a tanulmányi munkát segítő minősítési rendszerben elfoglalt helyük alapján kötetlenebb formában készülhetnek az iskolai tanórákra.

A szilenciumi foglalkozások időkeretét úgy kell felhasználni, hogy diákjaink lehetőleg bukásmentesen zárják az évet. Érettségire készülő tanulók esetében fő cél a továbbtanuláshoz szükséges eredmény elérése.

A szilenciumi foglalkozások vezetésében a nevelőtanárok teljes módszertani szabadsággal rendelkeznek.

A tanórák védelme érdekében minden tanuló számára nyugodt, csendes tanulási feltételnek kell lennie. Az iskolai tanórákra való felkészülés minden más tevékenységgel szemben elsőbbséget élvez.

6.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

A tanulók eltérő képzettségi szinttel érkeznek hozzánk, ezért fontos feladat az indulási hátrányok csökkentése. Ennek érdekében felmérjük a kiinduló helyzetet, feltárjuk a lemaradás okait, majd kidolgozzuk az egyénre szabott hatékony segítségnyújtás elvét. A tanulási folyamatot állandóan ellenőrizzük, ha kell, elvégezzük a szükséges korrekciókat.

Célmeghatározás:

Bukásmentesség elérése. A belépő tanulók körében csökkenjenek az általános iskolai színvonalbeli különbségek, zárkózzanak fel a követelményekhez. Felsőbb éves tanulóinknál a segítség mellett cél az egyre nagyobb önállóság kialakítása.

A tanulmányi munkát segítő tevékenység módszerei:

- egyéni és kiscsoportos korrepetálás (diák, szaktanár),
- szakköri munkába való bekapcsolódás.

Az ellenőrzés-értékelés módszerei:

- rendszeres napi ellenőrzés-értékelés,
- elemző értékelés havonta a nevelőtanárok részéről csoportszinten,
- félévente elemző értékelés kollégiumi szinten a kollégiumvezető részéről,

az értékelésről és a további feladatokról szükség szerint a szülők tájékoztatása.

Napi felkészülés menete

- a foglalkozás megszervezése, kikérdezés, ellenőrzés, segítségnyújtás,
- közvetlenül és közvetetten tanári segítséget igénylők szétbontása,
- egyénileg és csoportosan tanulást végzők beosztása,
- nyugodt felkészülést biztosító rendszer kialakítása,

- folyamatos segítség és ellenőrzés,
- differenciált képességfejlesztés, tehetséggondozó foglalkozások (rendszeresen vagy alkalmanként)

Elérendő, hogy minden tanuló készüljön a foglalkozásokon, senki ne menjen felkészülés nélkül iskolai órára.

6.1.2.1. Csoportvezetői foglalkozások:

- közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára: a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése
- tematikus csoportfoglalkozások: az e rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

A nevelőtanár csoportfoglalkozási terve a kollégium pedagógiai programjára épül. A csoportfoglalkozást heti egy alkalommal – a kidolgozott tematika alapján – köteles vezetni. Minden csoportban az egyéni sajátosságoktól függetlenül kiemelt szerepet kell kapnia a szociális viselkedés és illemszabályok elsajátításának, a káros szenvedélyek megelőzésének. Ezek a foglalkozások alkalmasak arra, hogy a nevelőtanár foglalkozzon a tanulók lelki problémáival, beilleszkedési nehézségeivel, a hátrányos helyzetűek családi hátterével, a tanulók közötti gyakran ellentmondásos, konfliktusokkal terhes kapcsolatokkal. A foglalkozásokon őszinte, bizalmas légkört alakítson ki a pedagógus, érződjék segítőkészsége. A csoport ne csak a kollégium falain belül szervezzen foglalkozást, hanem kirándulásokkal, mozi, színház, múzeum látogatásával, vagy például egy esti szalonnasütéssel tegye gazdagabbá életét.

A tanulócsoporton belül célszerű kisebb egységeket létrehozni, melyek egyaránt növelik a közösségi élet és a tanulmányi munka hatékonyságát. Ezekről a heti foglalkozásoktól függetlenül a nevelőtanár minden nap köteles csoportjának napi tevékenységéről tájékozódni. Értékelje, reagáljon a napi iskolai teljesítményekre, a jók kapjanak megerősítést, a gyengék biztatást, azonnali segítséget. Az őszinte légkörben a nevelőtanár olyan információkat kaphat, melyet a tanulók előnyére fordíthat pályaválasztásukban, az önálló életre való felkészülésükben, az önismeretükben.

A nevelőtanár csoportja életét úgy szervezze, hogy hozzájáruljon:

- a közösség és a közösséghez tartozás érzésének kialakításához,
- a kollégium hagyományainak érzelmi kötődéséhez,
- a közös értékrendszer megteremtéséhez,

- a rend és a fegyelem elfogadtatásához,
- a képességek szerinti teljesítmények eléréséhez,
- a rábízott csoport tanulmányi és neveltségi szintjének fejlődéséhez.
- *A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám*

TÉMAKÖR	1–8. évfolyam	9. évfolyam, 9./N évfolyam, 9./Kny. évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2

Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten legalább egy kötelező tanulócsoporthoz vezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a tanulócsoporthoz vezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

6.1.2.2. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

6.1.2.3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

- a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat
- ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

6.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Állandó vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
- a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó,

- szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

Célja: a szocializációs folyamat irányítása, közösségi helyzetek kialakítása, a közösségi lét nevelő hatásainak kihasználása, tematikus ismeretátadás.

Feladat: a tanulók rendszeres csoport szintű találkozásának biztosítása, kötött, rendeletben, pedagógiai programban, munkatervben szabályozott témák feldolgozása, kommunikáció, a csoport életével, dinamikájával kapcsolatos megbeszélések, értékelés.

Tevékenység tartalma: csoportigényekhez igazított.

Formája: csoportos együttlét

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a sport, a természeti környezet megóvása, ápolása.

A kollégiumban figyelmet kell fordítani az irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességek fejlesztésére. Az etnikai kisebbség kultúrájának megismerése, tiszteletben tartása része a szabadidős tevékenységnek. A fogyatékkal élők speciális nevelést igénylő tanulók esetében az érdekképviseleti szervek megismertetése, művészeti tevékenység szervezése a feladat.

A kollégiumi és csoport kirándulások alkalmat adnak a történelmi, a kulturális és természeti értékeink megismerésére. A különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget.

Lehetőséget teremtünk a különböző településekről érkező tanulóknak, hogy társaikkal megismertessék saját lakó környezetük múltját és jelenét.

E foglalkozásoknál jelentősen építünk a kollégium eddig jól működő és bevált, a tanulók által kedvelt és a személyiséget fejlesztő szabadidős tevékenységekre.

6.1.4. Téma napok, témahetek, projektek.

- Az Alapprogramban rögzített témakörökben a kollégium szervezhet témanapokat, témaheteket, projekteket is, amelyekben a kollégiumi nevelés fő céljaihoz és alapelveihez kapcsolódó, ill. a csoportfoglalkozások keretterveiben előírt tartalmakat a kollégiumok sajátosságaihoz igazodva dolgozzuk fel.

- A témanapok, témahetek, projektek keretében el lehet térni a hagyományos csoportszerveződési keretektől. Az eltérések nem növelhetik a foglalkozások heti időkereteit és a tanulók terheit.

6.1.5. Diáksportkör

A testi képességek fejlesztése és rendszeres karbantartása érdekében ki kell használni a kollégiumon belüli és a település adta lehetőségeket. Felismerve a sport egészségmegőrző szerepét, az egészséges versenyszellem hatását, fontosnak tartjuk, hogy minél szélesebb skálán ki tudjuk elégíteni a diákjaink ez irányú igényeit. Az iskolai sportkör működésébe kollégista tanulóink kapcsolódjanak be.

6.1.6. Művészeti, színjátszó kör

Célja segítse elő az esztétikai- művészeti tudatosság megjelenését, az érzelmvilág gazdagodását.

A színjátszó kör előadásai, ünnepségek műsorának bemutatói alkalmával tanulóink önállósága, bátor kiállása, kifejezőkészsége nagymértékben fejlődik, fejlesztve evvel pozitív személyiségüket.

6.1.7. Gasztronómiai kör

Célja, hogy tanulóink ismerjék meg egymás szülőföldjének, településének, családjának étkezési kultúráját, főzési ízlésvilágát. Örökítsék át, mentsék meg régi hagyományos nemzeti és etnikai ételek receptjeit.

6.1.8. Könyvtári foglalkozások

Célja, hogy megteremtse feltételeit a sikeres és eredményes tanulásnak, segítse a felzárkóztatás és a tehetségkibontakoztatás igényét, továbbá eredményesen fejlessze az értő olvasás képességét. Támogassa a kötelező irodalom hozzáférhetőségét és a szakirodalom kutatását, kiselőadások ismeretanyagának elkészítését.

Ennek a tevékenységnek két nagyon fontos összetevője van:

Segítőképz, megfelelő szakértelemmel rendelkező pedagógus.

Szakkönyvekkel, folyóiratokkal ellátott könyvtár, melyben számítástechnikai és egyéb informatikai eszközök is rendelkezésre állnak.

Mindkét feltételnek megfelel az iskola könyvtára, melyet kollégistáink előszeretettel látogatnak.

6.2. Pedagógiai felügyelet

Gondoskodunk a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

6.2.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

- visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között – dokumentált – információcserére kell sort keríteni.

6.2.2. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

- a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

7. Feladatok, tevékenységkategóriák

Egyre nagyobb önállóságra kell nevelni a tanulókat. Meg kell ismertetni őket az eredményes tanuláshoz szükséges módszerekkel és technikákkal.

Ebben a munkában ismerni kell iskolánk pedagógiai programját és helyi tantervét. A tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek esetében fel kell derítenünk, mi okozza a gondot, ezután tudunk érdemi munkát végezni. A felderítésben, a hibák javításában szorosan együttműködünk a gyermekek osztályfőnökével, a Pedagógiai Szakszolgálattal, a Családsegítő- Gyermejkölési Szolgálattal.

Felzárkóztatás:

A kollégiumunk olyan változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbözőségeket kezelni képes.

A kollégium feladata a tanulók képességeinek felismerése, és kibontakoztatásuk segítése. Támogatja a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat.

A felzárkóztatást elősegítő tevékenység elvei:

- A lemaradás mértékének megállapítása (csoportvezető).
- A felzárkózáshoz szükséges motiváció kialakítása (csoportvezető).
- Fontos a személyes érintettség elve.
- A megfelelő tanulási technikák elsajátítása.
- Szükség esetén, a lemaradt tanuló kötelezhető a felzárkóztató foglalkozásra.
- A felzárkóztató foglalkozások rendjének kidolgozása.

A középiskolásoknál az első évfolyamon felméréseket végzünk, majd megszervezzük az iskolával közösen a felzárkóztatás rendszerét. A csoportvezetőknek pontosan ismerni kell a iskolánk felzárkóztató foglalkozásait, és lehetőség szerint oda mozgósítani kell a kollégistákat, munkájukat és eredményeiket figyelemmel kell kísérni szükség esetén közzé tenni.

Tehetséggondozás

Létrehozunk a tehetséges tanulók kiválasztására szolgáló rendszert, segítjük a tehetséges tanulókat képességeik tovább fejlesztésében, tudásuk bővítésében.

A tehetséggondozást elősegítő tevékenység elvei:

- Valamilyen szempontból tehetséges tanulók felkutatása.
- Megfelelő szilenciumon kívüli szervezeti forma (szakkör) biztosítása a tehetséges tanulók számára.
- Egyéni foglalkozás (eseti órákban).
- A tudatos önfejlődés elősegítése.

Társadalmi beilleszkedésük segítése

A kollégiumunk - mint közösségi helyszín - a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség, stb.) fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a

társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

A kollégiumunknak feladata a családi életre (a családi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra, stb.) nevelés.

E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet, és megfelelő teret kap a kollégiumi diák önkormányzati rendszer.

Társadalmi beilleszkedésük segítésének fontosabb elvei:

- A tanulók ismerjék meg önmagukat.
- Önismeret kialakításának segítése.
- Önállóság kialakítása.
- Együttműködési képesség kialakítása.
- Lehetőség szerint, minél több tanuló vegyen részt a DÖK munkájában.
- Követelmény:
- Sajátítsa el a közösségi együttélés szabályait.
- Vallási, etnikai hovatartozástól függetlenül tudja elfogadni társait.
- Legyen vitakultúrája.
- Rendelkezzen pozitív közösségi szokásokkal, konfliktusait kulturált módon tudja kezelni.

A tehetséges tanulókat értelmi képességeiknek megfelelő feladatok összeállításával, versenyek rendezésével segíthetjük.

7.1. Szociális kompetenciák fejlesztése

Kollégiumunk, mint szociális közeg a nevelési folyamatban nagy hangsúlyt helyez a pozitív szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, konfliktuskezelés, vita, tárgyalástechnika, szervezőkészség) fejlesztésére. A felelősi rendszer megszervezésével segíti a szociális ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátítását, az egyén-csoport- társadalom kölcsönhatásainak megértését.

Fontos feladat a kommunikációs- együttműködési- segítő- és vezetéskéesség fejlesztése. E feladat megvalósításában különösen fontos, hogy megfelelő mértékű teret és lehetőséget kapjon a kollégiumi diákönkormányzat.

Feltétlenül szükség van olyan szabályok kialakítására, amelyek mindenki számára érthető, követhető, betartható és betartásuk ellenőrizhető.

A szociális hátrányokat a csoportvezető nevelő azonosítja az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével. Ez jelentheti a család alacsony jövedelmi szintjét a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetet, rossz családi szociális körülményeket vagy más hátrányokat. A felismerést követően a kollégium egyeztetés után rögzíti a szükséges intézkedéseket és a lehetőségek függvényében végrehajtja azokat, szükség esetén más fórumokhoz, intézményekhez fordul segítségért.

7.2. Önálló életkezdés támogatása

Célunk, hogy gyermekeink készüljenek fel az önálló életvitelre, az önellátásra, a családi életre. Tanulóinkat ebben a „vállalkozói társadalomban” arra neveljük, hogy legyenek kreatívak, kezdeményezők, önállóak, tervezők, céljaik megvalósítása felé törekvő emberek, akik „több lábon” meg tudnak állni az életben. Tartsák szem előtt, hogy a felnőtt élet sikeressége szempontjából fontos az egész életen át tartó tanulás és az adott élethelyzetben szükséges átképzés.

Az iskolákkal, volt kollégistákkal, különböző vállalkozókkal, hivatalokkal együttműködve lehetővé tesszük az egyes szakmák, hivatások megismerését, segítve ezzel a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

7.3. A kulturált életmódra nevelés, szuverén világnépek kialakulásának segítése

Feladatunk felkelteni az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban.

Természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekkel segítjük a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését. Motiválunk és helyzeteket biztosítunk az önkifejezési lehetőségek megtalálásához. Elősegítjük az esztétikai-művészeti tudatosság megjelenését, az érzelmvilág gazdagodását. A kollégium kiteljesíti a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletét, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősítve a tanulók hazaszeretetét.

A kollégiumunk változatos kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez.

A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés.

7.4. Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás,

testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítsanak el, szokásokat tanuljanak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégiumunk a diákok számára legyen otthonos, kulturált, esztétikus közeg, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket. Környezeti adottságai révén járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

A kollégiumunk környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, és hogy értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, továbbá hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

7.5. Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

A kollégiumi nevelésünk segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

A kollégiumnak feladata a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés.

A diákönkormányzatunk tevékenysége által segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

7.6. A pályorientáció segítése

A kollégiumunk feladata a tanulók képességeinek és érdeklődési körének megismerése. Ezáltal olyan pálya választása, amelynek követelményeire alkalmas az egyén és a társadalom is igényli. A kollégiumi élet színes, tevékenységközpontú szervezésével alkalmakat teremt a diákok alkotóképességének megnyilvánulására, a tehetségek kibontakoztatására, a diákok helyes önértékelésére. A kollégiumunk – az iskolákkal együttműködve – lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

7.7. A kollégium hagyományai

A kollégium hagyományai a közösségformálást, egybetartozást, a kollégiumhoz való kötődést szimbolizálják.

Fontos tehát a régi hagyományaink ápolása és új hagyományőrző tevékenységeink felkarolása.

7.8. A kollégisták életével összefüggő hagyományok

A tanulók hálósobáit naponta szemlén értékeljük. Havonta, szintenként a legjobb szoba díjazásban részesül.

A külső és belső környezetet felosztjuk a kollégiumi csoportok között, melyeket ennek megfelelően gondoznak, takarítanak.

Az éves munkaterv által meghatározottak szerint az új kollégistákat kollégiumi polgárrá avatjuk.

Decemberben kerül megrendezésre a Karácsonyest, fenyőfaállítással, ünnepi műsorral, vacsorával és díszítéssel.

Lehetőség szerint kirándulásokat szervezünk.

7.9. Egyéb ünnepek

A kollégium a nemzeti ünnepeinkre felkészíti a kollégistákat és csatlakozik az iskolai rendezvényekhez.

Az eddig sikerrel megvalósított hagyományos rendezvényeinket hosszútávon is színvonalasan, minél nagyobb tanulói önállósággal kívánjuk megtartani, az eddig jól működő hagyományainkat megőrizni.

7.10. Esélyegyenlőség

Az esélyegyenlőség felülvizsgálata az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján készült.

A gyermekvédelem minden gyermekre és ifjúra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyermek és fiatalok gondozását, ellátását, eltartását, nevelését, érdekvédelmét hivatott biztosítani. A gyermekvédelem tehát egy rendkívüli sokrétű, összetett, komplex tevékenység. Szűkebb értelemben a nehéz élethelyzetbe kerülő és/vagy különböző fejlődési, nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek szakemberek által nyújtott speciális gondozása, segítése.

Napjainkban tanulóink között egyre több olyan gyermek található, aki hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, akinek a szülei elváltak, esetleg munkanélküliek. Egyre nagyobb terheket cipelnek, az un. középosztályba sorolhatók is, gyermekeiken gyakran érzékelhető valamilyen családi helyzetromlásból kialakult neveltségi hátrány. Kollégiumunkban nagy gondot jelent a hátrányos helyzetű növendékek hátrányainak csökkentése, helyzetük javítása, segítségük. Ez tanulmányi, nevelési, általános képzési szempontból vonatkozik a tehetséges tanulókra épp úgy, mint azokra, akiknek az alapműveltséget kell elsajátítaniuk.

A kollégium számára fontos, hogy akikben "a tanulás, az iskolai értékrend, az értelmiségi életmód iránti nyitottság és a kulturális váltással kapcsolatos nehézségek vállalására vonatkozó eltökéltség" megvan, azokat támogassa, de nem kevésbé kötelessége, hogy akik egyébként

lemaradnának, elkallódnának, bizonyítványt nem szereznének, azokat is felkarolja, támogassa, korrepetálja a további életesély megmaradása érdekében.

El kell tehát fogadnunk, hogy nem minden gyermek azonos képességű, vannak, akiknek sem a család, sem a baráti környezet nem tud segíteni, hogy a társadalmi élet és a kollégiumi élet nehézségeivel meg tudjon birkózni.

A kollégiumban hátrányos helyzetűekkel és a veszélyeztetettekkel is találkozunk, és a velük való foglalkozást meg kell szerveznünk.

Kollégiumunkban a szociális, anyagi, a kulturális, műveltségi, a földrajzi, lakókörnyezeti hátrányokat, illetve ezek együttes megjelenési formáit, a halmozottan hátrányos helyzet mutatóit, jellemzőit szoktuk megtalálni. Ezek természetesen nevelési és oktatási problémaként jelentkeznek nálunk és az iskolákban is.

A tapasztalatok szerint a kollégiumba kerülő gyermekek eleve hátrányból indulnak, hiszen családjuktól el kell szakadniuk, mert az iskola, amelyet választottak, nincs bejárható közelükben. A kollégisták legnagyobb részénél kimutatható a felkészültségben bizonyos tudáshiány, elsősorban matematikában, idegen nyelvekben, magyar nyelvtanban.

Sok esetben, ha meg is van a felkészültség, annak "megmutatása", az iskolai feleletekben, felmérőkben, egyszerűen iskolai eredményességben nehezen jelenik meg.

A kifejezőképesség alacsony szintje, a gyengébb szókincs, az új helyzetben a státuszkeresés, a beilleszkedés nehézségei a kollégisták részéről, ugyanakkor a városi értelmiségi származásúak magabiztos kiállásának, önbizalmának, könnyed fellépésének, jó kifejezőképességének megtapasztalása gyakran előidézi a visszahúzódást, a bezárkózást, az önbizalomhiányt, az ön-alulértékelést, sőt a szorongást a vidéki kistelepülésről érkezett jó képességű kollégistáknál is.

Éppen ezért figyelni kell a kapcsolódó iskolák belső rendjét, követelményeit, rendezvényeit. A kollégium - ha saját belső rendje, saját önálló arculata, működési szabályzata van, - nem térhet ki az iskolai kapcsolatok, az iskolai kontroll alól.

A gyermekvédelmi munkát olyan etikai követelmények is irányítják, amelyeket akár speciális követelményekként is elkönnyelhetünk:

- Minden kollégistát előítéletek nélkül segítünk, védünk, figyelünk, vizsgálunk, meghallgatunk, kérdezzük.
- Tiszteletben tartjuk a kollégisták egyéniségét, emberi, gyermeki, személyiségi jogait, emberi méltóságát.
- Senkit nem részesítünk igazságtalanul előnyben, de a lehetséges segítség és beavatkozás érdekében rangsorolunk a szociális és egyéb hátrányokat illetően.

A megszerzett információkat titokban tartjuk, azt csak a kollégista helyzetének javítására, problémájának megoldására használjuk. Az egyéni, családi, intim információkat titokként kezeljük. Ezek alól kivétel, ha a kollégista, a kollégiumi vagy iskolai közösség bármely tagja vagy egésze súlyosan veszélyeztetve van.

A kollégiumban biztosítani kell a középiskolás hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyermekekkel, tanulókkal való foglalkozás lehetőségét. A tehetséggondozáson túlmenően kiemelten kell kezelni a személyiségfejlesztéssel, a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő, valamint a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő pedagógiai tevékenységeket. Külön figyelmet kell fordítani az etnikai sajátosságokra, és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni problémáira.

A nevelőtanár a csoportfoglalkozását heti egy alkalommal – a kidolgozott tematika alapján – köteles vezetni. Minden csoportban az egyéni sajátosságoktól függetlenül kiemelt szerepet kell kapnia a szociális viselkedés fontosságának. Ezek a foglalkozások alkalmasak arra, hogy a nevelőtanár foglalkozzon a tanulók lelki problémáival, beilleszkedési nehézségeivel, a hátrányos helyzetűek családi hátterével, a tanulók közötti gyakran ellentmondásos, konfliktusokkal terhes kapcsolatokkal. Különös figyelemmel kell, hogy legyen a nevelő a sajátos nevelési igényű tanulók integrációs nevelésére. A foglalkozásokon őszinte, bizalmas légkört alakítson ki a pedagógus, érződjék segítőkészsége, a tanulók iránti szeretete. A csoport ne csak a kollégium falain belül szervezzen foglalkozást, hanem kirándulásokkal, mozi, színház, múzeum látogatásával, vagy egy esti szalonnasütéssel tegye gazdagabbá életét.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók esélyegyenlőségének előmozdítása érdekében a kollégium kihasználtságát növelni kell.

7.11. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja, pedagógiai tevékenysége

A kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra építve egyik fő nevelési feladatunknak tekintjük a humánus, közösségi értékeken alapuló, esélyegyenlőtlenségeket lehető legkisebbre csökkentő pedagógiai, emberi nevelőmunka végzését.

Tevékenységünk során nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy kiegészítsük a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget kívánunk nyújtani SNI tanulóinknak.

A megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegítjük a társadalmi szerepek tanulását, a közösségi együttélést, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, ezzel sajátos támogatást nyújtva az SNI gyermekeknek a sikeres társadalmi beilleszkedéshez, és egészséges, ép társaiknak lehetőséget

biztosítva arra, hogy megismerjék SNI társaik mindennapi problémáit, életvezetését, hogy ezáltal is kialakítsuk bennük egy segítő, empatikus, humánus és tapintatos emberképet.

A kollégiumi nevelés során az SNI tanulók életvezetésében hangsúlyosabban odafigyelünk az alapvető emberi és szabadságjogok, gyermekeket megillető jogok, a fogyatékkal élőkét megillető jogok érvényesítésére, a mindennapok során emberileg és szakmailag is arra törekszünk, hogy biztosítsuk számukra a humanista, bizalmon, szereteten, tapintaton, másság teljes elfogadásán alapuló felelősségteljes bánásmódot, döntéshozatalt.

Támogatjuk a tanulásban elmaradt és a fogyatékkal élő tanulóinkat és biztosítjuk annak esélyét, hogy egyéni képességeikhez mérten eredményesen végezzék tanulmányaikat, felzárkózzanak társaikhoz, ezáltal is elősegítve társadalmi beilleszkedésüket.

Kollégiumunkban évről-évre találkozunk SNI tanulókkal, akiknek szociális és családi állapota is nagyban eltér az átlagos családi életvezetéstől, de törekszünk a családból hozott értékek megőrzésére. A szülőket és a családokat erőnkhez mérten próbáljuk segíteni, tanácsadással, a gyermek állapotához igazodva információkkal, sok esetben konkrét, tárgyi segítséget nyújtva. Intézményünkben az SNI tanulók csak a tanórán vannak külön társaiktól, de ettől eltekintve minden idejüket ép társaikkal együtt töltik, tehát intézményünkben a szociális integrációs formát tudtuk ez idáig bevezetni.

A szabadidő eltöltésén túl részt vesznek SNI diákjaink sportversenyeken, életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően tanulmányi versenyeken, gasztronómia szakkörön.

Pedagógusaink és a kollégium alkalmazottai munkáját a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása, segítőkészség, és az SNI tanulók elfogadása, segítése jellemzi. Nevelői eljárásaikban, pedagógiai kommunikációjukban munkatársaink rendelkeznek a megfelelő empátiával, a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat, szeretetet helyezik előtérbe.

Hangsúlyos szerepet kap az SNI gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatásának támogatása, a gyermekek és fiatalok testi, lelki és szociális fejlődésének segítése, pályaorientáció, jövő megalapozása, helyes életvezetési normák kialakítása.

A foglalkozások célja a kollégista személyiségének, jellemének, identitás-tudatának, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása és fejlesztése. A foglalkozások az önismeretre, a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyénileg hatékony tanulási módszerek elsajátítására, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, foglalkozásokban és tevékenységekben megtapasztalhatja a kollégista a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát.

Célunk, hogy nyitottá és elfogadóvá váljanak a gyermekek egymás irányába, a fogyatékkal élőket segítsék, támogassák, az SNI tanulók pedig tanulhassanak társaiktól.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség. A kollégium hozzájárul az egész életen át tartó tanulás megalapozásához.

7.12. Diákönkormányzati tevékenység

A társadalomban is egyre erőteljesebben fogalmazódnak meg a diákok önkormányzásához és érdekképviseletéhez való jogok.

A kollégium mikro-társadalomként is értelmezhető, melynek demokratikus működése elképzelhetetlen a diákönkormányzat nélkül.

A pedagógiai program a diákok érzelmi és értelmi azonosulása nélkül megvalósíthatatlan. Ennek alapfeltétele, hogy a diákönkormányzat megjelenítse a tanulói érdekeket és szervezett keretek között képviselje azt.

Növekedjék a tanulói öntevékenység, önállóság. A diákönkormányzat tagjainak megválasztásakor ügyelünk arra, hogy különböző korosztályok, szakmák, nemek megfelelő képviselőkhöz jussanak.

A kollégiumi diákönkormányzat szervezete kollégiumi csoportokra épül. Minden kollégiumi csoport delegál 1 fő önkormányzati vezetőt a KDÖK-ba, mely saját maga közül választja meg a KDÖK vezetőjét

A diákönkormányzat feladatai:

A diákönkormányzat jogát és feladatát jogszabályok, kollégiumi szabályzatok határozzák meg. A diákközösségek fórumait és véleménynyilvánításának formáit a kollégium szervezeti és működési szabályzatában rögzítjük.

8. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

8.1.A szülők viszonya a kollégiumhoz

A középiskolások szülei otthonos elhelyezést, szigorú, de elfogadható házirendet, szeretetteljes légkört, jó tanulási feltételek biztosítását, szervezett szabadidős programokat, korszerűbb tanulási eszközök biztosítását kéri a kollégiumtól. A kollégiumi tanártól elvárják, hogy tudjon a gyerekekkel bánni, kiegyensúlyozott, nyugodt személyiség legyen, a gyermekek munkáját tárgyilagosan ítélje, következetes és magas követelményeket támaztó, nagy empátiás képességgel rendelkező, szakmailag felkészült legyen.

Összességében a szülők azt várják el a kollégiumtól, hogy a gyermekük a kor színvonalának megfelelő ellátásban részesüljön, a nevelőtanárok jó kapcsolatot építsenek ki a diákokkal, kísérik figyelemmel a fejlődésüket, és maximálisan segítsék az iskolai tanulmányaik sikeres befejezését.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- Alkalmi, spontán vagy szervezett érintkezések (levelezés, telefon stb.).
- Egyéni fogadóórák.
- Közös iskolai, kollégiumi fogadóórák.
- Szülői értekezlet évkezdéskor.
- Gyerek érkezése, távozása alkalmával.

A szülőkkel való kapcsolattartás fejlesztési lehetőségei:

- A szülők kollégiummal szembeni elvárásainak rendszeres mérése, elemzése.
- A különböző kollégiumi szabályzatok megalkotásában szülői részvétel növelése.
- Az „új szülők” hatékonyabb bevonása a kollégium életébe.
- A szülők jelentősebb bevonása a kollégiumi rendezvényekbe.

8.2. Kapcsolat a társintézményekkel

A középiskolák a nyugodt, zavartalan tanulás körülményeinek a biztosítását kérik. A különböző településekről, más-más környezetből érkezők felzárkóztatásában várnak segítséget. A középiskolák tehetséggondozó tevékenysége igen gazdag. Tőlünk a különböző programokon való aktív részvételben várnak segítséget.

Kapcsolattartás szintjei:

- Vezetői szinten az igazgatók, kollégiumvezetők.
- Osztályfőnöki szaktanári szinten a nevelőtanárok, szakmai munkaközösség-vezetők.
- Diákönkormányzati szinten a diákönkormányzati felelősök.

Kapcsolattartás formái:

- Személyes találkozás.
- Nevelőtestületi, egyéb értekezletek.
- Kollégiumi és iskolai rendezvények.
- Óraadó tanári munka.

9. A kollégiumi nevelés eredményessége

9.1. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium – a szülővel és az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe vesszük, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

A tevékenységek végzése közben tapasztalt tanulói megnyilvánulásokat, teljesítményeket értékeljük. Aszerint, hogy az adott követelményrendszerben- tanulás, önkiszolgálás, játék, munka, egészséges életmód, szociális kapcsolatok- a tanuló saját képességeihez mérten milyen sikeres teljesítményt, fejlődést vagy hanyatlást, visszaesést ért el.

9.2. Fejlesztési elvek:

Tartalmi elemei:

- a kollégium elhelyezési, tárgyi feltételeinek fejlesztése,
- a pénzügyi források fejlesztése (pályázatok),

- a pedagógiai programban megfogalmazott tevékenységrendszer eszközháttérének, személyi feltételeinek fejlesztése,
- a kollégium hagyományainak ápolása, fejlesztése,
- diákönkormányzati, közösségi élet fejlesztése.

9.3. *A fejlesztési elvek megvalósítása:*

- a pedagógiai program lebontása vezetői, nevelőtanári, technikai dolgozói szintre,
- a pedagógiai programból adódó diákönkormányzati, tanulói tevékenységek feladatok,
- személyre szóló (munkaköri leírás, munkaterv, foglalkozási terv, vezetői megbízás) feladatok, időarányos, határidős teljesítése.
- A fejlesztési elvek megvalósításának értékelése:
  - nevelőtanári önértékelés (szempont rendszer szerint) évente,
  - kollégium vezetői értékelés félévente,
  - átfogó igazgatói értékelés nevelőtestületi szinten félévente.
- Korrekciós terv készítése és megvalósítása:
  - a napi kollégiumi tevékenységek megszervezésénél nevelőtestületi egyetértéssel lehet időpontot, módszert, megvalósítási formát változtatni,
  - a pedagógiai programban megfogalmazott, az éves munkatervben lebontott feladatokat csak a szorgalmi időn kívül lehet módosítani, tantestületi egyetértéssel,
  - a pedagógiai programon kívüli feladatok amennyiben összhangban állnak a kollégium céljaival, évközben is beemelhetők a tevékenységrendszerbe.

Azt szeretnénk elérni, hogy a dokumentumainkban, pedagógiai elveinkben megfogalmazottak, és a mindennapok gyakorlata között nagyobb összhang legyen. Szeretnénk, ha pedagógiai elképzeléseink a gyakorlat minél több területén kiállnák a próbát. Ehhez arra van szükségünk, hogy pontosan ismerjük a körülöttünk lévő valóságot, a gyakorlatot.

10. Záró rendelkezések, legitimáció

A pedagógiai program olyan alapidokumentum, melyet a nevelőtestület fogad el és az intézményvezető hagyja jóvá.

A jelen pedagógiai program a 2014-ben készült, 2016-ban és 2020-ban módosított pedagógiai program hivatalosan felülvizsgált változata, amelynek hatálya 2024. ...., a fenntartó jóváhagyásával életbe lép.

A pedagógiai program az iskola titkárságán, a nevelői szobában, a könyvtárunkban állandóan megtalálható.

A pedagógiai programot az új kollégistákkal, szüleikkel tanév elején ismertetni kell.

Veszprém, 2024. március 31.

Vörös Róbert
kollégiumvezető

2 számú melléklet: Sportiskolai osztály óraszámai a 9/NY, 9-12. évfolyamon

A kerettanterv a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról. A *-gal jelölt órákat csoportbontásban tanítjuk. A **-al jelölt órák, csak a kézilabdázók számára kötelezők.

Tantárgyak	9/Ny		9.		10.		11.		12.	
	Alap	b	Alap	b	Alap	b	Alap	b	Alap	b
Magyar nyelv és irodalom	3	3	4	-	4	-	4	-	5	1
I. élő idegen nyelv*	14	14	4	4	4	4	4	4	5	5
II. élő idegen nyelv*	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika*	2	2	3	3	3	3	4	4	5	5
Történelem			2		3		4		4	
Állampolgári ismeretek									1	
Fizika			2		3					
Kémia			1		2					
Biológia – egészségtan			3		2					
Földrajz			2		1					
Természettudomány							2			
Ének-zene			1		1					
Vizuális kultúra			1		1					
Mozgókép és médiaismeret									1	
Művészetek (mozgókép)							1			
Digitális kultúra*	3	3	2	2	1	1	2	2		
Honvédelem							1			
Testnevelés* (sportismeretek ebből)	5	5	6	6	6	6	5	5	5	5
<i>Sporttörténet</i>			1							
<i>Sportági ismeretek**</i>							1			
<i>Testneveléstudomány*</i>					0,5	1				
<i>Edzéstudomány*</i>					0,5	1				
<i>Sport és szervezetei</i>							0,5			
<i>Sportegészségtan</i>							0,5			
<i>Sportpszichológia</i>									0,5	
<i>Sportetika</i>									0,5	
Tanulásmódszertan			1							
<i>Osztályfőnöki</i>	1		1		1		1		1	
Fakultáció 1.							2		2	
Fakultáció 2.							2		2	
Összesen	32	31	36	18	34	17	36	18	34	19

3. számú melléklet: Általános gimnázium, 9-12. évfolyam

A kerettanterv a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról. A *-gal jelölt órákat csoportbontásban tanítjuk.

Tantárgyak	9.		10.		11.		12.	
	Alap	Bontott	Alap	Bontott	Alap	Bontott	Alap	Bontott
Magyar nyelv és irodalom	4		4		4		5	1
I. élő idegen nyelv*	4	4	4	4	4	4	5	5
II. élő idegen nyelv*	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika*	3	3	3	3	4	4	5	5
Történelem	2		3		4		4	
Állampolgári ismeretek							1	
Fizika	2		3					
Kémia	1		2					
Biológia – egészségtan	3		2					
Földrajz	2		1					
Természettudomány					2			
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Mozgókép és médiaismeret							1	
Művészetek (mozgókép)					1			
Digitális kultúra*	2	2	1	1	2	2		
Testnevelés*	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1		1		1		1	
Fakultáció 1.					2		2	
Fakultáció 2.					2		2	
Összesen	34	17	34	16	34	18	34	19

4. számú melléklet: Középszintű érettségi témakörök tantárgyanként

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet alapján az aktuális vizsgaidőszakra érvényes érettségi vizsgakövetelményeket és a vizsgaleírást alkalmazzuk. Ezt iskolánk honlapján tesszük elérhetővé.

Az új NAT szerinti általános vizsgakövetelményeket a 2022. január 1-től hatályos 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet 3. sz. melléklete tartalmazza.

5. számú melléklet: Osztályozó vizsga témakörök tantárgyanként

A témakörök az iskola honlapján érhetők el.

6. számú melléklet: Helyi tanterv

Az egyes tantárgyak tantervei az iskola honlapján elérhetők.